အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

အဋ္ဌကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - မေတ္တာဝဂ်

၂ - မဟာဝဂ်

၃ - ဂဟပတိဝဂ်

၄ - ဒါနဝဂ်

၅ - ဥပေါသထဝဂ်

------

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ်

(၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ်

(၈) ၃ - ယမကဝဂ်

(၉) ၄ - သတိဝဂ်

(၁၀) ၅ - သာမညဝဂ်

------

၁၁ - ရာဂပေယျာလ

အဋ္ဌကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

အဋ္ဌကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

၁ - မေတ္တာဝဂ်

၁ - မေတ္တာသုတ်

၂ - ပညာသုတ်

၃ - ပဌမ အပ္ပိယသုတ်

၄ - ဒုတိယ အပ္ပိယသုတ်

၅ - ပဌမ လောက ဓမ္မသုတ်

၆ - ဒုတိယ လောကဓမ္မသုတ်

၇ - ဒေဝဒတ္တဝိပတ္တိသုတ်

၈ - ဥတ္တရဝိပတ္တိသုတ်

၉ - နန္ဒသုတ်

၁၀ - ကာရဏ္ဍဝသုတ်

------

၂ - မဟာဝဂ်

၁- ဝေရဉ္ဇသုတ်

၂ - သီဟသုတ်

၃ - အဿာဇာနီယသုတ်

၄ - အဿခဠုင်္ကသုတ်

၅ - မလသုတ်

၆ - ဒူတေယျသုတ်

၇ - ပဌမ ဗန္ဓနသုတ်

၈ - ဒုတိယ ဗန္ဓနသုတ်

၉ - ပဟာရာဒသုတ်

၁၀ - ဥပေါသထသုတ်

------

၃ - ဂဟပတိဝဂ်

၁ - ပဌမ ဥဂ္ဂသုတ်

၂ - ဒုတိယ ဥဂ္ဂသုတ်

၃ - ပဌမ ဟတ္ထကသုတ်

၄ - ဒုတိယ ဟတ္ထကသုတ်

၅ - မဟာနာမသုတ်

၆ - ဇီဝကသုတ်

၇ - ပဌမ ဗလသုတ်

၈ - ဒုတိယဗလသုတ်

၉ - အက္ခဏသုတ်

၁၀ - အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

အဋ္ဌကနိပါတ်

၄ - ဒါနဝဂ်

၁ - ပဌမဒါနသုတ်
၂ - ဒုတိယဒါနသုတ်
၃ - ဒါနဝတ္ထုသုတ်
၄ - ခေတ္တသုတ်
၅ - ဒါနူပပတ္တိသုတ်
၆ - ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်
၇ - သပ္ပုရိသဒါနသုတ်
၈ - သပ္ပုရိသသုတ်
၉ - အဘိသန္ဒသုတ်
၁၀ - ဒုစ္စရိတဝိပါကသုတ်

------

၅ - ဥပေါသထဝဂ်

၁ - သံခိတ္တူပေါသထသုတ်
၂ - ဝိတ္ထတူပေါသထသုတ်
၃ - ဝိသာခါသုတ်
၄ - ဝါသေဋ္ဌသုတ်
၅ - ဗောဇ္ဈာသုတ်
၆ - အနုရုဒ္ဓသုတ်
၇ - ဒုတိယ ဝိသာခါသုတ်
၈ - နကုလမာတာသုတ်
၉ - ပဌမ ဣဓလောကိကသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ ဣဓလောကိကသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

အဋ္ဌကနိပါတ်

၂ - ဒုတိယပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

(၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ်

၁ - ဂေါတမီသုတ်
၂ - ဩဝါဒသုတ်
၃ - သံခိတ္တသုတ်
၄ - ဒီဃဇာဏုသုတ်
၅ - ဥဇ္ဇယသုတ်
၆ - ဘယသုတ်
၇ - ပဌမ အာဟုနေယျသုတ်
၈ - ဒုတိယ အာဟုနေယျသုတ်
၉ - ပဌမ ပုဂ္ဂလသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ ပုဂ္ဂလသုတ်

------

(၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ်

၁ - ဣစ္ဆာသုတ်
၂ - အလံသုတ်
၃ - သံခိတ္တသုတ်
၄ - ဂယာသီသသုတ်
၅ - အဘိဘာယတနသုတ်
၆ - ဝိမောက္ခသုတ်
၇ - အနရိယဝေါဟာရသုတ်
၈ - အရိယဝေါဟာရသုတ်
၉ - ပရိသာသုတ်
၁၀ - ဘူမိစာလသုတ်

------

(၈) ၃ - ယမကဝဂ်

၁ - ပဌမ သဒ္ဓါသုတ်
၂ - ဒုတိယ သဒ္ဓါသုတ်
၃ - ပဌမ မရဏဿတိသုတ်
၄ - ဒုတိယ မရဏဿတိသုတ်
၅ - ပဌမ သမ္ပဒါသုတ်
၆ - ဒုတိယ သမ္ပဒါသုတ်
၇ - ဣစ္ဆာသုတ်
၈ - အလံသုတ်
၉ - ပရိဟာနသုတ်
၁၀ - ကုသီတာရမ္ဘဝတ္ထုသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

အဋ္ဌကနိပါတ်

(၉) ၄ - သတိဝဂ်

၁ - သမ္ပဇညသုတ်
၂ - ပုဏ္ဏိယသုတ်
၃ - မူလကသုတ်
၄ - စောရသုတ်
၅ - သမဏသုတ်
၆ - ယသသုတ်
၇ - ပတ္တနိကုဇ္ဇနသုတ်
၈ - အပ္ပသာဒပဝေဒနီယသုတ်
၉ - ပဋိသာရဏီယသုတ်
၁၀ - သမ္မာဝတ္တနသုတ်

------

(၁၀) ၅ - သာမညဝဂ်

------

၁၁ - ရာဂပေယျာလ

အဋ္ဌကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

အဋ္ဌကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁ - ပဌမပဏ္ဏာသက (ပဌမသုတ်ငါးဆယ်)

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၁ - မေတ္တာသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ် ယာဉ် ကဲ့သို့ပြုအပ် တည်ရာ ကဲ့သို့ပြုအပ် ရှေးရှု တည်စေအပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည် ရှိသော် ရှစ်မျိုးသော အကျိုးတို့ကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ချမ်းချမ်းသာသာ အိပ်ရ၏၊ ချမ်းချမ်းသာသာ နိုးရ၏၊ အိပ်မက်ဆိုးကို မမြင်မက်၊ လူတို့၏ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရ၏၊ နတ် သားရဲ ဘီလူးတို့၏ ချစ်မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရ၏၊ နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ကုန်၏၊ ထို(မေတ္တာကိုပွါးများသော) သူအားမီး အဆိပ် လက်နက်တို့ မစွဲ မကျ မဖျက်ဆီးနိုင်၊ လွန်မြတ်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) တရားကို ထိုးထွင်း၍ မသိနိုင်ခဲ့သော် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရ၏။ ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်မှ) လွတ်မြောက်သော မေတ္တာစိတ်ကို မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် ယာဉ် ကဲ့သို့ပြုအပ် တည်ရာ ကဲ့သို့ပြုအပ် ရှေးရှုတည်စေအပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည် ရှိသော် ဤအကျိုးရှစ်မျိုးတို့ကို(မချွတ်ရလိမ့်မည် ဟု) မျှော်လင့်အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်သူသည် အဖန်ဖန် သတိရသည် ဖြစ်၍ အတိုင်းအရှည် မရှိသော မေတ္တာတရားကို ပွါးများ၏၊ ဥပဓိတရား၏ ကုန်ရာ မေတ္တာဈာန်ကို ရှုမြင်သော ထိုသူအား သံယောဇဉ်တို့သည် ခေါင်းပါးကုန်၏။ ဒေါသစိတ် မရှိမူ၍ သတ္တဝါတစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုသော်လည်း အကယ်၍ မေတ္တာ ပွါးငြားအံ့၊ ထိုသို့ မေတ္တာ ပွါးခြင်းကြောင့် ကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံရ၏၊ သတ္တဝါအားလုံးတို့ကို စိတ်ဖြင့် သနားကြင်နာခြင်း ရှိသော သူတော်သူမြတ်သည် များပြားသော ကုသိုလ်တရားကို ပြုသည်မည်၏။ အကြင် ရသေ့နှင့် တူသော မင်းတို့သည် သတ္တဝါအပေါင်းနှင့် ပြည့်နှက်နေသော မြေအပြင်ကို (ဒဏ်လည်းမဖက် လက်နက်လည်း မဆောင်) အောင်နိုင်ကြကုန်၍ လျှုဒါန်း ပေးကမ်းကုန်လျက် တိုင်းသူပြည်သားတို့ အိမ်တံခါးဖွင့်၍ နေနိုင်ကြောင်းဖြစ်သော ဆယ်ခိုင့်တစ်ခိုင် အခွန်တော်ကောက်ယူခြင်း 'သဿမေဓ'၊ အမှုထမ်း အရာထမ်းတို့အား လခရိက္ခာပေးခြင်း 'ပုရိသမေဓ'၊ ဆင်းရဲသားတို့အား ရင်းနှီးရန် ငွေစွာထုတ်ပေးခြင်း 'သမ္မာပါသ'၊ ချစ်နှစ်လိုဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်း 'ဝါဇပေယျ'တည်း ဟူသော သင်္ဂဟဝတ္ထုလေးခု

တို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ကာ အစဉ် လှည့်လည်နေကုန်၏။ (ထိုမင်းတို့၏) ထိုလျှဒါန်းပေးကမ်း ချီးမြှောက်မှုတို့သည် ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်သော မေတ္တာစိတ်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်ကိုမျှလည်း မမှီနိုင်ကုန်၊ ဥပမာသော်ကား အလုံးစုံသော ကြယ်တာရာ အပေါင်းတို့၏ အရောင်သည် လ၏ အရောင်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်ကိုမျှ မမှီနိုင် သကဲ့သို့တည်း။ အကြင်သူသည် သတ္တဝါ အားလုံးတို့၌ မေတ္တာကို ပွါးများသည် ဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း မသတ်ဖြတ်၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း မသတ်ဖြတ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း အနိုင်မယူ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း အနိုင်မယူစေ၊ ထိုသူအား တစ်စုံ တစ်ယောက်နှင့်မျှ ရန်မရှိနိုင်။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၂ - ပညာသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းရှစ်မျိုး အထောက်အပံ့ ရှစ်မျိုးတို့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဤသာသနာတော်၌ ဆရာကိုဖြစ်စေ အလေး အမြတ် ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်၏၊ ထိုရဟန်းအား ယင်းသည့် အမှီပြုရာ ဆရာ, သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြီးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည် လည်းကောင်း၊ ချစ်မြတ်နိုးမှုသည် လည်းကောင်း၊ ရိုသေလေးစားမှုသည် လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော ပဌမ အကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

ထိုရဟန်းသည် ထိုဆရာကိုဖြစ်စေ အလေးအမြတ် ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်စဉ် ထိုရဟန်းအား အကြင်ဆရာ, သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြီးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည် လည်းကောင်း၊ ချစ်မြတ်နိုးမှုသည် လည်းကောင်း၊ ရိုသေလေးစားမှုသည် လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ ထိုဆရာ သီတင်းသုံးဖော်တို့သို့ ရံဖန်ရံခါ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤပါဠိကား အဘယ်သို့ သဘော ရှိပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု မေးမြန်း၏၊ ပဿနာပြု၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မဖွင့်ပြအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားစွာ မပြုအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင် ထင်ရှားအောင် ပြုပေးကုန်၏၊ များစွာကုန်သော ယုံမှားအပ်သော တရားတို့၌ ယုံမှားမှုကိုလည်း ပယ်ဖျောက် ပေးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော ဒုတိယ အကြောင်းအထောက်အပံ့တည်း။

ထိုရဟန်းသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ ကိုယ်ဖြင့် (အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဝေးမှု စိတ်ဖြင့် (ကိလေသာမှ) ကင်းဝေးမှု ဟူသော နှစ်ပါးစုံသော ကင်းဝေးမှုနှင့် ပြည့်စုံစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော်

လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော တတိယအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို စောင့်ရှောက်၍ နေထိုင်၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှလောက်သော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်သုံး၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော စတုတ္ထအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိ၍ အနက်, သဒ္ဒါနှင့်တကွ ဖြစ်သည့်ပြင် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် ဖြူစင်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောဖော်ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထား၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင် ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော ပဉ္စမအကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိလျက် နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော ဆဋ္ဌမ အကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

သံဃာ့ဘောင်သို့ ရောက်သည်ရှိသော် အထူးထူးသော စကားကို ပြောဆိုမှု မရှိ၊ မဂ်ဖိုလ်မှ ဖီလာ ဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုမှု မရှိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တရားဟောပြော၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း တရား ဟောပြောရန် တောင်းပန် တိုက်တွန်း၏၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေမှုကိုလည်း မထီမဲ့မြင် မပြု။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်း အထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော သတ္တမ အကြောင်း အထောက်အပံ့တည်း။

"ဤကား ရုပ်၊ ဤကား ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း။ ဤကား ဝေဒနာ၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း။ ဤကား သညာ၊ ဤကား သညာ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား သညာ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း။ ဤကား သင်္ခါရ၊ ဤကား သင်္ခါရ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား သင်္ခါရ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း။ ဤကား ဝိညာဏ်၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း"ဟု ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းအထောက်အပံ့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော်ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင်၏ပြန့် ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်သော အဋ္ဌမအကြောင်း အထောက်အပံ့ တည်း။

ထိုရဟန်းကို သီတင်းသုံးဖော်တို့က ဤသို့ ချီးကျူးကုန်၏၊ "ဤအသျှင်သည် ဆရာကိုဖြစ်စေ အလေး အမြတ် ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကို ဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်၏၊ ထိုအသျှင်အား ယင်းသည် အမှီပြုရာ ဆရာ, သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြီးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည် လည်းကောင်း၊

ချစ်မြတ်နိုးမှုသည် လည်းကောင်း၊ ရိုသေလေးစားမှုသည် လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏" ဟု (ချီးကျူးကုန်၏)။

ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကို ပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၁)

ထိုအသျှင်သည် ဆရာကိုဖြစ်စေ အလေးအမြတ် ပြုထိုက်သော သီတင်းသုံးဖော် တစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ အမှီပြု၍ နေထိုင်စဉ် ထိုအသျှင်အား အကြင်ဆရာ, သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ အားကြီးစွာသော ရှက်ကြောက်မှုသည် လည်းကောင်း၊ ချစ်မြတ်နိုးမှုသည် လည်းကောင်း၊ ရိုသေလေးစားမှုသည် လည်းကောင်း ရှေးရှုတည်၏၊ ထိုဆရာ, သီတင်းသုံးဖော်တို့သို့ ရံဖန်ရံခါ ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင်ဘုရား ဤပါဠိကား အဘယ်သို့ သဘော ရှိပါသနည်း၊ ဤပါဠိ၏ အနက်ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု မေးမြန်း၏၊ ပြဿနာပြု၏၊ ထိုရဟန်းအား ထိုအသျှင်တို့သည် မဖွင့်ပြအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ဖွင့်ပြကုန်၏၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ မပြုအပ်သေးသော အရာကိုလည်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ပြုပေးကုန်၏၊ များစွာကုန်သော ယုံမှားအပ်သော တရားတို့၌ ယုံမှားမှုကိုလည်း ပယ်ဖျောက်ပေးကုန်၏၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကို ပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏၊ (၂)

ထိုအသျှင်သည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ ကိုယ်ဖြင့် (အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဝေးမှု စိတ်ဖြင့် (ကိလေသာမှ) ကင်းဝေးမှု ဟူသော နှစ်ပါးစုံသော ကင်းဝေးမှုနှင့် ပြည့်စုံစေ၏၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၃)

ဤအသျှင်သည် သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်၍ နေထိုင်၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှလောက်သော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်သုံး၏၊ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၄)

ဤအသျှင်သည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်း ရှိ၍ အနက်, သဒ္ဒါနှင့်တကွ ဖြစ်သည့်ပြင် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံလျက် ဖြူစင်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတတ်ကုန်သော တရားတို့ကို များစွာ ကြားနာဖူး၏၊ ဆောင်ထား၏၊ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထား၏၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၅)

ဤအသျှင်သည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိလျက်နေ၏၊ အားအစွမ်းရှိ၏၊ ခိုင်မြဲသော လုံ့လရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၆)

ဤအသျှင်သည် သံဃာ့ဘောင်သို့ ရောက်သည် ရှိသော် အထူးထူးသော စကားကို ပြောဆိုမှု မရှိ၊ မဂ်ဖိုလ်မှ ဗီလာဖြစ်သော စကားကို ပြောဆိုမှု မရှိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တရားဟောပြော၏၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း တရားဟောပြောရန် တောင်းပန်တိုက်တွန်း၏၊ မြတ်သော ဆိတ်ဆိတ်နေမှုကိုလည်း မထီမဲ့မြင် မပြု။ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကို ပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၇)

ဤအသျှင်သည် “ဤကား ရုပ်၊ ဤကား ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း။ ဤကား ဝေဒနာ၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း။ ဤကား သညာ၊ ဤကား သညာ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား သညာ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း။ ဤကား သင်္ခါရ၊ ဤကား သင်္ခါရ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား သင်္ခါရ၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း။ ဤကား ဝိညာဏ်၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ပျောက်မှုတည်း” ဟု ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေထိုင်၏။ မချွတ်ဧကန် ဤအသျှင်သည် သိသင့်သော တရားကို သိ၍၊ မြင်သင့်သော တရားကို မြင်၏ ဟု ချီးကျူးကုန်၏။ ဤချီးကျူးခြင်း သဘောတရားသည်လည်း ချစ်မြတ်နိုးရန် လေးစားရန် နှလုံးကိုပွါးစေရန် ရဟန်းတရားကို ရရန် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်ရန် ဖြစ်ပေ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းရှစ်မျိုး အထောက်အပံ့ ရှစ်မျိုးတို့သည် မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦးဖြစ်သည့် ပညာကို မရသေးသော် ရရန် ရပြီးသော် လွန်စွာ တိုးပွါးစေရန် စည်ပင်ပြန့်ပြောစေရန် ပွါးများစေရန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစေရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၃ - ပဌမ အပ္ပိယသုတ်

၃။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မနှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မချစ်ခင်ထိုက်သူကို လည်း ချီးမွမ်းတတ်၏၊ ချစ်ခင်ထိုက်သူကိုလည်း ကဲ့ရဲ့တတ်၏၊ လာဘ်ကိုလည်း လိုလား၏၊ အရိုအသေ ပြုမှုကိုလည်း လိုလား၏၊ ရှက်လည်း မရှက်တတ်၊ ကြောက်လည်း မကြောက်တတ်၊ ယုတ်ညံ့သော အလို လည်း ရှိ၏၊ မှားယွင်းသော အယူလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်း သည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မနှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူ လည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူ လည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မချစ်ခင်ထိုက်သူကိုလည်း မချီးမွမ်းတတ်၊ ချစ်ခင်ထိုက်သူကိုလည်း မကဲ့ရဲ့တတ်၊ လာဘ်ကိုလည်း မလိုလား၊ အရိုအသေ ပြုမှုကိုလည်း မလိုလား၊ ရှက်လည်း ရှက်တတ်၏၊

ကြောက်လည်း ကြောက်တတ်၏၊ အလိုလည်း နည်း၏၊ မှန်ကန်သော အယူလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ အပ္ပိယသုတ်

၄။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူ လည်း ဖြစ်၏၊ မနှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို မပွါးစေ တတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လာဘ်ကိုလည်း လိုလား၏၊ အရိုအသေပြုမှုကိုလည်း လိုလား၏၊ (မိမိကို သူတစ်ပါးတို့က) မထီမဲ့မြင် မပြုမှုကိုလည်း လိုလား၏၊ အခါကာလကိုလည်း မသိတတ်၊ အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း မသိတတ်၊ စင်ကြယ်လည်း မစင်ကြယ်၊ စကားလည်း များ၏၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကိုလည်း ဆဲရေးကြိမ်းမောင်းတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မနှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ မလေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို မပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လာဘ်ကိုလည်း မလိုလား၊ အရိုအသေပြုမှုကိုလည်း မလိုလား၊ (မိမိကို သူတစ်ပါးတို့က) မထီမဲ့မြင် မပြုမှုကိုလည်း မလိုလား၊ အခါကာလကိုလည်း သိတတ်၏၊ အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း သိတတ်၏၊ စင်ကြယ်လည်း စင်ကြယ်၏၊ စကားလည်း မများ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့ကိုလည်း မဆဲရေး မကြိမ်းမောင်းတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ ချစ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ လေးစားအပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၅ - ပဌမ လောက ဓမ္မသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ ဤလောကဓံတရား ရှစ်မျိုးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ လောကသည်လည်း ဤလောကဓံတရား ရှစ်မျိုးတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - လာဘ်ရမှု, လာဘ်မရမှု၊ အခြံအရံရှိမှု, အခြံအရံမရှိမှု၊ ကဲ့ရဲ့မှု, ချီးမွမ်းမှု၊ ချမ်းသာမှု, ဆင်းရဲမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောကဓံ တရားရှစ်မျိုးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ လောကသည်လည်း ဤလောကဓံ တရားရှစ်မျိုးတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ လာဘ်ရမှုသည် လည်းကောင်း၊ လာဘ်မရမှုသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံရှိမှုသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံမရှိမှုသည် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့မှုသည် လည်းကောင်း၊ ချီးမွမ်းမှုသည် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှုသည် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲမှုသည် လည်းကောင်း ဤသဘောတရားတို့သည် လူတို့၌ အမြဲမရှိကုန်၊ အတည် မရှိကုန်၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည် ထိုတရားတို့ကို သိ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်၏၊ ထိုသို့သော ပညာရှိ၏ စိတ်ကို အလိုရှိအပ်သော လောကဓံတရားတို့သည်လည်း မချောက်ချားနိုင်ကုန်၊ အလိုမရှိအပ်သော လောကဓံတရားတို့ကြောင့်လည်း စိတ်ထိခိုက် ပင်ပန်းခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ပေ။ ထိုသူအား စိတ်နှင့်လျော်သော လောကဓံတရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ စိတ်နှင့်ဆန့်ကျင်သော လောကဓံတရားတို့သည် လည်းကောင်း ပျက်စီးပြီး ချုပ်ပျောက်ပြီးဖြစ်၍ မရှိကုန်၊ ဘဝ၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သောသူသည် ကိလေသာ မြူကင်း၍ စိုးရိမ်မှု မရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို သိလျက် ဘဝ၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိနိုင်ပေ၏။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ လောကဓမ္မသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ ဤလောကဓံတရား ရှစ်မျိုးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ လောကသည်လည်း ဤလောကဓံတရား ရှစ်မျိုးတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - လာဘ်ရမှု, လာဘ်မရမှု၊ အခြံအရံရှိမှု, အခြံအရံမရှိမှု၊ ကဲ့ရဲ့မှု, ချီးမွမ်းမှု၊ ချမ်းသာမှု, ဆင်းရဲမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောကဓံတရား ရှစ်မျိုးတို့သည် လောကသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏၊ လောကသည်လည်း ဤလောကဓံ တရားရှစ်မျိုးတို့သို့ အစဉ်လိုက်၏။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား လာဘ်ရမှုသည် လည်းကောင်း၊ လာဘ်မရမှုသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံရှိမှုသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံမရှိမှုသည် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့မှုသည် လည်းကောင်း၊ ချီးမွမ်းမှုသည် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှုသည် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲမှုသည်လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်အားလည်း လာဘ်ရမှုသည် လည်းကောင်း၊ လာဘ်မရမှုသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံရှိမှုသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံမရှိမှုသည် လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့မှုသည် လည်းကောင်း၊ ချီးမွမ်းမှုသည် လည်းကောင်း၊

ချမ်းသာမှုသည် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲမှုသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ အကြား အမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်၏ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် အဘယ်သို့ ထူးသနည်း၊ အဘယ်သို့ အားထုတ်မှု လွန်ကဲသနည်း၊ အဘယ်သို့ ပြုမူပုံထူး သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ရှေ့ဆောင်ညွှန်ပြသူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် မှီခိုရာ ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဟောတော်မူအပ်သော ထိုစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် သာလျှင် ဟောကြားတော်မူပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောကြားတော်မူချက်ကို နာကြားကြရသည်ရှိသော် ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ရွက် မှတ်သားကြပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောကြားတော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား လာဘ်ရမှုသည် ဖြစ်၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် "ငါ့အား လာဘ်ရမှုသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထိုလာဘ်ရမှုသည်ကား အမြဲမရှိ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘော ရှိ၏" ဟု မဆင်ခြင် ၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ လာဘ်မရမှုသည် ဖြစ်၏။ပ။ အခြံအရံ ရှိမှုသည် ဖြစ်၏။ အခြံအရံ မရှိမှုသည် ဖြစ်၏။ ကဲ့ရဲ့မှုသည် ဖြစ်၏။ ချီးမွမ်းမှုသည် ဖြစ်၏။ ချမ်းသာမှုသည် ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲမှုသည် ဖြစ်၏။ ထိုပုထုဇဉ်သည် "ငါ့အား ဆင်းရဲမှုသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထိုဆင်းရဲမှုသည်ကား အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏"ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ထိုပုထုဇဉ်အား လာဘ်ရမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ လာဘ်မရမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ အခြံအရံ အကျော်အစော ရှိမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ အခြံအရံ အကျော်အစော မရှိမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ကဲ့ရဲ့မှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ချီးမွမ်းမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ချမ်းသာမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ဆင်းရဲမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် လာဘ်ရမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမြောက်၏၊ လာဘ်မရမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းနည်း၏၊ အခြံအရံရှိမှု ဖြစ်သည် ရှိသော် ဝမ်းမြောက်၏၊ အခြံအရံ မရှိမှုဖြစ်သည် ရှိသော် ဝမ်းနည်း၏၊ ချီးမွမ်းမှု ဖြစ်သည် ရှိသော် ဝမ်းမြောက်၏၊ ကဲ့ရဲ့မှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းနည်း၏၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမြောက်၏၊ ဆင်းရဲမှုဖြစ်သည် ရှိသော် ဝမ်းနည်း၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် ဤသို့ ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းနည်းမှုသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်နိုင်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်နိုင် ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်အားလည်း လာဘ်ရမှုသည် ဖြစ်၏၊ ထိုအရိယာ တပည့်သည် "ငါ့အား ဤလာဘ်ရမှုသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထိုလာဘ်ရမှုသည်ကား အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ လာဘ်မရမှုသည် ဖြစ်၏။ပ။ အခြံအရံ ရှိမှုသည် ဖြစ်၏။ အခြံအရံ မရှိမှုသည် ဖြစ်၏။ ကဲ့ရဲ့မှုသည် ဖြစ်၏။ ချီးမွမ်းမှုသည် ဖြစ်၏။ ချမ်းသာမှုသည် ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲမှုသည် ဖြစ်၏။ ထိုအရိယာတပည့်သည် "ငါ့အား ဤဆင်းရဲမှုသည် ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ထိုဆင်းရဲမှုသည်ကား အမြဲမရှိ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏" ဟု ဆင်ခြင်၏၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ထိုအရိယာတပည့်အား လာဘ်ရမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ လာဘ်မရမှု သည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ အခြံအရံ ရှိမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ အခြံအရံ မရှိမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ကဲ့ရဲ့မှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ချီးမွမ်းမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ချမ်းသာမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ဆင်းရဲမှုသည်လည်း စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်နိုင်၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် လာဘ်ရမှု ဖြစ်သည် ရှိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ လာဘ်မရမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမနည်း၊ အခြံအရံရှိမှု ဖြစ်သည်ရှိသော်

ဝမ်းမမြောက်၊ အခြံအရံ မရှိမှုဖြစ်သည် ရှိသော် ဝမ်းမနည်း၊ ချီးမွမ်းမှု ဖြစ်သည် ရှိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ ကဲ့ရဲ့မှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမနည်း၊ ချမ်းသာမှု ဖြစ်သည်ရှိသော် ဝမ်းမမြောက်၊ ဆင်းရဲမှု ဖြစ်သည် ရှိသော် ဝမ်းမနည်း၊ ထိုအရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းနည်းမှုကို ပယ်နိုင်သည် ဖြစ်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်မြောက်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်မြောက်၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်သာလျှင် အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်၏ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်နှင့် ထူးသော အကြောင်းတည်း၊ လွန်ကဲသော အားထုတ်မှုတည်း၊ ထူးသော ပြုမှုပုံတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လာဘ်ရမှုသည်လည်းကောင်း၊ လာဘ်မရမှုသည်လည်းကောင်း၊ အခြံအရံရှိမှုသည် လည်းကောင်း၊ အခြံအရံမရှိမှုသည်လည်းကောင်း၊ ကဲ့ရဲ့မှုသည်လည်းကောင်း၊ ချီးမွမ်းမှုသည်လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာမှုသည်လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲမှုသည်လည်းကောင်း ဤသဘောတရားတို့သည် လူတို့၌ အမြဲမရှိကုန်၊ အတည်မရှိကုန်၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သော သဘောရှိကုန်၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိသည် ထိုတရားတို့ကို သိ၍ ဖောက်ပြန်တတ်သော တရားတို့ကို (ဉာဏ်ဖြင့်) ရှုဆင်ခြင်၏၊ ထိုသို့သော ပညာရှိ၏ စိတ်ကို အလိုရှိအပ်သော လောကဓံတရားတို့သည်လည်း မချောက်ချားနိုင်ကုန်၊ အလိုမရှိအပ်သော လောကဓံတရားတို့ကြောင့်လည်း စိတ်ထိခိုက်ပင်ပန်းခြင်းသို့ မရောက်နိုင်ပေ။ ထိုသူအား စိတ်နှင့် လျော်သော လောကဓံတရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ စိတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သော လောကဓံတရားတို့သည်လည်းကောင်း ပျက်စီးပြီး ချုပ်ပျောက်ပြီး ဖြစ်၍ မရှိကုန်၊ ဘဝ၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သောသူသည် ကိလေသာ မြူကင်း၍ စိုးရိမ်မှုမရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို သိလျက် ဘဝ၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို ကောင်းစွာ သိနိုင်ပေ၏။

ဆဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၇ - ဒေဝဒတ္တဝိပတ္တိသုတ်

၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် သင်းခွဲ ထွက်သွား၍ မကြာမြင့်မီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည့် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရဟန်းတို့ မသူတော်တရား ရှစ်မျိုးတို့ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ လာဘ်ရမှု နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်မရမှု သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ အခြံအရံ ရှိမှု။ ရဟန်းတို့ အခြံအရံ မရှိမှု။ ရဟန်းတို့ အရိုအသေပြုမှု။ ရဟန်းတို့ အရိုအသေ

မပြုမှု။ ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော အလို။ ရဟန်းတို့ ယုတ်မာသော အဆွေ ခင်ပွန်းရှိမှု နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤမသူတော်တရား ရှစ်မျိုးတို့ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့် သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေထိုင်မှုကား ကောင်း၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေထိုင်မှုကား ကောင်း၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို စွဲ၍ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေရာသနည်း။ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ ရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေမပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေ ခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေရာသနည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို မနှိမ်နင်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ ယင်းဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ် လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံမရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ် လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ယင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို မနှိမ်နင်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကိုစွဲ၍ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေရာ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ ရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ ပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ် လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ “ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ ငါတို့ နေကြကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ ငါတို့ နေကြကုန်အံ့” ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၈ - ဥတ္တရဝိပတ္တိသုတ်

၈။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်ဥတ္တရသည် မဟိသဝတ္ထုအရပ် သင်္ခေယျကတောင် ဝဋ္ဋဇာလိကကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ဥတ္တရသည် ရဟန်းတို့ကို "ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏" ဟု မိန့်ကြား၏။ ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် မြောက်အရပ်မှ တောင်အရပ်သို့ တစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ် ကိစ္စဖြင့် သွားလေ၏၊ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် မဟိသဝတ္ထုအရပ် သင်္ခေယျကတောင် ဝဋ္ဋဇာလိက ကျောင်း၌ ရဟန်းတို့အား "ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှုကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှုကောင်း၏" ဟု ဤသို့ တရားဟောလျက် နေသော အသျှင်ဥတ္တရ၏ တရားသံကို ကြားသည် သာလျှင်တည်း။

ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်း ကောင်း ဤအတူပင်လျှင် မဟိသဝတ္ထုအရပ် သင်္ခေယျကတောင် ဝဋ္ဋဇာလိကကျောင်းမှ ကွယ်ခဲ့၍ တာဝတိံသာနတ်တို့၌ ထင်ရှားဖြစ်လေ၏။ ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် နတ်တို့ အရှင် သိကြားမင်း အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား - "အရှင်သိကြားမင်း သိတော်မူပါလော့၊ ထိုအသျှင်ဥတ္တရသည် မဟိသဝတ္ထုအရပ် သင်္ခေယျကတောင် ဝဋ္ဋဇာလိကကျောင်း၌ ရဟန်းတို့အား 'ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏' ဟု ဤသို့ တရား ဟောတော်မူပါ၏" ဟု လျှောက်တင်လေ၏။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်း ကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူပင်လျှင် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ကွယ်ခဲ့၍ မဟိသဝတ္ထုအရပ် သင်္ခေယျကတောင် ဝဋ္ဋဇာလိကကျောင်း အသျှင်ဥတ္တရ၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားဖြစ်လေ၏။ ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် အသျှင်ဥတ္တရအထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဥတ္တရကို ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ကာ အသျှင်ဥတ္တရအား အသျှင် ဘုရား အသျှင်ဥတ္တရသည် ရဟန်းတော်တို့အား "ငါ့သျှင်တို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏၊ ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပျက်စီးမှုကို။ပ။ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို။ပ။ သူတစ်ပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မှု ကောင်း၏" ဟု ဤသို့သော တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏ ဟူသည် မှန်ပါသလောဟု လျှောက်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဤအတိုင်း မှန်ပေ၏ ဟု (ဆို၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤတရားတော်ကို အသျှင်ဥတ္တရ၏ မိမိဉာဏ်အထင်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်ပါသလော၊ သို့မဟုတ် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာ ဘုရား၏ စကားတော်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်ပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ယင်းသို့ သိလိုပါမူ သင့်အား ဥပမာကို ပြုပေအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိ ယောက်ျားတို့သည် ဆိုလိုသော စကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဥပမာဖြင့်သာ ထင်ရှားသိကြကုန်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ရွာ၏ လည်းကောင်း၊ နိဂုံး၏ လည်းကောင်း မနီးမဝေး အရပ်၌ ကြီးစွာသော စပါးပုံကို ပုံထားရာ၏၊ လူများအပေါင်းသည် (ထိုစပါးပုံမှ) စပါးကို ထမ်းပိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ တောင်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခါးပိုက်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ လက်ခုပ်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း သယ်ယူရာ၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း အကြင်သူသည် ထိုလူများအပေါင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ "အဘယ်အရပ်မှ ဤစပါးကို သယ်ယူခဲ့ပါကုန်သနည်း" ဟု မေးမြန်းရာ၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ထိုလူများအပေါင်းသည် ထိုသူအား အဘယ်သို့ ဖြေကြားသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာသနည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား "ဤမည်သော စပါးပုံကြီးမှ သယ်ယူခဲ့ပါကုန်၏" ဟု ထိုလူများ အပေါင်းသည် ဖြေကြားသည် ရှိသော် ကောင်းစွာ ဖြေကြားသည် မည်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း ဤအတူသာလျှင် ကောင်းစွာ ကြားအပ်သော တရားစကား ဟူသမျှအားလုံးသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားတော်သာတည်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားတော်မှ ယူ၍ ယူ၍ ငါတို့သည် လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသောသူတို့သည် လည်းကောင်း ဟောပြောကြရကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား အံ့ဩဖွယ် ကောင်းပေစွ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေစွ၊ အသျှင်ဥတ္တရသည် ကောင်းစွာ ပြောကြားအပ်သော တရားစကား ဟူသမျှ အားလုံးသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားတော်သာတည်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားစကားတော်မှ ယူ၍ ယူ၍ ငါတို့သည် လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော သူတို့သည် လည်းကောင်း ဟောပြောကြရကုန်၏ ဟု ဤစကားကို အလွန်ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်ပါပေ၏။ အသျှင်ဥတ္တရ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ် သင်းခွဲထွက်သွား၍ မကြာမြင့်မီ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေဝဒတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရဟန်းတို့ကို - ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ မိမိ၏ ပျက်စီးမှုကို ဆင်ခြင်မူကောင်း ၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရံဖန်ရံခါ သူတစ်ပါး၏ ပျက်စီးမှုကို။ပ။ မိမိ၏ ပြည့်စုံမှုကို။ပ။ သူတစ်ပါး၏ ပြည့်စုံမှုကို ဆင်ခြင်မူ ကောင်း၏။ ရဟန်းတို့ မသူတော်တရား ရှစ်မျိုးတို့ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ လာဘ်ရမှု နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။ ရဟန်းတို့ လာဘ်မရမှု။ပ။ အခြံအရံရှိမှု။ အခြံအရံ မရှိမှု။ အရိုအသေပြုမှု။ အရိုအသေ မပြုမှု။ ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိမှု။ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှု နှိပ်စက် လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရ မည့်သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤမသူတော်တရားရှစ်မျိုးတို့ နှိပ်စက်လွှမ်းမိုး၍ ထက်ဝန်းကျင် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသော ဒေဝဒတ်သည် အပါယ်သို့ ကျရမည့်သူတည်း၊ ငရဲ၌ ကျက်ရမည့်သူတည်း၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်ရမည့် သူတည်း၊ ကုစားခြင်းငှါ မတတ်ကောင်းသူတည်း။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေမူကောင်း၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ ရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ

မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေမှု ကောင်း၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို စွဲ၍ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေရာသနည်း။ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ ရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေရာသနည်း။

ရဟန်းတို့ ယင်းဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို မနှိမ်နင်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ကို နှိမ်နင်း၍ နေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်ကုန်။

ရဟန်းတို့ ယင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ယင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို မနှိမ်နင်းမူ၍ နေသော ထိုရဟန်းအား အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နေသော ထိုရဟန်းအား ဤအကြောင်းဖြင့် အာသဝေါတရားနှင့် ပင်ပန်းကြောင်း (ကိလေသာ) အပူမီးတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေရာ၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သောအလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေရာ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ "ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ်ရမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ ငါတို့ နေကြကုန်အံ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော လာဘ် မရမှုကို။ပ။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြံအရံ မရှိမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အရိုအသေ မပြုမှုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်ညံ့သော အလိုကို။ ဖြစ်ပေါ်လာသော ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ရှိမှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ ငါတို့ နေကြကုန်အံ့" ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့သည် ကျင့်အပ်ကုန်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရားဥတ္တရ လူတို့၌ ဤမျှလောက် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတည်း ဟူသော ပရိသတ်လေးပါးတို့ ရှိပါကုန်၏၊ တရား ဒေသနာတော်သည် တစ်စုံတစ်ခုသော ပရိသတ်၌ မထင်ရှားသေးပါ ဘုရား၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဥတ္တရသည် ဤတရားဒေသနာတော်ကို သင်ယူတော်မူပါလော့။

အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဥတ္တရသည် ဤတရားဒေသနာတော်ကို သင်ကြားတော် မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဥတ္တရသည် ဤတရားဒေသနာတော်ကို ဆောင်ထားတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ဤတရားဒေသနာတော်သည် အကျိုးစီးပွါးနှင့် စပ်ပါ၏၊ သာသနာတော်တည်း ဟူသော မြတ်သော အကျင့်၏ အစဦး ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြားလေ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၉ - နန္ဒသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းကို "အမျိုးကောင်းသား" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းကို "အားရှိသူ" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းကို "ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသူ" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းကို "ထူပြောသော ရာဂရှိသူ" ဟု ဆိုသည်ရှိသော် ကောင်းစွာ ဆိုသည် မည်ရာ၏၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိ၏၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်၏၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကြင် ဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်မှု စသည်တို့ကြောင့် နန္ဒရဟန်းသည် မြတ်သော အကျင့်ကို ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ ကျင့်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ထိုအကြောင်းတို့ကို ကြဉ်ထား၍ တစ်ပါးသော အကြောင်းကို ဆိုသဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါး ရှိမှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းသည် အကယ်၍ အရှေ့အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်တော့မည်ဖြစ်အံ့၊ နန္ဒသည် "ဤသို့ အရှေ့အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်သော ငါ့အား ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံး မသာယာမှု 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက် ကုန်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု အခြင်းအရာ အားလုံးကို စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ အရှေ့အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်၏၊ ဤသို့လျှင် ထိုအရှေ့အရပ်ကို တည့်တည့်ကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းသည် အကယ်၍ အနောက်အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်တော့မည်ဖြစ်အံ့။ပ။ မြောက်အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်တော့မည် ဖြစ်အံ့။ တောင်အရပ်ကို တည့်တည့် ကြည့်တော့မည်ဖြစ် အံ့။ အထက်အရပ်ကို မော့ကြည့်တော့မည် ဖြစ်အံ့။ အောက်အရပ်ကို ငုံ့ကြည့်တော့မည် ဖြစ်အံ့။ အထောင့်အရပ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်တော့မည် ဖြစ်အံ့၊ နန္ဒရဟန်းသည် "ဤသို့ အထောင့်အရပ်ကိုစောင်းငဲ့ ကြည့်သော ငါ့အား ရှေးရှုကြံစည်မှု 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာယာမှု 'ဒေါမနဿ' ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် အစဉ်လိုက် ကုန်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု အခြင်းအရာ အားလုံး ကို စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ အထောင့်အရပ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်၏၊ ဤသို့လျှင် ထိုအထောင့်အရပ်ကို စောင်းငဲ့ကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ ဣန္ဒြေ တို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိမှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိမှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ နန္ဒရဟန်းသည် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ဆွမ်းကိုမှီဝဲ၏၊ မြူးထူးရန် မာန်ယစ်ရန် တန်ဆာဆင်ရန် အရေအဆင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွါးရန် (ဆွမ်းကိုမှီဝဲသည်) မဟုတ်၊ ဤ ကိုယ် တည်တံ့ရန်မျှသာ မျှတရန်မျှသာ ဆာလောင်မွတ်သိပ်၍ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ရန်မျှသာ မြတ်သောအကျင့်ကို ချီးမြှောက်ရန်မျှသာ ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏၊ ဤသို့ မှီဝဲခြင်းဖြင့် ဝေဒနာဟောင်းကိုလည်း ပယ်ဖျောက်အံ့၊ ဝေဒနာသစ်ကိုလည်း မဖြစ်စေအံ့၊ ငါ့အား မျှတခြင်း အပြစ် မရှိခြင်းနှင့် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု ဆွမ်းကို မှီဝဲ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိမှုတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်ခြင်းတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ နန္ဒရဟန်းသည် နေ့အခါ၌ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း ထိုင်နေခြင်း ပိတ်ပင် တားမြစ်တတ်သော 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏၊ ညဉ့်ဦးယံ၌ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း ထိုင်နေ

ခြင်း ပိတ်ပင် တားမြစ်တတ်သော 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏၊ ညဥ့်၏ သန်းခေါင်ယံ၌ (လက်ျာ) ခြေပေါ်၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်ဉာဏ် ရှိလျက် (မည်သည့်အချိန်၌) ထအံ့ဟု နှလုံးသွင်း ပိုင်းခြားလျက် လက်ျာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သော လျောင်းစက်ခြင်းကို ပြု၏၊ ညဥ့်၏ နောက်ဆုံးယံ၌ စောစောထ၍ စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း ထိုင်နေခြင်း ပိတ်ပင်တားမြစ်တတ်သော 'နီဝရဏ' တရားတို့မှ စိတ်ကို သုတ်သင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်ခြင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်'နှင့် ပြည့်စုံမှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ နန္ဒရဟန်းအား ဝေဒနာတို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝေဒနာတို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ထင်ကုန်၏၊ ဝေဒနာတို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ (သညာ)တို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား။ပ။ ဝိတက်တို့သည် ထင်ထင်ရှားရှား ။ပ။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား နန္ဒရဟန်း၏ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံမှုတည်း။

ရဟန်းတို့ နန္ဒရဟန်းသည် ဣန္ဒြေတို့၌ လုံခြုံသော တံခါးရှိ၏၊ အစားအစာ၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏၊ နိုးကြားမှု၌ အားထုတ်၏၊ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကြင် ဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်မှုစသည်တို့ကြောင့် နန္ဒရဟန်းသည် မြတ်သော အကျင့်ကို ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ ကျင့်ရန်စွမ်းနိုင်၏၊ ထိုအကြောင်းတို့ကို ကြည်ထား၍ တစ်ပါးသော အကြောင်းကို ဆိုသဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - မေတ္တာဝဂ် ===

၁၀ - ကာရဏ္ဍဝသုတ်

၁၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္ပာမြို့ ဂဂ္ဂရာရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲသည်ရှိသော် အကြောင်းတစ်ပါးဖြင့် အကြောင်းတစ်ပါးကို ဖုံးလွှမ်း၏၊ အပြင်အပ စကားကို ထည့်သွင်း၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း ထင်စွာ ပြု၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ - "ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို (သာသနာတော်မှ) နှင်ထုတ်ကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို (သာသနာတော်မှ) နှင်ထုတ်ကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာသနာတော်မှ ထုတ်ပယ်ထိုက်သူ ဖြစ်၏၊ သုတ်သင် ရှင်းလင်းအပ်သော သူတစ်ပါး၏ တပည့်သားဖြစ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် သင်တို့အား အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်မှု နောက်သို့ဆုတ်မှု တူရူကြည့်မှု တစောင်းကြည့်မှု ကွေးမှု ဆန့်မှု ဒုကုဠ်သပိတ် သင်္ကန်းဆောင်မှုသည် ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မမြင်ကြရသေးသမျှ တစ်ပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မြင်ကြရသော အခါ၌ကား ထိုသူကို "ဤသူကား ရဟန်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသူတည်း၊

ရဟန်း အဖျင်းတည်း၊ ရဟန်း အမှိုက်တည်း" ဟု သိကုန်၏၊ ထိုသူကို ဤသို့ သိကုန်သည်ရှိသော် အပသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဤသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တစ်ပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကောင်းမွန်သော မုယောခင်း၌ မုယောပင်တို့ကို ဖျက်ဆီးသော မုယော အဖျင်း ဖြစ်သော မုယော အမှိုက်ဖြစ်သော အပင်သည် ပေါက်ရာ၏၊ အနှံမထွက်သေးသမျှ ထိုအပင်၏ အမြစ်သည် တစ်ပါးသော မုယောကောင်းတို့ ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အရိုးတံသည် တစ်ပါးသော မုယောကောင်း တို့ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အရွက်သည် တစ်ပါးသော မုယောကောင်းတို့ ကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အနှံထွက်ပေါ်လာသော အခါ၌ကား ထိုအပင်ကို "ဤအပင်ကား မုယောပင်တို့ကို ဖျက်ဆီးသော အပင်တည်း၊ မုယော အဖျင်း တည်း၊ မုယော အမှိုက်တည်း" ဟု သိကုန်၏၊ ထိုအပင်ကို ဤသို့ သိသည်ရှိသော် အမြစ်ပါ နုတ်လျက် မုယောခင်း၏ အပြင်သို့ စွန့်ပစ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ နုတ်ပယ်စွန့်ပစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တစ်ပါး သော မုယောကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်မှု နောက်သို့ဆုတ်မှု တူရူကြည့်မှု တစောင်းကြည့်မှု ကွေးမှု ဆန့်မှု ဒုကုဋ်သပိတ် သင်္ကန်းဆောင်ယူမှုသည် ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်း ကောင်းတို့ မမြင်ကြရသေးသမျှ တစ်ပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်း ကောင်းတို့ မြင်ကြရသောအခါ၌ကား ထိုသူကို "ဤသူကား ရဟန်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသူတည်း၊ ရဟန်း အဖျင်းတည်း၊ ရဟန်း အမှိုက်တည်း" ဟု သိကုန်၏၊ ဤသို့ သိကုန်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းကို အပသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဤသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တစ်ပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား စပါးပုံကြီးကို လှေ့သည်ရှိသော် ထိုစပါးပုံကြီး၌ မြဲမြံကုန် သော အနှစ်ရှိကုန်သော စပါးတို့သည် တစ်နေရာ၌ အစုအပုံဖြစ်၍ နေ၏၊ အားနည်းကုန်သော အဖျင်း ဖြစ်ကြသည့် စပါးတို့ကို လေသည် တစ်နေရာသို့ လွင့်စေ၏၊ ထိုစပါးဖျင်းကို စပါးရှင်တို့သည် တံမြက် စည်းကို ယူ၍ အတိုင်းထက်အလွန် လှည်းထုတ်ပစ်ကုန်၏။ ဤသို့ လှည်းထုတ်ပစ်ကြခြင်းသည် အဘယ့် ကြောင့်နည်း၊ "တစ်ပါးသော စပါးကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့် တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ရဟန်း၏ ရှေ့သို့တက်မှု နောက်သို့ ဆုတ်မှု တူရူကြည့်မှု တစောင်းကြည့်မှု ကွေးမှု ဆန့်မှု ဒုကုဋ်သပိတ် သင်္ကန်း ဆောင်ယူမှုသည် ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မမြင်ကြရသေးသမျှ တစ်ပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မြင်ကြရသောအခါ၌ကား ထိုသူကို "ဤသူကား ရဟန်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသူ တည်း၊ ရဟန်း အဖျင်းတည်း၊ ရဟန်း အမှိုက်တည်း" ဟု သိကုန်၏၊ ဤသို့ သိကုန်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းကို အပသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဤသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တစ်ပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီးပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်းရှိသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား ရေတွင်းမှ သွယ်အပ်သော ရေတံလျှောက်ကို အလိုရှိသော ယောက်ျားသည် ဓားထက်ထက်ကို ကိုင်စွဲ၍ တောသို့ ဝင်လေရာ၏၊ ထိုယောက်ျားသည် အကြင် အကြင် သစ်ပင်ကိုပင် ဓားနှောင့်ဖြင့် ထုနှက်ရာ၏၊ ထိုသို့ထုနှက်ရာ၌ မြဲမြံသော အနှစ်ရှိကုန်သော သစ်ပင်တို့ သည် ဓားနှောင့်ဖြင့် ထုနှက် အပ်ကုန်သော် မာကြောစွာ အသံမြည်ဟီးကုန်၏။ အတွင်း၌ ပုပ်ကုန်သော စွတ်စိုခြင်း ရှိကုန်သော ယောက်သွားပုပ် သဘောရှိကုန်သော သစ်ပင်တို့သည် ဓားနှောင့်ဖြင့် ထုနှက် အပ်ကုန်သော် ဒုတ်ဒုတ် ဟု အသံမြည်ကုန်၏၊ ထိုသစ်ပင်ကို အရင်းမှ ဖြတ်၏၊ အရင်းမှ ဖြတ်ပြီး၍ အဖျားမှဖြတ်၏၊ အဖျားမှ ဖြတ်ပြီး၍ အတွင်း၌ ကောင်းစွာ သုတ်သင်သင့်သည်ကို သုတ်သင်ပြီးလျှင် ရေတွင်းမှ သွယ်အပ်သော ရေတံလျှောက်အဖြစ်၌ ယှဉ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤသာသနာ တော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရှေ့သို့တက်မှု နောက်သို့ ဆုတ်မှု တူရူကြည့်မှု တစောင်းကြည့်မှု ကွေးမှု ဆန့်မှု ဒုကုဋ် သပိတ် သင်္ကန်းဆောင်ယူမှုသည် ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မမြင်ကြရသေး

သမျှ တစ်ပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကဲ့သို့တည်း၊ ထိုသူ၏ အာပတ်ကို ရဟန်းကောင်းတို့ မြင်ကြရသော အခါ၌ကား ထိုသူကို "ဤသူကား ရဟန်းတို့ကို ဖျက်ဆီးသူတည်း၊ ရဟန်း အဖျင်းတည်း၊ ရဟန်း အမှိုက်တည်း" ဟု သိကုန်၏၊ ဤသို့ သိကုန်သည်ရှိသော် ထိုရဟန်းကို အပသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ဤသို့ နှင်ထုတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ "တစ်ပါးသော ရဟန်းကောင်းတို့ကို မဖျက်ဆီး ပါစေလင့်" ဟု နှလုံးသွင်း ရှိသောကြောင့်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အတူတကွ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းဖြင့် ဤရဟန်းသည် ယုတ်မာသော အလိုရှိ၏၊ အမျက်ထွက် လေ့ရှိ၏၊ သူ့ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်၏၊ ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်သော နှလုံးထားရှိ၏၊ ဂုဏ်တု ဂုဏ်ပြိုင် လုပ်တတ်၏၊ မနာလို ငြူစူတတ်၏၊ ဝန်တိုမှုရှိ၏၊ စဉ်းလဲတတ်၏။ ပရိသတ်အလယ်၌ အပြောအဆို သိမ်မွေ့၏၊ ရဟန်းကောင်း ကဲ့သို့ ပြောဆိုတတ်၏၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်တတ်၏၊ ယုတ်ညံ့သော အယူရှိ၏၊ ရိုသေမှု ကင်း၏။ တုန်လှုပ်ခြင်းလည်း ရှိ၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုလည်း ပြောဆိုတတ်၏ ဟု သိနိုင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုရဟန်းယုတ်ကို အမှန်အတိုင်း သိသည်ရှိသော် ရဟန်းအားလုံး တို့ ညီညီညွတ်ညွတ် ဖြစ်ကြကုန်လျက် ထိုရဟန်းယုတ်ကို နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ အမှိုက်သဖွယ် ဖြစ်သော ရဟန်းကို နှင်ထုတ်ကုန်လော့၊ ယောက်သွားပုပ်သဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းကို ဆွဲထုတ်ကုန်လော့၊ ရဟန်း မဟုတ်ဘဲ ရဟန်း ဟု မှတ်ထင်ကုန်သော အဖျင်းသဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့ကို မျှောလိုက်ကုန်လော့။ ယုတ်ညံ့သော အလိုရှိကုန်သော ယုတ်ညံ့သော အကျင့်၌ ကျက်စားကုန်သော ရဟန်းယုတ်တို့ကို နှင်ထုတ်ပြီး၍ စင်ကြယ်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်သော ရဟန်းကောင်းတို့နှင့် အချင်းချင်း ရိုသေကုန်လျက် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကို ပြုကုန်လော့၊ ထိုသို့ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကြောင့် ညီညွတ်ကုန်၍ ပညာ ရင့်ကုန်လျက် သင်တို့သည် ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်ကုန်လတ္တံ့။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော မေတ္တာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၁ - ဝေရဉ္ဇသုတ်

၁၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေရဉ္ဇာပြည် နဠေရုမည်သော တမာပင် အနီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝေရဉ္ဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝေရဉ္ဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား အား အသျှင်ဂေါတမ ဤ(စကား)ကို အကျွန်ုပ် ကြားဖူးပါသည်၊ "ရဟန်းဂေါတမသည် အိုကုန်သော ကြီးကုန်သော ရင့်ကုန်သော ရှေးမီကုန်သော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ကို ရှိလည်း မခိုး ခရီးဦးလည်း မကြို ထိုင်ရန်နေရာဖြင့် ဖိတ်လည်း မဖိတ်" ဟု ကြားဖူးပါသည်၊ အသျှင်ဂေါတမ ထို (အကျွန်ုပ်ကြားဖူးသောစကား) သည် ထို(ကြားဖူးသည့်)အတိုင်း မှန်သည်သာတည်း၊ အသျှင်ဂေါတမ အိုကုန်သော ကြီးကုန်သော ရင့်ကုန်သော ရှေးမီကုန်သော အဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ကို ရှိလည်းမခိုး ခရီးဦးလည်း မကြို ထိုင်ရန်နေရာဖြင့် ဖိတ်လည်းမဖိတ်၊ အသျှင်ဂေါတမ ထို(ရှိခိုးခြင်း စသည်ကိုမပြုခြင်း)သည် မသင့်လျော်သည် သာလျှင်တည်း ဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား နတ်နှင့်တကွသော မာရ်နတ်နှင့်တကွသော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤသြကာသလောက၌ လည်းကောင်း၊ သမဏဗြာဟ္မဏနှင့် တကွသော မင်းများ လူများနှင့်တကွသော ဤသတ္တလောက၌ လည်းကောင်း ငါသည် ရှိလည်း ခိုးထိုက် ခရီးဦးလည်း ကြိုထိုက် ထိုင်ရန်နေရာဖြင့် ဖိတ်လည်း ဖိတ်ထိုက်သော သူကို မြင်တော်မမူ။ ပုဏ္ဏား အကြင်သူကို ငါသည် ရှိမူလည်း ခိုးငြားအံ့၊ ခရီးဦးမူလည်း ကြိုငြားအံ့၊ ထိုင်ရန် နေရာဖြင့်မူလည်း ဖိတ် ငြားအံ့၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည်လည်း ပြတ်ကျရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမသည် အရသာကင်းသော သဘောရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် အရသာကင်းသော သဘော ရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင် တည်း၊ ပုဏ္ဏား ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ သာယာခြင်း အရသာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား သည် ပယ်ပြီးပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်း ပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် အရသာကင်းသော သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆို နိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာ တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

အသျှင်ဂေါတမသည် သုံးဆောင်ခြင်း မရှိ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးဆောင်ခြင်း မရှိ" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ ဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌ သုံးဆောင်ခြင်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်ပြီးပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်း ပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သုံးဆောင်ခြင်း မရှိ" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ် ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့ ၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၂)

အသျှင်ဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော အယူ 'အကိရိယဝါဒ' ရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော အယူ 'အကိရိယဝါဒ' ရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည် သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' ကို လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' ကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို လည်းကောင်း မပြုထိုက် ဟု ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပြုထိုက်ဟု ဟော၏၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်း ပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော အယူ 'အကိရိယဝါဒ' ရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင် (ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ် ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃)

အသျှင်ဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ ဟူသော အယူ 'ဥစ္ဆေဒဝါဒ' ရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ ဟူသော အယူ 'ဥစ္ဆေဒဝါဒ' ရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည် သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့ကို ဖြတ်အပ်သည်ကို ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြတ်အပ်သည်ကို ဟော၏၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ဟူသော အယူ 'ဥစ္ဆေဒဝါဒ' ရှိ၏"ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ် ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၄)

အသျှင်ဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' ကို လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' ကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း စက်ဆုပ်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၅)

အသျှင်ဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ရာဂကို လည်းကောင်း၊ ဒေါသကို လည်းကောင်း၊ မောဟကို လည်းကောင်း ဖျက်ဆီးရန် တရားကို ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖျက်ဆီးရန် တရားကို ဟော၏၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၆)

အသျှင်ဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘောရှိ၏ ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘောရှိ၏" ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်

တည်း၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ကာယဒုစရိုက်’ ကို လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘ဝစီဒုစရိုက်’ ကို လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် ‘မနောဒုစရိုက်’ ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို လည်းကောင်း ပူပန်စေတတ်သော တရားတို့ဟူ၍ ဟော၏၊ ပုဏ္ဏား ပူပန်စေတတ်၍ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ပြီးသော၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ပြီးသော၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးသော၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသော၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိသော သူကို ပူပန်စေတတ်သော အကျင့်ရှိသူဟု ငါဟော၏၊ ပုဏ္ဏား မြတ်စွာဘုရားသည် ပူပန်စေတတ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ပြီးပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘောရှိ၏” ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား) ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၇)

အသျှင်ဂေါတမသည် နတ်ပြည်ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက် ဟု (ပုဏ္ဏားက ဆို၏)။

ပုဏ္ဏား အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါတမသည် နတ်ပြည်ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်” ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ ပုဏ္ဏား နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ပြီးသော၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးသော၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးသော၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသော၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိသော သူကို ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏ ဟု ငါဟော၏၊ ပုဏ္ဏား မြတ်စွာဘုရားသည် နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ပြီးပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ဤနည်းပရိယာယ် အားဖြင့် “ရဟန်းဂေါတမသည် နတ်ပြည်ရောက်ခြင်းငှါ မထိုက်” ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သင်(ပုဏ္ဏား)ရည်ရွယ်ပြောဆိုသော နည်းပရိယာယ်မျိုးကား (ငါတို့၌) မရှိသည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ကြက်မ၌ ရှစ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ဆယ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ တစ်ဆယ့်နှစ်လုံးသော် လည်းကောင်း ဥတို့သည် ရှိကုန်ရာ၏၊ ထို(ဥ)တို့ကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာ ဝပ်အပ်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့ပေးအပ်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ (ကြက်နံ့ကို) ထုံစေအပ်ကုန်၏၊ (ကြက်ဥတို့အတွင်း၌တည်သော) ထိုကြက်ငယ်အပေါင်းတို့တွင် ခြေသည်းဖျား နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဥခွံကို ရှေးဦးစွာ ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါက်ဖွားလာသော ကြက်ငယ်ကို အဘယ်သို့ ဆိုအပ်သနည်း” အကြီး ဟူ၍ ဆိုအပ်သလော၊ သို့မဟုတ် အငယ်ဟူ၍ ဆိုအပ်သလော” ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ “အကြီး” ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါသည်၊ ထိုကြက်ငယ် အပေါင်းတို့တွင် (ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ရှေးဦးစွာ ထွက်လာသော) ထို (ကြက်ငယ်) သည် အကြီးဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤအတူပင်လျှင် အဝိဇ္ဇာ၌ ရောက်သော (အဝိဇ္ဇာ)ဟူသော ဥ၌ ဖြစ်သော (အဝိဇ္ဇာဟူသော ဥခွံဖြင့်) ထက်ဝန်းကျင် မြှေးယှက်အပ်သော သတ္တဝါအပေါင်းတွင် အဝိဇ္ဇာ ဟူသော ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ (ငါ) တစ်ဦးတည်းသာလျှင် လောက၌ အတုမဲ့ လွန်မြတ်သော ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိမြင်သော ‘သမ္မာသမ္ဗောဓိ’ ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် လောကထက် ကြီး၏၊ မြတ်၏။ ပုဏ္ဏား ငါသည် မတွန့်တိုသော လုံ့လကို အားထုတ်ပြီးပြီ၊ (ငါ့အား) မေ့လျော့ခြင်း မရှိသော သတိသည် ထင်ပြီ၊ (ငါ၏) ကိုယ်သည် ပူပန်ခြင်းမရှိ ငြိမ်းအေးပြီ၊ (ငါ၏) စိတ်သည် တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိ သည်ဖြစ်၍

ကောင်းစွာတည်ပြီ၊ ပုဏ္ဏား ထိုငါသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ် တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့်တကွဖြစ်သော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။ ဝိတက်ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေ တတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက် ခြင်းကြောင့် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေခဲ့ပြီ၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားခဲ့ပြီ၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ (ထိုငါသည်) ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေခဲ့ပြီ။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးက ပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက် ၍ နေခဲ့ပြီ။

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ အသင့် ဖြစ်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်' အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွှတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏၊ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း - တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝသုံးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကို လည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း များပြားသော ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ် ဖြစ်ကပ်တို့ကို လည်းကောင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ (ငါသည်) ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစား ခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထိုငါသည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏၊ ထိုဘဝ၌လည်း "ဤသို့သော အမည်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏၊ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏၊ ထို(ငါ)သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏" ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ခဲ့ပြီ။ ပုဏ္ဏား ငါသည် ညဉ့်ဦး 'ပဌမ' ယာမ်၌ ဤပဌမဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ကြက်ငယ်သည် ဥခွံတွင်းမှ ဖောက်ခွဲ ထွက်ပေါ်လာ သကဲ့သို့ (အဝိဇ္ဇာဥခွံမှ) ငါ၏ ပဌမ ဖောက်ခွဲထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။ (၁)

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ အသင့်ဖြစ်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော်

မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတဉာဏ်" အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေခဲ့ပြီ။

ထိုငါသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ဖရိုဖရဲ ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏" ဟု သိ၏၊ "အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲခြင်းမှ ကင်းကုန်၏၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်သော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ လူ့ပြည် နတ်ပြည် 'သုဂတိ' ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏" ဟု သိ၏။ ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲ သတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲ သတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်း လှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏၊ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊ ပုဏ္ဏား ငါသည် သန်းခေါင် 'မဇ္ဈိမ'ယာမ်၌ ဤဒုတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ပျောက်၍ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ကြက်ငယ်သည် ဥခွံတွင်းမှ ဖောက်ခွဲ ထွက်ပေါ်လာသကဲ့သို့ (အဝိဇ္ဇာဥခွံမှ) ငါ၏ ဒုတိယ ဖောက်ခွဲထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။ (၂)

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ အသင့်ဖြစ်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုငါသည် အာသဝေါတရားတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယဉာဏ်' အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုညွတ်စေခဲ့ပြီ။ ထိုငါသည် "ဤကား ဆင်းရဲ"ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း"ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤသည်တို့ကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်း အာသဝတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်း 'အာသဝ'တို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ "ဤကား ယိုစီးခြင်း 'အာသဝ'တို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်" ဟု ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိခဲ့ပြီ၊ ဤသို့ သိသော် ဤသို့ မြင်သော် ထိုငါ (ဘုရား)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီ၊ လွတ်မြောက် ပြီးလတ်သော် "လွတ်မြောက်ခဲ့လေပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊

“ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိခဲ့ပြီ။

ပုဏ္ဏား ငါသည် မိုးသောက် ‘ပစ္ဆိမ’ယာမ်၌ ဤတတိယဖြစ်သော အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ကို ရခဲ့ပြီ၊ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသောသူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၍ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ၊ အမိုက်မှောင်ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့ (ငါ့အား) အမိုက်မှောင် ပျောက်၍ အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကား ကြက်ငယ်သည် ဥခွံတွင်းမှ ဖောက်ခွဲ ထွက်ပေါ်လာ သကဲ့သို့ (အဝိဇ္ဇာဥခွံမှ) ငါ၏ တတိယဖောက်ခွဲ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်၏။ (၃)

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝေရဉ္ဇပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤ(စကားကို) လျှောက်၏။ “အသျှင်ဂေါတမသည် အကြီး ဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အမြတ် ဖြစ်ပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိပြသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ “မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း အသျှင် ဂေါတမ ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဂေါတမသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ ထိုအကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၂ - သီဟသုတ်

၁၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်း၌ အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏။ ထိုအခါ နိဂဏ္ဌ၏တပည့် သီဟစစ်သူကြီးသည် ထိုပရိသတ်၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးအား ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော ဤလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်း၌ အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ ငါသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော

တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် သီဟစစ်သူကြီးသည် နိဂဏ္ဌနာဋ္ဌပုတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် နာဋ္ဌ၏သား နိဂဏ္ဌအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏" ဟု ပြောဆို၏။ သီဟ အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ပြုထိုက်၏ ဟူသော 'ကိရိယဝါဒ' အယူရှိလျက် မပြုထိုက် ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိသော ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုဘိသနည်း၊ သီဟ ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟု 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောငှါ တရားကို ဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးအား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် သွားအံ့ ဟု အားထုတ်မှုသည် ငြိမ်းလေ၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်း၌ အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း သီဟစစ်သူကြီးအား "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် စင်စစ် ဧကန် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရား ဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော ဤလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်း၌ အတူနေ အတူစည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ ငါသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း သီဟစစ်သူကြီးသည် နိဂဏ္ဌနာဋ္ဌပုတ္တထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် နာဋ္ဌ၏သား နိဂဏ္ဌအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏" ဟု ပြောဆို၏။ သီဟ အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် ပြုထိုက်၏ ဟု 'ကိရိယဝါဒ' အယူရှိလျက် မပြုထိုက် ဟု 'အကိရိယ ဝါဒ' အယူရှိသော ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုဘိသနည်း၊ သီဟ ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟု 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောငှါ တရားကို ဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့် တပည့်တို့ကို ဆုံးမ၏ ဟု (ပြောဆို၏)။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း သီဟစစ်သူကြီးအား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် သွားအံ့ ဟု အားထုတ်မှုသည် ငြိမ်းလေ၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်း၌ အတူနေ အတူ စည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း သီဟစစ်သူကြီးအား "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် စင်စစ် ဧကန် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရားဖြစ်ပေလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင် အလွန်ကျော်စော ထင်ရှားကုန်သော ဤလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မင်းကွန်း၌ အတူနေ အတူ စည်းဝေးကုန်လျက် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို ပြောဆိုကုန်၏။ ပန်ကြားသည်ဖြစ်စေ မပန်ကြားသည်ဖြစ်စေ ဤနိဂဏ္ဌတို့သည် အသို့ ပြုနိုင်ကုန်အံ့နည်း၊ ငါသည် နိဂဏ္ဌတို့ကို မပန်ကြားဘဲသာလျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထို့နောက် သီဟစစ်သူကြီးသည် နေမွန်းလွဲအခါ ရထားငါးရာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ဝေသာလီပြည်မှ ထွက်လေ၏၊ ယာဉ်ဖြင့် သွားနိုင်သမျှသော အရပ်တိုင်အောင် ယာဉ်ဖြင့် သွား၍ ယာဉ်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား -

"အသျှင်ဘုရား 'ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ကြားရဖူးပါသည်၊

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း၊ 'ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်တို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ဆိုသော ထိုသူတို့သည် မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူသည့် အတိုင်းပင် ပြောဆိုကြသည် ဟုတ်ပါ၏လော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲရာ မရောက်ဘဲ ရှိပါကုန်၏လော၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားကိုပင် တစ်ဆင့် ဟောကြားကြသည် ဟုတ်ပါ၏လော၊ (မြတ်စွာဘုရား၏) မူလရင်းစကားနှင့် (ထိုသူတို့၏)တစ်ဆင့်ပြောသော စကားသည် ကဲ့ရဲ့ဖွယ်အကြောင်း လုံးဝ ကင်းပါ၏လော၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲရန် အလိုမရှိကြပါ" ဟု လျှောက်၏။

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက် ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို (အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၁)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပြုထိုက်၏ ဟူသော 'ကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ ပြုစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(ကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၂)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ ဟူသော 'ဥစ္ဆေဒဝါဒ' အယူရှိ၏၊ ဖြတ်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(ဥစ္ဆေဒဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၃)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ စက်ဆုပ်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၄)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဖျက်ဆီးစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၅)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ ပူပန်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၆)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၇)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သက်သာရာကို ရှာတတ်၏၊ သက်သာရာကို ရှာစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ ထိုသို့သော နည်းပရိယာယ်မျိုးသည် ရှိ၏။ (၈)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို

မပြုထိုက် ဟု ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မပြုထိုက်ဟု ဟော၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ် အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် မပြုထိုက်ဟူသော 'အကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ မပြုစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(အကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၁)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပြုထိုက်၏ ဟူသော 'ကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ ပြုစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(ကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ကာယသုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' ကို ပြုထိုက်၏ ဟု ဟော၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပြုထိုက်၏ ဟူသော 'ကိရိယဝါဒ' အယူရှိ၏၊ ပြုစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(ကိရိယဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၂)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ ဟူသော 'ဉစ္ဆေဒဝါဒ' အယူရှိ၏၊ ဖြတ်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(ဉစ္ဆေဒဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့ကို ဖြတ်အပ်သည်ကို ဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြတ်အပ်သည်ကို ဟော၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖြတ်အပ်၏ ဟူသော 'ဉစ္ဆေဒဝါဒ' အယူရှိ၏၊ ဖြတ်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထို(ဉစ္ဆေဒဝါဒ) တရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၃)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ စက်ဆုပ်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' မှ စက်ဆုပ်၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ စက်ဆုပ်၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ စက်ဆုပ်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၄)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဖျက်ဆီးစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟကို ဖျက်ဆီးစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ များပြားသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖျက်ဆီးစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ် အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဖျက်ဆီးစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့် လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၅)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘော ရှိ၏၊ ပူပန်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆို လိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော ထိုအကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပူပန်စေတတ်၏ ဟု ဟော၏၊ ကိုယ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်'၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်'၊ စိတ်ဖြင့် ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' ကို ပူပန်စေတတ်၏ ဟု ဟော၏။ သီဟ ပူပန်စေတတ်၍ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ပြီးသော၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးသော၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးသော၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသော၊ နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ ငါ ဟော၏။ သီဟ မြတ်စွာဘုရားသည် ပူပန်စေတတ်သော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ပြီးပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာတဏှာ) အမြစ်ကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်ပြီ၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ် အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပူပန်စေတတ်သော သဘောရှိ၏၊ ပူပန်စိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၆)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း တစ်ဖန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ပြီးသော (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ)

အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးသော (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးသော (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးသော နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်း သဘောမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏ ဟု ငါ ဟော၏။ သီဟ မြတ်စွာဘုရားသည် နောင်တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို ပယ်ပြီးပြီ၊ (အဝိဇ္ဇာ တဏှာ) အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပြီ၊ (နုတ်ပြီးသော) ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးပြီ၊ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးပြီ၊ နောင်အခါ၌ ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်ပြီ၊ သီဟ ဤသို့သော နည်းပရိယာယ် အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်း၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၇)

သီဟ အကြင်သို့သော နည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သက်သာရာကို ရှာတတ်၏၊ သက်သာရာကို ရစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာသော အကြောင်းကား အဘယ်နည်း။

သီဟ ငါသည် မြတ်သော (မဂ်ဖိုလ်ဟူသော) သက်သာခြင်းဖြင့် သက်သာရာကို ရှာ၏၊ သက်သာရာကို ရစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏။ သီဟ ဤနည်းပရိယာယ်အားဖြင့် "ရဟန်းဂေါတမသည် သက်သာရာကို ရှာ၏၊ သက်သာရာကို ရစိမ့်သောငှါ တရားဟော၏၊ ထိုတရားဖြင့်လည်း တပည့်သားတို့ကို ဆုံးမ၏' ဟု ငါ့ကို ပြောဆိုလိုမူ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (၈)

ဤသို့ ဟောတော်မူသော် သီဟစစ်သူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သီဟ စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ သင်တို့ကဲ့သို့ ထင်ရှားကျော်စောသော သူတို့အား စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ပြုခြင်းသည် ကောင်း၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို "သီဟ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ သင်တို့ကဲ့သို့ ထင်ရှား ကျော်စောသော သူတို့အား စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုခြင်းသည် ကောင်း၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊

ဤစကားဖြင့်လည်း အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား အတိုင်းထက် အလွန် ဝမ်းမြောက်ပါ၏၊ နှစ်သက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တစ်ပါးသော အယူရှိသော တိတ္ထိတို့သည် အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သော တပည့်ကို ရခဲ့သော် "သီဟစစ်သူကြီးသည် ငါတို့၏ တပည့်အဖြစ်သို့ ရောက်၏" ဟု နှလုံးသွင်းကာ ဝေသာလီ တစ်ပြည်လုံးကို တံခွန်အောင်လံ စိုက်ထောင်ကုန်ရာ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို "သီဟ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍ ပြုလော့၊ သင်တို့ကဲ့သို့ ထင်ရှား ကျော်စောသော သူတို့အား စူးစမ်း ဆင်ခြင်၍ ပြုမှုသည် ကောင်း၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သီဟ ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး သင်၏ အိမ်သည် နိဂဏ္ဌတို့၏ ရေတွင်းသဖွယ် ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် ကပ်ရောက်လာသော ထိုနိဂဏ္ဌတို့အား ဆွမ်းလှူရမည်ကို အောက်မေ့လေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို "သီဟ ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး သင်၏ အိမ်သည် နိဂဏ္ဌတို့၏ ရေတွင်းသဖွယ် ဖြစ်ခဲ့သောကြောင့် ကပ်ရောက်လာသော ထိုနိဂဏ္ဌတို့အား ဆွမ်းလှူရမည်ကို အောက်မေ့လေလော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဤစကားဖြင့်လည်း အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား အတိုင်းထက် အလွန် ဝမ်းမြောက်ပါ၏၊ နှစ်သက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းဂေါတမသည် "ငါ့အား သာလျှင် အလှူကို လှူအပ်၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့အား အလှူကို မလှူအပ်၊ ငါ၏ တပည့်သားတို့ အားသာလျှင် အလှူကို ပေးလှူအပ်၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့၏ တပည့်သားတို့အား အလှူကို မပေးလှူအပ်။ ငါ့အား လှူသော အလှူသည်သာလျှင် အကျိုးကြီး၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့အား လှူသော အလှူသည် အကျိုးမကြီး၊ ငါ၏ တပည့်သားတို့အား လှူသော အလှူသည်သာလျှင် အကျိုးကြီး၏၊ တစ်ပါးသော သူတို့၏ တပည့်သားတို့အား လှူသော အလှူသည် အကျိုးမကြီး" ဟု ဟောတော်မူ၏ ဟူသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားရဖူးပါသည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို နိဂဏ္ဌတို့၌လည်း ပေးလှူခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုအလှူပေးခြင်း၌ အခါကာလကို သိပါကုန်အံ့၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ တရားတော်ကို လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သီဟစစ်သူကြီးအား အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း - ဒါနနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ သီလနှင့်စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ညစ်ညူးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကို လည်းကောင်း ပြတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သီဟစစ်သူကြီး၌ သင့်လျော်သော စိတ် နူးညံ့သောစိတ် အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ'မှ ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သော စိတ်ရှိသည်ကို သိတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင်ထုတ်ဖော် သိမြင်ပြီးသော 'သာမုက္ကံသိက' တရားဒေသနာတော် ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓ'သို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း 'မဂ္ဂသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း ပြတော်မူ၏၊ မည်းညစ်ခြင်း ကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ ထို့အတူ သီဟစစ်သူကြီးအား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် "ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု (ကိလေသာ) မြူ

အညစ်အကြေး ကင်းသော တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်'သည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးသည် တရားကို မြင်ပြီး တရားသို့ ရောက်ပြီး တရားကို သိပြီး တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးသည်ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီး သို့လော သို့လော 'တွေးတောခြင်း' ကင်းပြီးသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည် ဘုရားမှတစ်ပါး ကိုးစားထိုက်သူ မရှိသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် နက်ဖြန် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရန် ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။ ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူခြင်းကို သိ၍ နေရာမှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ဖဲခွါသွားလေ၏။

ထို့နောက် သီဟစစ်သူကြီးသည် ယောကျ်ားတစ်ယောက်ကို "အချင်း သွားချေ၊ အလိုလိုဖြစ်သော အသားကို သိလော့" ဟု ဆို၍စေခိုင်း၏၊ ထိုအခါ၌ သီဟစစ်သူကြီးသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ မိမိအိမ်၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီရင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား (ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရန်) အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းစီမံပြီးပါပြီ" ဟု အချိန်တန်ကြောင်းကို လျှောက်ကြားစေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူကာ သီဟ စစ်သူကြီးအိမ်သို့ ကြွတော်မူ၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာသော နိဂဏ္ဌတို့သည် ဝေသာလီပြည် လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမတစ်ခုသို့ လည်းကောင်း၊ လမ်းဆုံ တစ်ခုမှ လမ်းဆုံ တစ်ခုသို့ လည်းကောင်း၊ (သွား၍) လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်ကုန်လျက် "ယနေ့ သီဟ စစ်သူကြီးသည် ဆူဖြိုးသော (ကျွဲ နွား ဆိတ် ဝက် အစရှိသော) သတ္တဝါကို သတ်၍ ရဟန်းဂေါတမအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် သိလျက် ရည်ညွှန်း၍ သတ်သော ထိုအမဲသားကို စား၏၊ မိမိကို စွဲ၍ သတ်သော မကောင်းမှုကံကို (ရ၏)" ဟု ဟစ်အော် ကြွေးကြော်ကုန်၏။ ထိုအခါ၌ ယောကျ်ားတစ်ယောက်သည် သီဟစစ်သူကြီး အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် သီဟစစ်သူကြီး၏ နားရင်း၌ "အရှင် သိပါလော့ များစွာသော ဤနိဂဏ္ဌတို့သည် ဝေသာလီပြည် လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမ တစ်ခုသို့ လည်းကောင်း၊ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ လည်းကောင်း (သွား၍) လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်ကုန်လျက် 'ယနေ့ သီဟစစ်သူကြီးသည် ဆူဖြိုးသော (ကျွဲ နွား ဆိတ် ဝက် အစရှိသော) သတ္တဝါကို သတ်၍ ရဟန်းဂေါတမအား ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၏၊ ရဟန်းဂေါတမသည် သိလျက် ရည်ညွှန်း၍ သတ်သော ထိုအမဲသားကို စား၏၊ မိမိကို စွဲ၍ သတ်သော မကောင်းမှုကံကို (ရ၏)' ဟု ဟစ်အော် ကြွေးကြော်ကုန်၏" ဟု ပြောကြား၏။ အမောင် မသင့်လျော်ချေ၊ ထိုအသျှင်နိဂဏ္ဌတို့သည် ရှည်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်၏၊ တရားတော်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်၏၊ သံဃာတော်၏ ကျေးဇူးမဲ့ကို အလိုရှိကုန်၏။ ထိုအသျှင်နိဂဏ္ဌတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ထင်ရှားမရှိဘဲ အချည်းနှီး မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲကြသည်ကား မစဲနိုင်ကြကုန်၊ ငါတို့သည်ကား အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် သူ့အသက်ကို မသတ်စေကုန်ရာ" ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ သီဟစစ်သူကြီးသည် ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့်တိုင်အောင် တားမြစ်သည့်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော သီဟစစ်သူကြီးကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးသော် နေရာမှ ထကာ ဖဲကြွတော်မူ၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၃ - အဿာဇာနီယသုတ်

၁၃။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအား ထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင် ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် (၁) အမိဘက် အဖဘက် နှစ်ဖက်စလုံးမှ ကောင်းစွာ မွေးဖွားအံ၏၊ တစ်ပါးသော အာဇာနည်မြင်း ကောင်းတို့ မွေးဖွားရာ(သိန္ဓုမြစ်ကမ်း)အရပ်၌ မွေးဖွား၏။ (၂) ထိုအာဇာနည်မြင်းအား အစိုဖြစ်စေ အခြောက်ဖြစ်စေ ကျွေးသော အစာကို ဖရိုဖရဲ မကြဲစေမူ၍ သာလျှင် ကောင်းမွန်စွာ စား၏။

(၃) ကျင်ကြီးကိုဖြစ်စေ ကျင်ငယ်ကိုဖြစ်စေ ဖိ၍နေရန်သော် လည်းကောင်း၊ ဖိ၍ အိပ်ရန်သော် လည်းကောင်း စက်ဆုပ်၏။ (၄) စင်ကြယ်သော အလေ့အထရှိ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော မြင်းတို့ကို မထိတ်လန့်စေတတ်။ (၅) ထိုမြင်း၏ စဉ်းလဲခြင်း, နွားကျင်ငယ် ကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်း, လရေးကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်း, ထွန်ကိုင်းကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းတို့ကို ရထားထိန်းအား ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ထင်စွာပြတတ်၏၊ ထိုမြင်း၏ ထိုစဉ်းလဲမှု အစရှိသည်တို့ကို ရထားထိန်းသည် နှိပ်ကွပ် ဆုံးမခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏။ (၆) ဝန်ကိုလည်း ဆောင်လေ့ရှိ၏၊ "စင်စစ် တစ်ပါးသော မြင်းတို့ ဆောင်သည်ဖြစ်စေ မဆောင်သည်ဖြစ်စေ ဤအရာ၌ ငါသည်သာလျှင် ဆောင်အံ့" ဟု စိတ်ကိုဖြစ်စေ၏။ (၇)သွားသည်ရှိသော် ဖြောင့်သော လမ်းဖြင့်သာ သွား၏။ (၈) အသက်ထက်ဆုံး အားရှိ၏၊ အားအစွမ်း ကိုလည်း ပြတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မင်း၏ ဤအင်္ဂါ ရှစ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံသော အာဇာနည်မြင်းကောင်းသည် မင်းအားထိုက်၏၊ မင်း၏ အသုံးအဆောင်ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် အရပ်ဝေးမှ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (၁) သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်စည်း၍ နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်လျက် ကျင့်၏၊ (၂) ထိုရဟန်းအား ယုတ်ညံ့သည်လည်းဖြစ်စေ မွန်မြတ်သည်လည်းဖြစ်စေ ပေးလှူအပ်သော ဘောဇဉ်ကို မညည်းမညူ ကောင်းစွာသာလျှင် သုံးဆောင်၏၊ (၃) ကိုယ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှု၊ နှုတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှု၊ စိတ်ဖြင့် ပြုအပ်သော မကောင်းမှုမှ စက်ဆုပ်၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ စက်ဆုပ်၏၊ (၄) စင်ကြယ်သော အလေ့ရှိ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိ၏၊ တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ကို မထိတ်လန့်စေတတ်၊ (၅) ထိုရဟန်း၏ စဉ်းလဲခြင်း, နွားကျင်ငယ် ကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်း, လရေးကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်း, ထွန်ကိုင်းကောက်ကဲ့သို့ ကောက်ခြင်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရား၌သော် လည်းကောင်း၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌သော် လည်းကောင်း ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ထင်စွာပြတတ်၏၊ ထိုရဟန်း၏ ထိုစဉ်းလဲခြင်း အစရှိသည်တို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် လည်းကောင်း နှိပ်ကွပ် ဆုံးမခြင်းငှါ လုံ့လပြု၏၊ (၆) ကျင့်သုံးတတ်၏၊ "စင်စစ် တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ ကျင့်သုံးသည် ဖြစ်စေ မကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ ဤအရာ၌ ငါသည်သာလျှင် ကျင့်သုံးအံ့" ဟု စိတ်ကို ဖြစ်စေ၏၊ (၇) သွားသည်ရှိသော် ဖြောင့်သော လမ်းဖြင့်သာလျှင် သွား၏။ ထိုစကားရပ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား ဖြောင့်သော လမ်းတည်း၊ ဤဖြောင့်သော လမ်းသည် အဘယ်နည်း၊ ကောင်းစွာ မြင်ခြင်း 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'။ပ။ ကောင်းစွာ တည်ကြည်ခြင်း 'သမ္မာသမာဓိ' ဤသည်တို့တည်း။ (၈) "ကိုယ်၌ အရေ အကြော အရိုးမျှသာ ကြွင်းသော်လည်း ကြွင်းစေ၊ အသား အသွေးတို့သည် ခန်းခြောက်သော်လည်း ခန်းခြောက်စေ၊

ယောက်ျားတို့၏ အားအစွမ်း ယောက်ျားတို့၏ ဝီရိယ ယောက်ျားတို့၏ လုံ့လဖြင့် ရောက်အပ် ရအပ်သော တရားသို့ မရောက်ဘဲ မရဘဲ ဝီရိယ၏ ဆုတ်ယုတ်ရပ်တန့်ခြင်းသည် မဖြစ်အံ့” ဟု ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၄ - အဿခဠုင်္ကသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ် ရှစ်မျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ မြင်း၏ အပြစ် ရှစ်မျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားယုတ် ရှစ်မျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ယောက်ျား၏ အပြစ်ရှစ်မျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်ရှစ်မျိုးတို့နှင့် မြင်း၏ အပြစ်ရှစ်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် “သွားလော့” ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် နောက်သို့ ဆုတ်၏၊ နောက်ဘက်သို့ ရထားကို လည်စေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ ပဌမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် “သွားလော့” ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် စုန်ကန်၏၊ ရထားဘီး အကွပ်ကို ဖျက်ဆီး၏၊ (ရထားဦး၌ ထားသော) လုံတံ သုံးချောင်းကို ချိုးဖဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ ဒုတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် “သွားလော့” ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရထားသန်ကို ပေါင်ဖြင့် တွန်းဖယ်၍ ရထားသန်ကို သာလျှင် (ရှေ့ခြေနှစ်ဖက်ဖြင့်) လွှမ်းမိုး နှိမ်နင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ တတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် “သွားလော့” ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် လမ်းမဟုတ်သည်ကို ယူ၏၊ ရထားကို လမ်းလွဲအောင် ပြု၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ စတုတ္ထအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် “သွားလော့” ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရှေ့ကိုယ်ကို ခုန်မြှောက်၏၊ ရှေ့ခြေတို့ကို မြှောက်ချီ

၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ ပဉ္စမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရထားထိန်း၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ နှင်တံကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ဇက်ကြိုး သံကွင်းကို သွားတို့ဖြင့် ကိုက်ဖြတ် ဖျက်ဆီး၏၊ အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲသွား၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ ဆဋ္ဌအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရှေ့သို့လည်း မတက် နောက်သို့လည်း မဆုတ်၊ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် တိုင်ငုတ်ကဲ့သို့ ရပ်တည်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ သတ္တမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရှေ့ခြေတို့ကိုလည်း ကွေး၍ နောက်ခြေတို့ကိုလည်း ကွေး၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ခြေလေးဖက်တို့ကို ဖိ၍ ဝပ်နေ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော မြင်းယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြင်း၏ အဋ္ဌမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား မြင်းယုတ် ရှစ်မျိုးတို့နှင့် မြင်း၏ အပြစ်ရှစ်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယောက်ျားယုတ် ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ယောက်ျား၏ အပြစ်ရှစ်မျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာအပ်သည်ရှိသော် "မအောက်မေ့မိ" ဟူ၍ သတိ မရခြင်းဖြင့် ဖြေဆို၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွမောင်းနှင် အပ်သည် ရှိသော် နောက်သို့ ဆုတ်၍ နောက်သို့ ရထားကို လည်စေသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောက်ျားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောက်ျား၏ ပဌမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာသည်ရှိသော် "မိုက်မဲ မလိမ္မာသော သင်ပြောသော စကားဖြင့် အသို့ ပြုရအံ့နည်း၊ သင်ကပင် ပြောဆိုအပ်၏ ဟု အောက်မေ့ဘိ၏" ဟု စောဒနာသူကိုပင် ပြန်၍ ပုတ်ခတ်၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ် သည် ရှိသော် နောက်သို့ ခုန်၍ ရထားဘီးအကွပ်ကို ဖျက်ဆီးကာ၊ ရထားဦး၌ ထားသော လှံတံသုံး ချောင်းကို ချိုးဖွဲ့ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောက်ျားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောက်ျား၏ ဒုတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်း သည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာအပ်သည်ရှိသော် "သင်သည် ဤမည်သော အာပတ်သို့ ရောက်၏၊ သင် ရှေးဦးစွာ ကုစားဦးလော့" ဟု စောဒနာသူကိုပင် အပြစ် တစ်ဖန်တင်၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရထားသန်ကို ပေါင်ဖြင့် တွန်းဖယ်၍ ရထားသန်ကိုသာလျှင် (ရှေ့ခြေနှစ်ဖက်ဖြင့်) လွှမ်းမိုး နှိမ်နင်း သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောက်ျားယုတ် သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောက်ျား၏ တတိယအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာအပ်သည်ရှိသော် တစ်ပါးသော အကြောင်းဖြင့် တစ်ပါးသော အကြောင်းကို ဖုံးလွှမ်း၏၊ စကားကို အပြင်သို့ ရောက်စေ၏၊ အမျက်ထွက်ခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်း မနှစ်သက်ခြင်းကို ထင်စွာပြု၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် လမ်းခရီး မဟုတ်သည်ကို ယူ၏၊ ရထားကို လမ်းလွဲအောင် ပြုသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ စတုတ္ထ အပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာအပ်သည် ရှိသော် သံဃာ့အလယ်၌ လက်မောင်းနှစ်ဖက် မြှောက်ခြင်းကို ပြု၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရှေ့ကိုယ်ကို ခုန်မြှောက်လျက် ရှေ့ခြေတို့ကို မြှောက်ချီသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ ပဉ္စမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာအပ်သည်ရှိသော် သံဃာ့ စကားကို နားမထောင်ဘဲ စောဒကကို ဂရုမစိုက်ဘဲ အာပတ်ရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင် အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲသွား၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရထားထိန်း၏ စကားကို နားမထောင်ဘဲ နှင်တံကို ဂရုမစိုက်ဘဲ ဇက်ကြိုးသံကွင်းကို သွားတို့ဖြင့် ကိုက်ဖြတ် ဖျက်ဆီး၍ အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဖဲသွား သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ ဆဋ္ဌအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာအပ်သည်ရှိသော် "ငါသည် အာပတ်သို့ မရောက်၊ ငါသည် အာပတ်မသင့်" ဟု နှုတ်လုံးထား၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် သံဃာကို ညှဉ်းဆဲ၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည် ရှိသော် ရှေ့သို့လည်း မတက် နောက်သို့လည်း မဆုတ်၊ ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင် တိုင်ငုတ်သဖွယ် ရပ်တည် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ သတ္တမအပြစ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းကို အာပတ်ဖြင့် စောဒနာကုန်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတို့က အာပတ်ဖြင့် စောဒနာအပ်သည်ရှိသော် "အသျှင်တို့ အသျှင်တို့သည် အဘယ်ကြောင့်လျှင် အကျွန်ုပ်၌ အလွန်ပြင်းပြစွာ ကြောင့်ကြ စိုက်တော်မူကြသနည်း၊ ယခုပင် အကျွန်ုပ်သည် သိက္ခာချ၍ လူထွက်အံ့" ဟု ဆို၏၊ ထိုရဟန်းသည် သိက္ခာချ၍ လူထွက်ပြီးလျှင် "အသျှင်တို့ အသျှင်တို့သည် ယခုအခါ၌မူ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်ကြပါလော့" ဟု ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ မြင်းယုတ်သည် "သွားလော့" ဟု ဆို၍ ရထားထိန်းက ထိုးဆွ မောင်းနှင်အပ်သည်ရှိသော် ရှေ့ခြေတို့ကိုလည်း ကွေး၍ နောက်ခြေတို့ကိုလည်း ကွေး၍ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင် ခြေလေးဖက်တို့ကို ဖိ၍ ဝပ်နေ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုမြင်းယုတ်နှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ယောကျ်ားယုတ်သည် ဤသို့ သဘောလည်း ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ယောကျ်ား၏ အဋ္ဌမအပြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ယောကျ်ားယုတ် ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ယောကျ်ား၏ အပြစ်ရှစ်မျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၅ - မလသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ အညစ်အကြေးတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ မသရဇ္ဈာယ်ခြင်းသည် အတတ်ပညာ၏ အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ ထကြွလုံ့လ မရှိခြင်းသည် အိမ်၏ အညစ်အကြေး မည်၏၊

ရဟန်းတို့ ပျင်းရိခြင်းသည် ကိုယ်အဆင်း၏ အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ မေ့လျော့ခြင်းသည် (ဥစ္စာကို)စောင့်ရှောက်သူ၏ အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ မကောင်းသော အကျင့်သည် မိန်းမ၏ အညစ်အကြေး မည်၏၊

ရဟန်းတို့ ဝန်တိုမှုသည် ပေးလှူသော သူ၏ အညစ်အကြေးမည်၏၊

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤလောက၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောက၌ လည်းကောင်း အညစ်အကြေး မည်ကုန်၏၊

ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာသည် ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အညစ်အကြေးတို့ထက် ထူးသော အညစ်အကြေး မည်၏၊ လွန်ကဲသော အညစ်အကြေး မည်၏။ ရဟန်းတို့ အညစ်အကြေးတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အတတ်ပညာတို့သည် မသရဇ္ဈာယ်ခြင်းလျှင် အညစ်အကြေး ရှိကုန်၏၊ အိမ်တို့သည် ထကြွလုံ့လ မရှိခြင်းလျှင် အညစ်အကြေး ရှိကုန်၏၊ ကိုယ်အဆင်း၏ အညစ် အကြေးကား ပျင်းရိခြင်းတည်း၊ (ဥစ္စာကို)စောင့်ရှောက်သော သူ၏ အညစ် အကြေးကား မေ့လျော့မှုတည်း၊ မိန်းမ၏ အညစ်အကြေးကား မကောင်းသော အကျင့်တည်း၊ ဝန်တိုမှုသည် ပေးလှူသောသူ၏ အညစ်အကြေးတည်း၊ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ဤလောက၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောက၌ လည်းကောင်း အညစ်အကြေးတို့တည်း၊ အဝိဇ္ဇာသည် ထိုအညစ်အကြေးတို့ထက် ထူးသော အညစ်အကြေးတည်း၊ လွန်ကဲသော အညစ်အကြေးတည်း။

ပဥ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယယျသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် တမန်ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နားလည်း ထောင်တတ်၏၊ ပြန်၍လည်း ပြောတတ်၏၊ သင်ယူလည်း သင်ယူတတ်၏၊ မှတ်လည်း မှတ်တတ်၏၊ သိလည်း သိတတ်၏၊ သိစေလည်း သိစေတတ်၏၊ အကျိုးစီးပွါးရှိ မရှိ၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ငြင်းခုံခြင်းကိုလည်း မပြုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် တမန် ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် တမန် ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သာရိပုတြာသည် နားလည်း ထောင်တတ်၏၊ ပြန်၍လည်း ပြောတတ်၏၊ သင်ယူလည်း သင်ယူတတ်၏၊ မှတ်လည်း မှတ်တတ်၏၊ သိလည်း သိတတ်၏၊ သိစေလည်း သိစေတတ်၏၊ အကျိုးစီးပွါးရှိ မရှိ၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ငြင်းခုံခြင်းကိုလည်း မပြုတတ်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် တမန်ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်ရဟန်းသည် ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုတတ်သော ပရိသတ်သို့ ရောက်သော်လည်း မတုန်မလှုပ်၊ စကားကိုလည်း မယုတ်စေ၊ သတင်းစကားကိုလည်း မဖုံးကွယ်။ ယုံမှားခြင်းကင်းသော စကားကိုလည်း ပြောဆိုတတ်၏၊ မေးမြန်းသော်လည်း အမျက် မထွက်တတ်၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန်းသည် စင်စစ် အားဖြင့် တမန် ပြုလုပ်၍ သွားရန် ထိုက်တန်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ဗန္ဓနသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ အခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် မိန်းမသည် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် ငိုကြွေးခြင်းဖြင့် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် ပြုံးရယ်ခြင်းဖြင့် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် စကားပြောခြင်းဖြင့် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် အသွင်အပြင် အမူအရာဖြင့် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် တောမှ ချိုးယူအပ်သော ပန်း သစ်သီးစသည်ဖြင့် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် အနံ့ဖြင့် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် အရသာဖြင့် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် အတွေ့ဖြင့် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် မိန်းမသည် ယောကျာ်းကို နှောင်ဖွဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ဖဿတည်း ဟူသော အတွေ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြဲမြံ ခိုင်ခံ့စွာ နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ဗန္ဓနသုတ်

၁၈။ ရဟန်းတို့ အခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ယောကျ်ားသည် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် ငိုကြွေးခြင်းဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် ပြုံးရယ်ခြင်းဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် စကားပြောခြင်းဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် အသွင်အပြင် အမူအရာဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် တောမှ ချိုးယူအပ်သော ပန်း သစ်သီးစသည်ဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် အနံ့ဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် အရသာဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားသည် အတွေ့ဖြင့် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဤအခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးတို့ဖြင့် ယောကျ်ားသည် မိန်းမကို နှောင်ဖွဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ဖဿတည်း ဟူသော အတွေ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်ကုန်သော ထိုသတ္တဝါတို့သည် မြဲမြံ ခိုင်ခံ့စွာ နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၉ - ပဟာရာဒသုတ်

၁၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေရဥ္စာပြည် နဠေရုမည်သော တမာပင်ရင်းဝယ် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပဟာရာဒအသုရိန်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေသော ပဟာရာဒ အသုရိန်အား မြတ်စွာဘုရားသည် ပဟာရာဒအသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ မွေ့လျော်ကြကုန်၏ လောဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောတို့သည် အဘယ်တို့နည်း၊ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ပါတည်း။ ယင်းအံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်၏၊ အစဉ်အတိုင်း ကိုင်း၏၊ အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်း၏၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ကိုင်းခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းခြင်း

သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ပဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တည်တံ့သော သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ကမ်းကို မလွန်၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ တည်တံ့သော သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ကမ်းကို မလွန်ခြင်းသည်လည်း မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ဒုတိယသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် အသေကောင်ပုပ်နှင့် မဆက်ဆံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အသေကောင်ပုပ်ရှိလျှင် ကမ်းသို့ လျင်စွာကပ်စေ၏၊ ကုန်းသို့ တင်စေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အသေကောင်ပုပ်နှင့် မဆက်ဆံခြင်း၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အသေကောင်ပုပ်ရှိလျှင် ကမ်းသို့ လျင်စွာကပ်စေခြင်း၊ ကုန်းသို့ တင်စေခြင်းသည်လည်း မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော တတိယသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား ဂင်္ဂါမြစ် ယမုံနာမြစ် အစိရဝတီမြစ် သရဘူမြစ် မဟီမြစ် ဟူသော မြစ်ကြီးအားလုံးတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော အမည်အနွယ်တို့ကို စွန့်၍ "မဟာသမုဒ္ဒရာ" ဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ ဂင်္ဂါမြစ် ယမုံနာမြစ် အစိရဝတီမြစ် သရဘူမြစ် မဟီမြစ် ဟူသော မြစ်ကြီးအားလုံးတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော အမည်အနွယ်တို့ကို စွန့်၍ "မဟာသမုဒ္ဒရာ" ဟူ၍ သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြရခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၏ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူး မြဲဖြစ်သော စတုတ္ထသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား လောက၌ အလုံးစုံသော မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့သည်လည်း မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော ကောင်းကင်မှ မိုးရေအလျဉ်တို့သည်လည်း ကျကုန်၏၊ ထိုရေကြောင့် မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ လျော့ခြင်း, ပြည့်ခြင်းသည် မထင်ရှား၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ လောက၌ အလုံးစုံသော မြစ်ကြီးမြစ်ငယ်တို့သည်လည်း မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်ခြင်း၊ အလုံးစုံသော ကောင်းကင်မှ မိုးရေအလျဉ်တို့သည်လည်း ကျခြင်း၊ ထိုရေကြောင့် မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ လျော့ခြင်း, ပြည့်ခြင်းသည် မထင်ရှားခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ပဥ္စမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ငန်သော အရသာတစ်မျိုးတည်းသာ ရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ငန်သော အရသာတစ်မျိုးတည်းသာ ရှိခြင်းသည်လည်း မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ဆဋ္ဌသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ပုလဲ မြ ကြောင်မျက်ရွဲ ခရုသင်း ကျောက် သလင်း သန္တာ ငွေ ရွှေ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက် ဟူသော များသော ရတနာ, မရေမတွက်နိုင်သော ရတနာရှိ၏၊ ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ပုလဲ မြ ကြောင်မျက်ရွဲ ခရုသင်း ကျောက်သလင်း သန္တာ ငွေ ရွှေ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက် ဟူသော များသော ရတနာ, မရေမတွက်နိုင်သော ရတနာ ရှိခြင်းသည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သတ္တမ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သော ငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရာနဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ လည်းကောင်း၊ ယူဇနာ တစ်ရာ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာလေးရာ ယူဇနာငါးရာတိုင်အောင် အတ္တဘော ကြီးမားသော သတ္တဝါတို့၏ လည်းကောင်း နေရာဖြစ်၏၊ အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ တိမိမည်သော ငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ လည်းကောင်း၊ ယူဇနာ တစ်ရာ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာလေးရာ ယူဇနာ

ငါးရာ တိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါတို့၏ လည်းကောင်း နေရာဖြစ်ခြင်း သည်လည်း ဤမဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော အဋ္ဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော် ကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။ အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏လော ဟု (လျှောက်၏)။

ပဟာရာဒ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ မွေ့လျော်ကြပါကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အဘယ်သို့သော အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ မွေ့လျော်ကြပါကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ပဟာရာဒ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ရှစ်မျိုးသော အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ဤရှစ်မျိုးတို့ကား အဘယ်တို့နည်းဟူမူ - ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်သည် အစဉ်အတိုင်း ကိုင်းသည် အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းသည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ သိက္ခာစဉ်ရှိ၏၊ လုပ်ငန်းစဉ်ရှိ၏၊ ကျင့်စဉ်ရှိ၏၊ အစ၌သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသည် မဟုတ်၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၏ သိက္ခာစဉ်ရှိခြင်း၊ လုပ်ငန်းစဉ်ရှိခြင်း၊ ကျင့်စဉ်ရှိခြင်း၊ အစ၌သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ မသိရခြင်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ပဌမ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တည်တံ့သော သဘောရှိသည် ဖြစ်၍ ကမ်းကို မလွန်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ငါသည် တပည့်တို့အတွက် ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ငါ၏ တပည့်တို့သည် အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း မကျူးကျော်ကုန်၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ တပည့်တို့အတွက် ငါ ပညတ်ထားသော သိက္ခာပုဒ်ကို ငါ၏ တပည့်တို့သည် အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်လည်း မကျူးကျော်ခြင်းသည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဒုတိယ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် အသေကောင်ပုပ်နှင့် မဆက်ဆံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အသေကောင်ပုပ်ရှိလျှင် ကမ်းသို့ လျင်စွာ ကပ်စေသကဲ့သို့ ကုန်းသို့ တင်စေသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော၊ မစင်ကြယ်သည်ဖြစ်၍ ယုံမှား တွေးတောဖွယ် အကျင့်ရှိသော၊ အမှုကို ဖုံးကွယ်သော၊ ရဟန်း မဟုတ်ဘဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်ဘဲ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ ဟု ဝန်ခံသော၊ အတွင်းပုပ်သော၊ ကိလေသာ မိုးစွတ်သော၊ အမှိုက်သဖွယ် ဖြစ်သော၊ သီလမရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သံဃာသည် မဆက်ဆံ၊ စည်းဝေး၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို လျင်စွာနှင်ထုတ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဃာ့အလယ်၌ ထိုင်နေသော်လည်း စင်စစ်အားဖြင့် သံဃာမှ ဝေး၏၊ သံဃာသည်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဝေး၏၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော၊ မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ ယုံမှား တွေးတောဖွယ် အကျင့်ရှိသော၊ အမှုကို ဖုံးကွယ်သော၊ ရဟန်း မဟုတ်ဘဲ ရဟန်းဟု ဝန်ခံသော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်ဘဲ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသော၊ အတွင်းပုပ်သော၊ ကိလေသာ မိုးစွတ်သော၊ အမှိုက်သဖွယ် ဖြစ်သော၊ သီလမရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သံဃာ၏ မဆက်ဆံခြင်း၊ စည်းဝေး၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို လျင်စွာနှင်ထုတ်ခြင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဃာ့အလယ်၌ ထိုင်နေသော်လည်း စင်စစ်အားဖြင့် သံဃာမှ ဝေးခြင်း၊ သံဃာသည်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဝေးခြင်းသည်လည်း

ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော တတိယ သဘောတည်း။ ယင်းအံ့ဖွယ် ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ပဟာရာဒ ဂင်္ဂါမြစ် ယမုနာမြစ် အစိရဝတီမြစ် သရဘူမြစ် မဟီမြစ်ဟူသော မြစ်ကြီး အားလုံးတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော အမည်အနွယ်တို့ကို စွန့်ကြရကုန်၍ “မဟာသမုဒ္ဒရာဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန် သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ သူဆင်းရဲ ဟူသော ဤအမျိုးလေးပါးတို့ သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော အမည် အနွယ်တို့ကို စွန့်ကြကုန်၍ “သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့” ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ သူဆင်းရဲ ဟူသော ဤအမျိုးလေးပါးတို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ရောက်ကုန်လတ်သော် ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော အမည် အနွယ်တို့ကို စွန့်၍ “သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား သားတော် ရဟန်းတို့”ဟူ၍သာလျှင် ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော စတုတ္ထ သဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ပဟာရာဒ လောက၌ အလုံးစုံသော မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်တို့သည် မဟာ သမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်ကုန်၏၊ အလုံးစုံသော ကောင်းကင်မှ မိုးရေ အလျဉ်တို့သည်လည်း ကျကုန်၏၊ ထိုရေ ကြောင့် မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ လျော့ခြင်း, ပြည့်ခြင်းသည် မထင်ရှား သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် များစွာသော ရဟန်းတို့သည် ခန္ဓာမကြွင်း ကျန်သော အငြိမ်းဓာတ်ဖြင့် ငြိမ်းကုန်၏၊ ထိုငြိမ်းခြင်းဖြင့် အငြိမ်း(နိဗ္ဗာန်) ဓာတ်၏ လျော့ခြင်း, ပြည့်ခြင်းသည် မထင်ရှား၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ရဟန်းများစွာတို့ ခန္ဓာ မကြွင်းကျန်သော အငြိမ်းဓာတ်ဖြင့် ငြိမ်းခြင်း၊ ထိုငြိမ်းခြင်းဖြင့် အငြိမ်းဓာတ် (နိဗ္ဗာန်)၏ လျော့မှု, ပြည့်မှု မထင်ရှားခြင်းသည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ပဥ္စမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ငန်သော အရသာတစ်မျိုးတည်းသာ ရှိသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ဤ ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ သည် လွတ်မြောက်မှု ‘ဝိမုတ္တိ’ အရသာ တစ်မျိုး တည်းသာ ရှိ၏၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၏ လွတ်မြောက်မှု အရသာတစ်မျိုး တည်းသာ ရှိခြင်းသည်လည်း ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဆဋ္ဌသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ပုလဲ မြ ကြောင်မျက်ရွဲ ခရုသင်း ကျောက်သလင်း သန္တာ ငွေ ရွှေ ပတ္တမြားနီ ပတ္တမြားပြောက် ဟူသော များသော ရတနာ, မရေမတွက် နိုင်သော ရတနာ ရှိသကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ သည် ‘သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး ဣန္ဒြေငါးပါး ဗိုလ်ငါးပါး ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ် ဟူသော များသော ရတနာ, မရေ မတွက်နိုင်သော ရတနာရှိ၏၊ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၏ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး။ပ။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်တည်း ဟူသော များပြားသော ဤမရေမတွက်နိုင်သော ရတနာရှိခြင်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အံ့ဖွယ် ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သတ္တမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့ သည် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’ ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ပဟာရာဒ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ လည်းကောင်း၊ ယူဇနာတစ်ရာ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာ သုံးရာ ယူဇနာ လေးရာ ယူဇနာငါးရာ တိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ လည်းကောင်း နေရာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’သည် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်, သောတာပတ္တိ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမ်

ပုဂ္ဂိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ကြီးမြတ်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာ ဖြစ်၏။ ပဟာရာဒ ယင်းသို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၏ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ကြီးမြတ်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာဖြစ်ခြင်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော အဋ္ဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ပဟာရာဒ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောတို့ကား ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - မဟာဝဂ် ===

၁၀ - ဥပေါသထသုတ်

၂၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်း သံဃာ အခြံရံလျက် ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ညဉ့်နက်သည်ဖြစ်၍ ပဌမယာမ်လွန်လတ်သော် နေရာမှ ထကာ လက်ဝဲ တစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ ဧကသီကို စမ္ပယ်တင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် - အသျှင်ဘုရား ညဉ့်နက်ပါပြီ၊ ပဌမယာမ် လွန်ပါပြီ၊ ရဟန်းသံဃာသည် ကြာမြင့်စွာ ထိုင်နေရပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။ ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူ၏၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် ညဉ့်နက်သည် ဖြစ်၍ မဇ္ဈိမယာမ် လွန်လတ်သော် နေရာမှထကာ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ ဧကသီကို စမ္ပယ်တင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် - "အသျှင်ဘုရား ညဉ့်နက်ပါပြီ၊ မဇ္ဈိမယာမ် လွန်ပါပြီ၊ ရဟန်း သံဃာသည် ကြာမြင့်စွာ ထိုင်နေရပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူ၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် ညဉ့်နက်သည် ဖြစ်၍ ပစ္ဆိမယာမ် လွန်လတ်သော် အရုဏ်တက် သည်ဖြစ်၍ ညဉ့်သည် နှစ်သက်ဖွယ် မျက်နှာရှိလတ်သော် နေရာမှ ထကာ လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ ဧကသီကို စမ္ပယ်တင်၍ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် - အသျှင်ဘုရား ညဉ့်နက်ပါပြီ၊ ပစ္ဆိမယာမ် လွန်ပါပြီ၊ အရုဏ်တက်ပါပြီ၊ ညဉ့်သည် နှစ်သက်ဖွယ် မျက်နှာ ရှိပါပြီ၊ ရဟန်း သံဃာသည် ကြာမြင့်စွာ ထိုင်နေရပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ ပရိသတ်သည် မစင်ကြယ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ "မြတ်စွာဘုရားက အဘယ်သူကို ရည်၍ အာနန္ဒာ ပရိသတ်သည် မစင်ကြယ်" ဟု မိန့်တော် မူသနည်းဟူ၍ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်အား အကြံဖြစ်၏၊ ထိုနောက် အသျှင်မဟာ

မောဂ္ဂလ္လာန်သည် ရဟန်းသံဃာ အလုံးစုံ၏ စိတ်ကို မိမိ၏ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ နှလုံးသွင်းတော်မူ၏။ ထို့နောက် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် ယုတ်ညံ့သော အကျင့်ရှိသော၊ မစင်ကြယ်သည် ဖြစ်၍ ယုံမှား တွေးတောဖွယ် အကျင့်ရှိသော၊ အမှုကို ဖုံးကွယ်သော၊ ရဟန်းမဟုတ်ဘဲ ရဟန်း ဟု ဝန်ခံသော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်ဘဲ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသော၊ အတွင်းပုပ်သော၊ ကိလေသာ မိုးစွတ်သော၊ အမှိုက်သဖွယ် ဖြစ်သော၊ ရဟန်း သံဃာ အလယ်၌ ထိုင်နေသော၊ သီလ မရှိသော 'ဒုသီလ' ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် "ငါ့သျှင် ထလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို မြင်၏၊ သင့်အား ရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ ပေါင်းသင်းမှု မရှိ ဟု" ဆိုသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ငါ့သျှင် ထလော့၊ မြတ်စွာဘုရား သည် သင့်ကို မြင်၏၊ သင့်အား ရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ ပေါင်းသင်းမှုမရှိ" ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို "ငါ့သျှင် ထလော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်ကို မြင်၏၊ သင့်အား ရဟန်းတို့နှင့် အတူတကွ ပေါင်းသင်းမှု မရှိ" ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို လက်မောင်း၌ ကိုင်လျက် တံခါးမုခ်မှ အပြင်သို့ ထွက်စေပြီးလျှင် မင်းတုပ်ငယ် မင်းတုပ်ကြီး ကို လျှို၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ထွက်စေ အပ်ပါပြီ၊ ပရိသတ်သည် စင်ကြယ်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ပါတိမောက် ကို ပြတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။ မောဂ္ဂလ္လာန် အံ့ဖွယ်ဖြစ်၏၊ မောဂ္ဂလ္လာန် မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်၏၊ ထိုမဂ်ဖိုလ် မှ အချည်းအနှီးဖြစ်သော ယောကျ်ားသည် လက်မောင်းကို ကိုင်သည့် တိုင်အောင်သော်လည်း ဆိုင်းငံ့ဘိ ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ သင်တို့သည်ပင်လျှင် ဥပုသ် ပြုကြကုန်လော့၊ ပါတိမောက် ပြကြကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် ယနေ့မှ အစပြု၍ ဥပုသ် မပြုတော့အံ့၊ ပါတိမောက် မပြတော့အံ့၊ မစင်ကြယ်သော ပရိသတ်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ ပါတိမောက်ပြရာသော အကြောင်းအရာသည် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ တည်း၊ ယင်းအံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန်မွေ့လျော်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်၏၊ အစဉ်အတိုင်း ကိုင်း၏၊ အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်း၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းစပ်၌ စောက် နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်ခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ကိုင်းခြင်း၊ အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းခြင်းသည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ပဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ လည်းကောင်း၊ ယူဇနာ တစ်ရာ။ပ။ ယူဇနာငါးရာ တိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ လည်းကောင်း နေရာ ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလ မည်သောငါး အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ် ဟူသော သတ္တဝါကြီးတို့၏ လည်းကောင်း ယူဇနာတစ်ရာ။ပ။ ယူဇနာငါးရာတိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါတို့၏ လည်းကောင်း နေရာဖြစ်ခြင်းသည် မဟာ၏သမုဒ္ဒရာ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော အဋ္ဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌

အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ အသုရာတို့သည် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းသဘောရှစ်မျိုးတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ အဘယ် ရှစ်မျိုးတို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် ကမ်းစပ်၌ စောက်နက်သည် မဟုတ်မူ၍ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်သည် အစဉ်အတိုင်း ကိုင်းသည် အစဉ်အတိုင်း ရှိုင်းသည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ဤ (ဓမ္မဝိနယ) သာသနာတော်၌ သိက္ခာစဉ်ရှိ၏၊ လုပ်ငန်းစဉ် ရှိ၏၊ ကျင့်စဉ်ရှိ၏၊ အစ၌သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသည် မဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၏ သိက္ခာစဉ်ရှိခြင်း၊ လုပ်ငန်းစဉ် ရှိခြင်း၊ ကျင့်စဉ်ရှိခြင်း အစ၌ သာလျှင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ပဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် တိမိမည်သောငါး တိမိင်္ဂလမည်သောငါး တိမိရပိင်္ဂလမည်သောငါး အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏ လည်းကောင်း၊ ယူဇနာတစ်ရာ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာလေးရာ ယူဇနာငါးရာ တိုင်အောင် အတ္တဘောကြီးမားသော သတ္တဝါတို့၏ လည်းကောင်း နေရာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' သည် သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ကြီးမြတ်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယင်းသို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၏ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်။ပ။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော ကြီးမြတ်သော သတ္တဝါတို့၏ နေရာဖြစ်ခြင်းသည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော အဋ္ဌမသဘောတည်း။ ယင်းသဘောကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောတို့ကား ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ ယင်းသဘောတို့ကို မြင်ကုန် မြင်ကုန်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလွန် မွေ့လျော်ကြကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ဥဂ္ဂသုတ်

၂၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မှတ်ကုန်လော့" ဟူ၍ ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ထိုရဟန်းကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အား - သူကြွယ် သင်သည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏၊ သူကြွယ် သင့်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘော ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည့် သဘော ရှစ်မျိုးတို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟု မေး၏။ အသျှင်ဘုရား "အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော အဘယ် သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူသည်ကိုမူ အကျွန်ုပ် မသိပါ၊ အသျှင်ဘုရား (စင်စစ်သော်ကား) အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော အကြင် သဘောရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ထိုသဘော ရှစ်မျိုးတို့ကို နာတော်မူလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းတော်မူလော့၊ လျှောက်ပါအံ့ ဟု ဆို၏။ "ကောင်းပြီ သူကြွယ်" ဟူ၍ ထိုရဟန်းသည် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အား ဝန်ခံ၏၊ ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အကြင်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာ အဝေးမှလျှင် မြင်ရ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်သာလျှင် အကျွန်ုပ်၏ စိတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤပဌမ သဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသို့ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ ဒါနနှင့် စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ သီလနှင့်စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ နတ်ပြည်နှင့် စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ယုတ်ညံ့ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ညစ်ညူးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကို လည်းကောင်း ပြတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်ကို သင့်လျော်သော စိတ် နူးညံ့သောစိတ် အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' မှ ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သော စိတ်ရှိသည်ကို သိတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော် သိမြင်ပြီးသော 'သာမုက္ကံသိက' တရားဒေသနာတော် ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း 'မဂ္ဂသစ္စာ'ကို လည်းကောင်း ပြတော်မူပါ၏၊ မည်းညစ်ခြင်း ကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ တပည့်တော်အား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ကိလေသာမြူ အညစ်အကြေး ကင်းသော တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်' သည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်သည် တရားကို မြင်ပြီးသည် တရားသို့ ရောက်ပြီးသည် တရားကို သိပြီးသည် ဖြစ်၍ တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးသည် ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးသည်

သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပြီးသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည် ဘုရားမှတစ်ပါး ကိုးစားထိုက်သူ မရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ တရားတော်ကို လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါပြီ၊ ဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်လျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤဒုတိယ သဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ကုမာရီရွယ် (နုနယ်ပျိုမြစ်ကုန်သော) မယားလေးယောက်တို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုမယားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုမယားတို့ကို "နှမတို့ ငါသည်ကား ဗြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်လျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည် အပ်ကုန်၏၊ အလိုရှိသော နှမသည် ဤအိမ်၌ပင်လျှင် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း သုံးဆောင်ခံစားလော့၊ ကောင်းမှု ကုသိုလ်တို့ကိုလည်း ပြုလော့၊ မိမိတို့၏ အဆွေအမျိုးတို့ အိမ်သို့သော်လည်း သွားလော့၊ ယောကျ်ားတစ်ပါးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်မူ အဘယ်ယောကျ်ားအား သင်တို့ကို ပေးရအံ့နည်း" ဟု ဤစကား ကို ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် မယားကြီးသည် အကျွန်ုပ်ကို "အရှင် ဤမည်သော ယောကျ်ား အား အကျွန်ုပ်ကို ပေးပါလော့" ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုယောကျ်ားကို ခေါ်စေပြီး၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် မယားကို ကိုင်၍ လက်ယာလက်ဖြင့် ရေကရားကို ကိုင်ပြီးလျှင် ထိုယောကျ်ားအား စွန့်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကုမာရီရွယ် (နုနယ်ပျိုမြစ်သော) မယားကို စွန့်သည်ရှိသော် စိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်းကို မသိပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤတတိယ သဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အမျိုးအိမ်၌ ရှိကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို လည်းကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မခွဲခြားအပ်ကုန်။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ဤစတုတ္ထသဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းသို့ ဆည်းကပ်ခဲ့မူ ရိုသေစွာသာလျှင် ဆည်းကပ်ပါ၏၊ မရိုမသေ မဆည်းကပ်ပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ဤပဉ္စမ သဘော သည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအသျှင်သည် အကျွန်ုပ်အား တရားဟောခဲ့မူ ရိုသေစွာသာလျှင် တရား နာ၏၊ မရိုမသေ မနာပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ထိုအသျှင်သည် တရားမဟောခဲ့မူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအသျှင် အား တရားဟောပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ဤဆဋ္ဌ သဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို နတ်တို့ ချဉ်းကပ်၍ "သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏" ဟု ပြောကြားကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောကြားသည် ရှိသော် "သင် နတ်တို့က ဤသို့ ပြောကုန်သည် ဖြစ်စေ မပြောကုန်သည် ဖြစ်စေ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏" ဟု ထိုနတ်တို့ကို အကျွန်ုပ် ဤသို့ ပြောဆိုပါ ၏၊ ဤသို့ ဆိုခြင်းသည် အံ့ဖွယ်မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား ငါ့ထံသို့ နတ်တို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ ငါသည် လည်း နတ်တို့နှင့်အတူတကွ စကား ပြောဆိုရ၏ ဟု နတ်တို့ ချဉ်းကပ်လာခြင်း နတ်တို့နှင့် အတူတကွ စကား ပြောရခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စိတ်၏ တက်ကြွမှုကို မသိစဖူးပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသတ္တမသဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်ငါးမျိုးတို့တွင် မိမိ၌ မပယ်အပ်သေးသော တစ်စုံတစ်ခုသော သံယောဇဉ်ကိုမျှ မတွေ့မြင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤအဋ္ဌမသဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့ ရှိပါကုန်၏၊ "အံ့ဖွယ် ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ကုန်သော အဘယ်သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြား တော်မူသည်ကိုမူကား အကျွန်ုပ် မသိပါဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အိမ်မှ ဆွမ်းကို ခံယူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွား၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေလျက် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်နှင့်

အတူတကွ ပြောဆိုခဲ့သမျှ စကား အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်းကောင်း၏ ကောင်း၏၊ ကောင်းစွာ ပြောကြားလိုသူသည် ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ် ပြောကြားသည့်အတိုင်း ပြောကြားရာ၏၊ ရဟန်း ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့်ပင်လျှင် ပြည့်စုံ၏ ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်း ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့်ပြည့်စုံ၏ ဟု မှတ်လေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ဥဂ္ဂသုတ်

၂၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝဇ္ဇီတိုင်း ဟတ္ထိရွာ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မှတ်ကုန်လော့" ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုအခါ ထိုဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ထိုရဟန်းကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အား - "သူကြွယ် သင်သည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏၊ သူကြွယ် သင့်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏' ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည့် သဘော ရှစ်မျိုးတို့ကား အဘယ်တို့နည်း ဟု မေး၏။ အသျှင်ဘုရား "အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော အဘယ် သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော် မူသည်ကိုမူ" အကျွန်ုပ် မသိပါ၊ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော အကြင် သဘောရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ထိုသဘောရှစ်မျိုးတို့ ကို နာတော်မူလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းတော်မူလော့၊ လျှောက်ပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။

"ကောင်းပြီ သူကြွယ်" ဟူ၍ ထိုရဟန်းသည် ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်အား ဝန်ခံ၏၊ ဟတ္ထိရွာသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် ဤစကားကို လျှောက်၏ - "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကံ့ကော်တော၌ လှည့်လည် ပျော်ပါးနေစဉ် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာ အဝေးမှ မြင်ရ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သာလျှင် အကျွန်ုပ်၏ စိတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုပါ၏၊ သေအရက် မူးယစ်ခြင်းသည်လည်း ပြေပျောက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤပဌမသဘော သည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ထိုအကျွန်ုပ်အား မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ ၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ ဒါနနှင့်စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ သီလနှင့်စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ နတ်ပြည်နှင့် စပ်သော စကားကို လည်းကောင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကို လည်း ကောင်း၊ ယုတ်ညံ့ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ညစ်ညူးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်

ခြင်း၌ အကျိုးကို လည်းကောင်း ပြတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်ကို သင့်လျော်သောစိတ် နူးညံ့သောစိတ် အပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' မှ ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သောစိတ် ရှိသည်ကို သိတော်မူသော အခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင်ထုတ်ဖော် သိမြင်ပြီးသော 'သာမုက္ကံသိက' တရားဒေသနာတော် ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ 'နိရောဓသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်း 'မဂ္ဂသစ္စာ' ကို လည်းကောင်း ပြသတော်မူပါ၏၊ မည်းညစ်ခြင်း ကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ တပည့်တော်အား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ကိလေသာမြူ အညစ်အကြေး ကင်းသော တရားမျက်စိ 'သောတာပတ္တိ မဂ်ဉာဏ်'သည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုတပည့်တော်သည် တရားကို မြင်ပြီးသည် တရားသို့ ရောက်ပြီးသည် တရားကို သိပြီးသည် ဖြစ်၍ တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးသည် ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးသည် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပြီးသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည် ဘုရားမှတစ်ပါး ကိုးစားထိုက်သူ မရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ တရားတော်ကို လည်းကောင်း၊ သံဃာတော်ကို လည်းကောင်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါပြီ၊ ဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်လျှင် ငါးခု မြောက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ဆောက်တည်ပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤဒုတိယ သဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ကုမာရီရွယ် (နုနယ်ပျိုမျစ်ကုန်သော) မယားလေးယောက်တို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုမယားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုမယားတို့ကို "နှမတို့ ငါသည်ကား ဗြဟ္မစရိယသိက္ခာပုဒ်လျှင် ငါးခု မြောက်ရှိသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်အပ်ကုန်၏၊ အလိုရှိသော နှမသည် ဤအိမ်၌ပင် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း သုံးဆောင်ခံစားလော့၊ ကောင်းမှု ကုသိုလ်တို့ကိုလည်း ပြုလော့၊ မိမိတို့၏ အဆွေအမျိုးတို့ အိမ်သို့သော်လည်း သွားလော့၊ ယောကျ်ားတစ်ပါးကို အလိုရှိသည်ဖြစ်မူ အဘယ် ယောကျ်ားအား သင်တို့ကို ပေးရအံ့နည်း" ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် မယားကြီးသည် အကျွန်ုပ်ကို "အရှင် ဤမည်သော ယောကျ်ားအား အကျွန်ုပ်ကို ပေးပါလော့" ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုယောကျ်ားကို ခေါ်စေပြီး၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့် မယားကို ကိုင်၍ လက်ယာလက်ဖြင့် ရေကရားကို ကိုင်ပြီးလျှင် ထိုယောကျ်ားအား စွန့်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကုမာရီရွယ် (နုနယ်ပျိုမျစ်သော) မယားကို စွန့်သည်ရှိသော် စိတ် ဖောက်ပြန်ခြင်းကို မသိပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤတတိယ သဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အမျိုးအိမ်၌ ရှိကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော သီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် မခွဲခြားအပ်ကုန်။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤစတုတ္ထသဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းသို့ ဆည်းကပ်သည် ရှိသော် ရိုသေစွာသာလျှင် ဆည်းကပ်ပါ၏၊ မရိုမသေ မဆည်းကပ်ပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ထိုအသျှင်သည် အကယ်၍ တရားဟောခဲ့မူ ရိုသေစွာသာလျှင် တရားနာ၏၊ မရိုမသေ မနာပါ၊ အကျွန်ုပ်အား ထိုအသျှင်သည် အကယ်၍ တရားမဟောခဲ့မူ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအသျှင်အား တရားဟောပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤပဉ္စမသဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား သံဃာကို ပင့်ဖိတ်အပ်သည် ရှိသော် နတ်တို့သည် ချဉ်းကပ်၍ "သူကြွယ် ဤမည်သော ရဟန်းသည် (ရူပကာယ နာမကာယ) နှစ်ပါးစုံမှ လွတ်မြောက်သော 'ဥဘတော ဘာဂဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သော 'ပညာဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် နာမကာယဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းရှိသော 'ကာယသက္ခိ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သော 'ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် သဒ္ဓါဖြင့် လွတ်မြောက်သော 'သဒ္ဓါဝိမုတ္တ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် (ပညာ) တရားဖြင့် အထက်မဂ်သို့ အစဉ်လျှောက်သော 'ဓမ္မာနုသာရီ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် သဒ္ဓါဖြင့်

အထက်မင်သို့ အစဉ်လျှောက်သော 'သဒ္ဓါနုသာရီ' ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် သီလရှိ၏၊ ကောင်းသော သဘောရှိ၏၊ ဤမည်သော ရဟန်းသည် သီလမရှိ၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၏" ဟု ပြောကြားကြကုန်၏၊ ထိုသို့ ပြောခြင်းသည် အံ့ဖွယ် မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သံဃာတော်ကို လုပ်ကျွေးသည်ရှိသော် "ဤမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားမူ အနည်းငယ် ပေးလှူအံ့၊ ဤမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မူများစွာ ပေးလှူအံ့" ဟု ဤသို့ စိတ်ဖြစ်သည်ကို မသိစဖူးပါ၊ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်သည် မျှတသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင် ပေးလှူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤဆဋ္ဌသဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်ကို နတ်တို့သည် ချဉ်းကပ်၍ "သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏" ဟု ပြောကြားကြကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောကြားသည်ရှိသော် သင်နတ်တို့က ဤသို့ ပြောကုန်သည်ဖြစ်စေ မပြောကုန်သည်ဖြစ်စေ စင်စစ်သော်ကား မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ကောင်းစွာ ဟောတော်မူ၏" ဟု ထိုနတ်တို့ကို အကျွန်ုပ် ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏။ ဤသို့ ဆိုခြင်းသည် အံ့ဖွယ် မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား "ငါ့ထံသို့ နတ်တို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း နတ်တို့နှင့် အတူတကွ စကား ပြောဆိုရ၏" ဟု နတ်တို့ ချဉ်းကပ်လာခြင်း နတ်တို့နှင့်တကွ စကား ပြောရခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စိတ်၏ တက်ကြွမှုကို မသိစဖူးပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသတ္တမသဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေးဦးစွာ အကယ်၍ သေရပါမူ၊ အကျွန်ုပ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် "အကြင် သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဟတ္ထိဂ္ဂါသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်သည် တစ်ဖန် ဤလောကသို့ ရောက်လာရာ၏၊ ထိုသံယောဇဉ်သည် မရှိတော့ပြီ" ဟု မိန့်ကြားတော်မူရာသော အကြောင်းသည် အံ့ဖွယ်မဟုတ်ပါ၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤအဋ္ဌမ သဘောသည် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ "အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော အဘယ် သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်ကိုမူ အကျွန်ုပ် မသိပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဟတ္ထိဂ္ဂါသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၏ အိမ်မှ ဆွမ်းကို ခံယူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ဖဲသွား၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါပြီးသော် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် သင့်လျော်သော အရပ်၌ ထိုင်လျက် ဟတ္ထိဂ္ဂါသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်နှင့် အတူတကွ ပြောခဲ့သမျှ စကားအလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။ ရဟန်း ကောင်း၏ ကောင်း၏၊ ကောင်းစွာ ဖြေကြားလိုသူသည် ဟတ္ထိဂ္ဂါသား ဥဂ္ဂသူကြွယ် ပြောကြားသည့် အတိုင်း ပြောကြားရာ၏၊ ရဟန်း ဟတ္ထိဂ္ဂါသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့်ပင်လျှင် ပြည့်စုံ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်း ဟတ္ထိဂ္ဂါသား ဥဂ္ဂသူကြွယ်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မှတ်လေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၃ - ပဥ္စမ ဟတ္ထကသုတ်

၂၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂါဠဝစေတီ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ မှတ်ကုန်လော့၊ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သီလရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် (ဒုစရိုက်မှ) ရှက်တတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် (ဒုစရိုက်မှ) လန့်တတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် များသော အကြားအမြင်ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် စွန့်ကြဲပေးကမ်းတတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် ပညာရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟူ၍ မှတ်ကုန်လော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဟတ္ထကအာဠဝကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ ဟတ္ထကအာဠဝက သည် ထိုရဟန်းကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေ၏၊ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော အရပ်၌ ထိုင်နေသော ဟတ္ထကအာဠဝကကို ငါ့သျှင် ဒါယကာ သင့်ကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘော ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလရှိ၏။ပ။ (ဒုစရိုက်မှ) ရှက်တတ်၏။ (ဒုစရိုက်မှ) လန့်တတ်၏။ များသော အကြားအမြင် ရှိ၏။ စွန့်ကြဲပေးကမ်း တတ်၏။ ပညာရှိ၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဒါယကာ သင်သည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏ ဟူ၍ ပြော၏။ အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း၊ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာ အရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစ်စုံတစ်ယောက် မရှိပါသလော ဟု (လျှောက်၏)၊ ဒါယကာ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာ အရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ် သော လူတစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မရှိ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာအရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစ်စုံ တစ်ယောက် မျှ အကယ်၍ မရှိသည် ဖြစ်အံ့၊ ကောင်းပါလေ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဟတ္ထကအာဠဝက၏ အိမ်မှ ဆွမ်းကို ခံယူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ဖဲခွါသွား လေ၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခဲ့ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤစကားကို လျှောက်၏။ အသျှင် ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူပြီးလျှင် ဟတ္ထက အာဠဝက နေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ဟတ္ထက အာဠဝကသည် အကျွန်ုပ်အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဟတ္ထကအာဠဝကကို အကျွန်ုပ်သည် "ဒါယကာ သင်သည် အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ၏။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလရှိ၏။ပ။ (ဒုစရိုက်မှ) ရှက်တတ်၏။ (ဒုစရိုက်မှ) လန့်တတ်၏။ များသော အကြားအမြင် ရှိ၏။ စွန့်ကြဲပေးကမ်းတတ်၏။ ပညာရှိ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဒါယကာ သင်သည် ဤအံ့ဖွယ် ဖြစ်သော

မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟု မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူ၏" ဟူ၍ ပြောဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပြောသည်ရှိသော် ဟတ္ထကအာဠဝကသည် အကျွန်ုပ်ကို "အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း၊ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာ အရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစ်စုံတစ်ယောက် မရှိပါသလော" ဟု (ဆိုပါ၏)၊ ဒါယကာ ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာ အရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစ်စုံ တစ်ယောက်မျှ မရှိ ဟု (ဆိုပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားရာ အရပ်၌ အဝတ်ဖြူဝတ်သော လူတစ်စုံတစ်ယောက်မျှ အကယ်၍ မရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ကောင်းပါလေ၏ ဟု ဆိုပါ၏ ဟူ၍ လျှောက်၏။ ရဟန်း ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည် အလိုနည်း၏၊ မိမိ၌ ထင်ရှား ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို သူတစ်ပါးတို့အား သိစေခြင်း၌ အလိုမရှိ၊ ရဟန်း ထို့ကြောင့်ပင် သင်သည် ဟတ္ထကအာဠဝကကို အလိုနည်းခြင်း ဟူသော အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘောနှင့်လည်း ပြည့်စုံသောသူ ဟု မှတ်လေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ ဟတ္ထကသုတ်

၂၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အာဠဝီပြည် အဂ္ဂါဠဝစေတီ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဥပါသကာငါးရာတို့ဖြင့် ခြံရံလျက် မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဟတ္ထကအာဠဝကကို မြတ်စွာဘုရားသည် "ဟတ္ထက သင်၏ ဤပရိသတ်သည် များလှ၏တကား၊ ဟတ္ထက သင်သည် အဘယ်သို့လျှင် များစွာသော ဤပရိသတ်ကို ချီးမြှောက်သနည်း" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူသော ချီးမြှောက်ဖွယ်ရာ သင်္ဂဟဝတ္ထု လေးမျိုးတို့ဖြင့် အကျွန်ုပ်သည် များစွာသော ဤပရိသတ်ကို ချီးမြှောက်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ် သည် အကြင်သူကို ဤသူသည်ကား ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက် ထိုက်၏" ဟု သိ၏၊ ထိုသူကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ပါ၏၊

အကြင်သူကို "ဤသူသည်ကား ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ထိုက်၏" ဟု သိ၏၊ ထိုသူကို ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ပါ၏။ အကြင်သူကို "ဤသူသည် ကား အကျိုးစီးပွါးကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ထိုက်၏" ဟု သိ၏၊ ထိုသူကို အကျိုးစီးပွါးကို ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ပါ၏၊

အကြင်သူကို "ဤသူသည်ကား မိမိနှင့် အတူအမျှ ပြုခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ထိုက်၏" ဟု သိ၏၊ ထိုသူကို မိမိနှင့်အတူအမျှ ပြုခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ပါ၏၊

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အိမ်၌ကား စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ သူဆင်းရဲ၏ စကားကို နားထောင်သင့်၏ ဟု မမှတ်ထင်ကြကုန် သကဲ့သို့ မပေးကမ်းသူ၏ စကားကို နားထောင်သင့်၏ ဟု မမှတ်ထင်ကြပါကုန်။(အကျွန်ုပ်၏ စကားကိုမူကား နားထောင်သင့်၏ဟု မှတ်ထင်ကြပါကုန်၏) ဟု (လျှောက်၏)။

ဟတ္ထက ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်၏ ဤအကြောင်းလေးမျိုးကား များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက်ရန် သင့်သော အကြောင်းတည်း၊ ဟတ္ထက ရှေးလွန်ပြီးအခါက များစွာသော ပရိသတ်ကို

ချီးမြှောက်သူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ဤသင်္ဂဟဝတ္ထုလေးမျိုးတို့ဖြင့်သာလျှင် များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက် ခဲ့ကုန်၏၊ ဟတ္ထက နောင်အခါ၌ များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက်မည့်သူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ဤသင်္ဂဟ ဝတ္ထုလေးမျိုးတို့ဖြင့်သာလျှင် များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက်ကုန်လိမ့်မည်၊ ဟတ္ထက ယခုအခါ၌ များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက်နေသူ ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ဤသင်္ဂဟ ဝတ္ထုလေးမျိုးတို့ဖြင့်သာလျှင် များစွာသော ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် မြတ်စွာဘုရားက တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေသည် ဖြစ်၍ နေရာမှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုကာ ဖဲခွါသွားလေ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဟတ္ထကအာဠဝက ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝက ဥပါသကာကို အံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော သဘောရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏" ဟု မှတ်ကုန်လော့၊ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလ ရှိ၏။ပ။ (ဒုစရိုက်မှ) ရှက်တတ်၏။ (ဒုစရိုက်မှ) လန့်တတ်၏။ များသော အကြားအမြင် ရှိ၏။ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းတတ်၏။ ပညာရှိ၏။ အလိုနည်း၏။ ရဟန်းတို့ ဟတ္ထကအာဠဝကသည် ဤအံ့ဖွယ်ဖြစ်သော မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်သော ဤသဘော ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ ဟု မှတ်ကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၅ - မဟာနာမသုတ်

၂၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာနာမ် သာကီဝင်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် - "အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ မဟာနာမ် ဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ တရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ မဟာနာမ် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် သီလရှိသူ မည်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ မဟာနာမ် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် သီလရှိသူမည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဥပါသကာသည် အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်သူဖြစ်၍ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်သူ မဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် မိမိသည်သာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကို သီလနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကို စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်လို၍ သူတစ်ပါးကို ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် သူတော်ကောင်းတရားကို နာလို၍ သူတစ်ပါးကို သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်း၌ မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ကြားနာအပ်ပြီး သော တရားကို ဆောင်ထားမှတ်သားခြင်း သဘောရှိ၍ သူတစ်ပါးကို တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သား ရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်း ဆင်ခြင်တတ်၍ သူတစ်ပါးကို အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်း ဆင်ခြင်ရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် အနက်ပါဠိကို သိလျက် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ သူတစ်ပါးကို လောကုတ္တရာ တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် မဆောက်တည်စေ။ မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဥပါသကာသည် အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၍ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် မိမိလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း သီလနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်လို၍ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း သူတော်ကောင်းတရားကို နာလို၍ သူတစ်ပါး ကိုလည်း သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားခြင်း သဘောရှိ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်း ဆင်ခြင်တတ်၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်းဆင်ခြင်ရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း အနက်ပါဠိကို သိလျက် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း လောကုတ္တရာ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မဟာနာမ် ဥပါသကာသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၍ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ လည်း ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၆ - ဇီဝကသုတ်

၂၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အဘယမင်းသား မွေးစားသော ဇီဝကသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက်“မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာမည်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏၊

ဇီဝက ဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ တရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ဇီဝက ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာမည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် သီလ ရှိသူမည်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဇီဝက ဥပါသကာသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ သူတစ်ပါး ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဇီဝက ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် ဥပါသကာသည် သီလ ရှိသူမည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဥပါသကာသည် အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဇီဝက ဥပါသကာသည် မိမိသည်သာလျှင် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကို သီလနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကို စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်လို၍ သူတစ်ပါးကို ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် သူတော်ကောင်းတရားကို နာလို၍ သူတစ်ပါးကို သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်း၌ မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားခြင်း သဘောရှိ၍ သူတစ်ပါးကို တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်း ဆင်ခြင်တတ်၍ သူတစ်ပါးကို အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်းဆင်ခြင်ရန် မဆောက်တည်စေ၊ မိမိသည်သာလျှင် အနက်ပါဠိကို သိလျက် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ သူတစ်ပါးကို လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် မဆောက်တည်စေ။ ဇီဝက ဥပါသကာသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ ကျင့်၍ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ မကျင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ဥပါသကာသည် အဘယ်မျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၍ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်ပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ဇီဝက ဥပါသကာသည် မိမိလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံရန် ဆောက်တည်စေ၏။ မိမိလည်း ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်လို၍ သူတစ်ပါးတို့ကိုလည်း ရဟန်းတို့ကို ဖူးမြင်ခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း သူတော်ကောင်းတရားကို နာလို၍

သူတစ်ပါးကိုလည်း သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်း၌ ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြားနာအပ်ပြီး သော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားခြင်း သဘောရှိ၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထား မှတ်သားရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်းဆင်ခြင်တတ်၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌ စုံစမ်းဆင်ခြင်ရန် ဆောက်တည်စေ၏၊ မိမိလည်း အနက်ပါဠိကို သိလျက် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၍ သူတစ်ပါးကိုလည်း လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် ဆောက်တည်စေ၏။ ဇီဝက ဥပါသကာသည် ဤမျှသော အကြောင်းဖြင့် မိမိ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါလည်း ကျင့်၍ သူတစ်ပါး၏ အကျိုးစီးပွါး အလို့ငှါ လည်း ကျင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၇ - ပဉ္စမ ဗလသုတ်

၂၇။ ရဟန်းတို့ အားတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ သူငယ်တို့သည် ငိုကြွေးခြင်း ဟူသော အားရှိကုန်၏၊

မာတုဂါမတို့သည် အမျက်ထွက်ခြင်း ဟူသော အားရှိကုန်၏၊

ခိုးသူတို့သည် လက်နက် ဟူသော အားရှိကုန်၏၊

မင်းတို့သည် အစိုးရခြင်း ဟူသော အားရှိကုန်၏၊

သူမိုက်တို့သည် ကဲ့ရဲ့ခြင်း ဟူသော အားရှိကုန်၏၊

ပညာရှိတို့သည် အကျိုးရှိ မရှိကို ရှုခြင်း ဟူသော အားရှိကုန်၏၊

အကြားအမြင်များသူတို့သည် ဆင်ခြင်ခြင်း ဟူသော အားရှိကုန်၏၊

သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် သည်းခံခြင်း ဟူသော အားရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား အားရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယဗလသုတ်

၂၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်သာရိပုတြာအား မြတ်စွာဘုရားသည် "သာရိပုတြာ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ ဉာဏ်အားတို့သည် အဘယ်မျှ ရှိကုန်သနည်း၊ ယင်းဉာဏ်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် 'ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ' ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံကုန်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ ဉာဏ်အားတို့သည် ရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ယင်းဉာဏ်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် 'ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ' ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် အလုံးစုံသော (တေဘူမိက) သင်္ခါရတို့ကို မမြဲသောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော (ဝိပဿနာ,မဂ်) ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို မမြဲသောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော (ဝိပဿနာ,မဂ်) ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခြင်းသည်လည်း အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကို စွဲ၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံ၏။ (၁)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို မီးကျီးစုနှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော (ဝိပဿနာ,မဂ်) ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်အပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို မီးကျီးစုနှင့် တူကုန်၏ ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကောင်းသော (ဝိပဿနာ,မဂ်) ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခြင်းသည်လည်း အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကိုစွဲ၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံ၏။ (၂)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် (သင်္ခါရတို့၏) ဆိတ်သုဉ်းရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ညွတ်၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်း၏၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်း၏၊ နိဗ္ဗာန်၌ တည်၏၊ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်၌ မွေ့လျော်၏၊ အာသဝေါတို့၏ အကြောင်းတရားတို့မှ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကင်း၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် သင်္ခါရတို့၏ ဆိတ်သုဉ်းရာ 'နိဗ္ဗာန်' သို့ ညွတ်ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်းခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်းခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်၌ တည်ခြင်း၊ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊ အာသဝေါတို့၏ အကြောင်းတရားတို့မှ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကင်းခြင်းသည်လည်း ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကိုစွဲ၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံ၏။ (၃)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ သတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ပွါးခြင်း ကောင်းစွာ ပွါးခြင်းသည်လည်း အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကိုစွဲ၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံ၏။ (၄)

အသျှင်ဘုရား နောက်တစ်မျိုးကား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ဣန္ဒြိယ ငါးပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏။ပ။ ဗိုလ်ငါးပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏။ပ။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွါးအပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏။ပ။ အင်္ဂါရှစ်ပါး ရှိသော အရိယာမဂ်ကို ပွါးအပ်၏၊ ကောင်းစွာ ပွါးအပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်ကို ပွါးခြင်း ကောင်းစွာ ပွါးခြင်းသည်လည်း အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အားပါတည်း။ ယင်းအားကို စွဲ၍ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံ၏။ (၅-၈)

အသျှင်ဘုရား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ ဉာဏ်အားတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ပါတည်း။ ယင်းဉာဏ်အားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် "ငါ့အား အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပြီ" ဟု အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်) ကို ဝန်ခံ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၉ - အက္ခဏသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ "လောကသည် ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိ၏၊ လောကသည် ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိ၏" ဟု အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ပြောဆို၏၊ ထိုပုထုဇဉ်သည် အခွင့်ဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း၊ အခွင့်မဟုတ်သည်ကို လည်းကောင်း သိကား မသိရှိလေ။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် အခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း လောက၌ ပွင့်ထွန်းတော်မူ၏၊ ကိလေသာမီး ငြိမ်းခြင်းကို ရွက်ဆောင်တတ်သော၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကိုလည်း ဟောကြားတော်မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ငရဲဘုံ၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် ပဌမအခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်းတည်း။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ိလေသာ မီး ငြိမ်းခြင်းကို ရွက်ဆောင်တတ်သော၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကိုလည်း ဟောကြားတော် မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်၏။ပ။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်၏။ပ။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား တစ်ခုသော ရှည်သော အသက်ရှိသော (အသညသတ်) ပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်၏။ပ။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား အစွန်အဖျားကျသော ဇနပုဒ်တို့၌ ဖြစ်ရ၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အလွန်အသိဉာဏ် နည်းပါးကုန်သော လူရိုင်းမျိုးတို့၌ ဖြစ်ရ၏၊ ယင်းအရပ်တို့၌ ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မဇ္ဈိမဒေသတို့၌ ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း "ပေးလှူအပ်သော အလှူ၏ အကျိုးသည် မရှိ၊ ယဇ်ကြီးပူဇော်မှုသည် မရှိ၊ ယဇ်ငယ်ပူဇော်မှုသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောက သည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တမလွန်လောကကို လည်းကောင်း၊ ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြု၍ ဟောကြားနိုင်ကုန်သော အညီအညွတ် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့မည်သည် လောက၌ မရှိကုန် ဟု မှားသော အယူ(အမြင်)ရှိသူ ဖြစ်၏။ပ။ (၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မဇ္ဈိမဒေသတို့၌ ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း ပညာမရှိ၊ မိုက်မဲ၏၊ ဆွံ့အ၏၊ ကောင်းသော စကား, မကောင်းသော စကား၏ အနက်ကို သိရန် မစွမ်းနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် သတ္တမ အခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်း တည်း။ (၇)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြင်တော် မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ မပွင့်ပေါ်။ ကိလေသာမီး ငြိမ်းခြင်းကို ရွက်ဆောင်တတ်သော၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော (သစ္စာ လေးပါး) တရားကိုလည်း မဟောကြားအပ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မဇ္ဈိမဒေသတို့၌ ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လည်း ပညာရှိ၏၊ မမိုက်မဲ၊ မဆွံ့အ၊ ကောင်းသော စကား, မကောင်းသော စကား၏ အနက်ကို သိရန် စွမ်းနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် အဋ္ဌမ အခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်း တည်း။ ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် အခွင့်အခါ မဟုတ်ခြင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့ တည်း။ (၈)

ရဟန်းတို့ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် အခွင့်အခါသည်ကား တစ်ခုတည်းသာလျှင်တည်း၊ တစ်ခုတည်းသော အခွင့်အခါ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ'နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမ ထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိမြင်တော်မူသော၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက ၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ကိလေသာမီး ငြိမ်းခြင်းကို ရွက်ဆောင်တတ်သော၊ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ် သော၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်သို့ ရောက်စေတတ်သော၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သာ အပြားအားဖြင့် သိစေ အပ်သော (သစ္စာလေးပါး) တရားကိုလည်း ဟောကြားတော်မူအပ်၏၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မဇ္ဈိမဒေသ တို့၌ ဖြစ်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် ပညာရှိ၏၊ မမိုက်မဲ၊ မဆွံ့အ၊ ကောင်းသော စကား, မကောင်းသော စကား၏ အနက်ကို သိရန် စွမ်းနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးရန် တစ်ခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော အခွင့်အခါတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၁)

အကြင်သူတို့သည် လူ၏ အဖြစ်ကို ရကြကုန်လျက် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော သူတော်ကောင်း တရား၌ အခွင့်အခါကို မရကြကုန်၊ ထိုသူတို့သည် အခွင့်ကောင်းကို လွန်စေကုန်၏။ မဂ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော များစွာသော အခွင့်မဟုတ်သည်တို့ကို ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ လောက၌ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် တစ်ရံတစ်ခါသာလျှင် ပွင့်ကုန်၏။ လောက၌ အကြင် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏကို အလွန်ရခဲ၏၊ ထိုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏသည် (မြတ်စွာဘုရား၏) မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်၏၊ လူအဖြစ်ကို ရခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ဟောကြားခြင်းကို လည်းကောင်း အလွန်ရခဲ၏။ ထိုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏ၌ မိမိအကျိုးစီးပွါးကို အလိုရှိသော သတ္တဝါသည် သူတော်ကောင်း တရားကို အဘယ်သို့လျှင် သိရအံ့နည်း ဟု အားထုတ်ရန် သင့်၏၊ စင်စစ် အခွင့်ကောင်းကို မလွန်စေလင့်။ မှန်၏၊ ထိုဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏကို လွန်စေသော သူတို့သည် ငရဲသို့ ရောက်ကြရကုန်၍ စိုးရိမ်ရကုန်၏။ အကြင်သူသည် ဤဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏ၌ သူတော်ကောင်းတရား၏ နိယာမ သဘော ဟု ဆိုအပ်သော ထိုအရိယာမဂ်ကို အကယ်၍ ချွတ်ယွင်းစေအံ့၊ ထိုသူသည် အကျိုးစီးပွါးကို လွန်စေသော ကုန်သည် ကဲ့သို့ ကြာမြင့်စွာသော နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး ပူပန်ရလိမ့်မည်။ သူတော်ကောင်းတရားကို ချွတ်ယွင်းစေသော အဝိဇ္ဇာ ပိတ်ဆို့အပ်သော သတ္တဝါ သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း သေခြင်းတည်း ဟူသော သံသရာ၌ ကြာမြင့်စွာ ခံစားရလိမ့် မည်။

အကြင်သူတို့သည်ကား လူ၏အဖြစ်ကို ရကြကုန်၍ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိစေအပ်သော သူတော်ကောင်းတရား၌ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို (ရှေးကလည်း) လိုက်နာကုန်ပြီ၊ (နောင်လည်း) လိုက်နာကုန်လိမ့်မည်၊ (ယခုလည်း) လိုက်နာဆဲ ဖြစ်ကုန်၏။ အကြင်သူတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားတို့သာ သိစေတော် မူအပ်သော၊ အတုမရှိ မြတ်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော မဂ်ကို ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသူအားလုံးတို့သည် လောက၌ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏကို ထိုးထွင်း၍ သိကုန်၏။ စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူသော၊ နေမင်း၏ အဆွေတော် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် စောင့်စည်းမှု 'သံဝရ' တို့ကို ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ထိုစောင့်စည်းမှု 'သံဝရ' တို့၌ အခါခပ်သိမ်း လုံခြုံသည် ဖြစ်၍ သတိနှင့် ပြည့်စုံကာ (ကိလေသာမိုး) မစွတ်ဘဲ နေရာ၏။ လောက၌ အကြင်သူတို့သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ရာ (အရဟတ္တဖိုလ်)သို့ ရောက်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် မာရ်မင်း၏ တည်ရာ သံသရာသို့ အစဉ် လျှောက်ကုန်သော အနုသယ အားလုံးတို့ကို ဖြတ်တောက်၍ နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဂဟပတိဝဂ် ===

၁၀ - အနုရုဒ္ဓမဟာဝိတက္ကသုတ်

၃၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ ပေးရာ ဘေသကဠာတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် စေတီတိုင်း (မြတ်စွာဘုရား နေတော်မူရာမှ) အရှေ့ဝါးတော၌ နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေသော အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား “ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အလို နည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အလိုကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရား သည် မရောင့်ရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှု ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ” ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျာ်းသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာ လျှင် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့ အား ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠာတောမှ ကွယ်ခဲ့၍ စေတီတိုင်း (မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာမှ) အရှေ့ ဝါးတောအရပ် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား မြတ်စွာဘုရားသည် - အနုရုဒ္ဓါ ကောင်းစွ ကောင်းစွ၊ အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် “ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အလိုကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် မရောင့်ရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှု ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာ တရားသည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် မတည်ကြည် သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ” ဟု ယောကျာ်းမြတ်တို့၏ အကြံကို ကောင်းစွာသာလျှင် ကြံအပ်ပေ၏။ အနုရုဒ္ဓါ သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် “ဤလောကုတ္တရာတရား သည် သံသရာဝဋ်ကို ချဲ့ထွင်တတ်သော ‘ပပဉ္စ’တရားမှ ကင်းသည့် နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော၊ ပပဉ္စ တရား မရှိရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည်

သံသရာဝဋ်ကို ချဲ့ထွင်တတ်သော 'ပပဉ္စ'တရား၌ မွေ့လျော်သော၊ ပပဉ္စတရား၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ရှစ်ခုမြောက် ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံကိုလည်း ကြံဦးလော့။ အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံ ရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ သင်သည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' နှင့်တကွဖြစ်သော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ (နီဝရဏ)ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ပဌမစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံ ရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ သင်သည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွါးစေတတ်သော၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်မှု 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ချမ်းသာမှု 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သင်သည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး နှစ်သိမ့်မှု 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေရလတ္တံ့၊ ချမ်းသာမှု 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစားလတ္တံ့၊ အကြင် တတိယစျာန်ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရလတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သင်သည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော ဥပေက္ခာကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေရ လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤ လေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲရသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အား လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း အထူးထူးသော ဆိုးရည်တို့ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော ပုဆိုးတို့ဖြင့် ပြည့်သော ပုဆိုးထည့်ရာ သေတ္တာသည် (နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသည်ဖြစ်၍) ထင်သကဲ့သို့၊ ဤအတူသာလျှင် (သင်္ကန်း၌ ရောင့်ရဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသတရားဖြင့်) ရောင့်ရဲ သည်ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မြေမှုန့် အလိမ်းလိမ်း ကပ်သော 'ပံ့သကူ' သင်္ကန်းသည် မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ငြီးငွေ့ကပ်တွယ်တာမှု မရှိခြင်း အကျိုးငှါ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ၊ နိဗ္ဗာန် ကို သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံ ရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤလေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲရသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အား လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း မည်းညစ်ခြင်း ကင်းသော၊ များစွာသော စားဖွယ်ဟင်းရှိသော၊ များစွာသော စားမဲဟင်းလျာရှိသော သလေးထမင်းသည် နှစ်သက် ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်သကဲ့သို့၊ ဤအတူသာလျှင် (ဆွမ်း၌ ရောင့်ရဲခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော မဟာ အရိယဝံသတရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည် ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ငြီးကပ် တွယ်တာမှု မရှိခြင်း အကျိုးငှါ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊

သလုံးမြင်းခေါင်းဖြင့် အိမ်စဉ် လှည့်လည်ရှာမှီး၍ ရအပ်သော ဆွမ်းသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤလေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲ ရသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အား လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း အတွင်းအပ၌ လိမ်းကျံအပ်သော၊ လေမတိုက်သော၊စေ့စပ်သော တံခါးရွက်ရှိသော၊ ပိတ်အပ်သော လေသာ တံခါးရှိသော၊ အထွတ်တပ်သော အိမ်သည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် (ကျောင်း၌ ရောင့်ရဲလွယ်မှုဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသတရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ငြိကပ် တွယ်တာမှု မရှိခြင်း အကျိုးငှါ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ သစ်ပင်ရင်းတည်း ဟူသော ကျောင်းသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤလေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲရသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အား လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း ပလ္လင်၊ မွေးရှည်ကော်ဇောကြီး၊ ဆန်းကြယ်သော သားမွေးအခင်း၊ ဖြူသော သားမွေးအခင်း၊ ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်း၊ ဝံပိုင့်ရေအခင်းမြတ်၊ (နီသော) မျက်နှာကြက်နှင့် အုံးနီနှစ်ဖက်ရှိ နေရာသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် (အိပ်ရာနေရာ၌ ရောင့်ရဲလွယ်မှု ဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသတရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည် ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ငြိကပ် တွယ်တာမှု မရှိခြင်း အကျိုးငှါ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ မြက်တို့ဖြင့် ခင်းအပ်သော အိပ်ရာ နေရာသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။

အနုရုဒ္ဓါ သင်သည် အကြင်အခါ၌ ဤယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ကြံလတ္တံ့၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း ရှိကုန်သော ဤလေးပါးသော စျာန်တို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲရသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ အနုရုဒ္ဓါ ထိုအခါ၌ သူကြွယ်အား လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားအား လည်းကောင်း ထောပတ် ဆီဦး ဆီ ပျားရည် တင်လဲ အထူးထူးသော ဤဆေးတို့သည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ထင်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် (ဆေးပစ္စည်း၌ ရောင့်ရဲလွယ်မှုဟု ဆိုအပ်သော မဟာအရိယဝံသတရားဖြင့်) ရောင့်ရဲသည် ဖြစ်၍ နေသော သင့်အား မွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ ငြိကပ် တွယ်တာမှု မရှိခြင်း အကျိုးငှါ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးငှါ နွားကျင်ငယ်ပုပ်ဖြင့် ထုံအပ်သော ဆေးသည် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထင်လတ္တံ့။ အနုရုဒ္ဓါ ထို့ကြောင့် သင်သည် နောင်အခါ၌လည်း စေတီတိုင်း ဤအရှေ့ ဝါးတောအရပ်၌သာလျှင် ဝါကပ်၍ နေလေလော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမတော်မူ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် စေတီတိုင်း အရှေ့ဝါးတောအရပ်မှ ကွယ်ခဲ့၍ ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠာတော၌ ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို - ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့ကို ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံတို့သည် ရှစ်မျိုးတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ အကြံရှစ်မျိုးတို့

သည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အလိုကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် မရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှု ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ၊ ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပပဉ္စတရားမှ ကင်းသည့် နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော၊ ပပဉ္စတရား မရှိရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပပဉ္စတရား၌ မွေ့လျော်သော၊ ပပဉ္စတရား၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ။

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် အလိုကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အလိုနည်းသူ ဖြစ်လျက် "အလိုနည်းသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုမရှိ၊ ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်လျက် "ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုမရှိ၊ ဆိတ်ငြိမ်မှု ရှိသူဖြစ်လျက် "ဆိတ်ငြိမ်မှု ရှိသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုမရှိ၊ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဖြစ်လျက် "ထက်သန်သော လုံ့လရှိသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုမရှိ။ ထင်သော သတိရှိသူ ဖြစ်လျက် "ထင်သော သတိရှိသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုမရှိ၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် "တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုမရှိ၊ ပညာရှိသူ ဖြစ်လျက် "ပညာရှိသူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုမရှိ၊ ပပဉ္စတရား ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်လျက် "ပပဉ္စတရား ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သူ ဟူ၍ ငါ့ကို သိပါကုန်မူကား ကောင်းလေစွ" ဟု အလိုမရှိ၊ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အလိုနည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ အလိုကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၁)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် မရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရတတ်သမျှသော သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာ သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ မရောင့်ရဲလွယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၂)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှု ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းအား ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ မင်း မင်း၏အမတ် တိတ္ထိ

တိတ္ထိ တပည့်တို့သည် လာရောက် ဆည်းကပ်ကုန်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ ရဟန်းသည် သင်္ခါရတရားတို့၏ ဆိတ်သုဉ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ကိုင်းသော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရှိုင်းသော၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ဆိတ်သုဉ်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ တည်သော၊ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်၌ မွေ့လျော်သော စိတ်သည် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်သည်နှင့် ယှဉ်သော တရားစကားကို သာလျှင် စင်စစ် ပြောဟောတတ်၏၊ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ဆိတ်ငြိမ်မှုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၃)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော အားထုတ်မှုရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၄)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤ လောကုတ္တရာတရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ သတိ၏ ရင့်ကျက်မှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ရှည်စွာသော ကာလက ပြုအပ် ပြောဆိုအပ်သည်ကိုလည်း အောက်မေ့နိုင်၏၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ထင်သော သတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် သတိလွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၅)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် တည်ကြည်သော စိတ်မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၆)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပညာရှိ၏၊ ရုပ် နာမ်ကို ဖောက်ခွဲ၍ သိမြင်နိုင်သော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိစွမ်းနိုင်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပညာမဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏။ (၇)

"ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပပဉ္စတရားကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော၊ ပပဉ္စတရားကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာတရားသည် ပပဉ္စတရား၌ မွေ့လျော်သော၊ ပပဉ္စတရား၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို

အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း၏ စိတ်သည် ပပဉ္စတရား၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပြေးဝင်၏၊ ကြည်လင်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ လွတ်၏။ "ရဟန်းတို့ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပပဉ္စတရား ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော၊ ပပဉ္စတရား ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ပြည့်စုံ၏၊ ဤလောကုတ္တရာ တရားသည် ပပဉ္စတရား၌ မွေ့လျော်သော၊ ပပဉ္စတရား၌ ပျော်ပိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မပြည့်စုံ" ဟု ဟောအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် နောက်နှစ်ဖြစ်သော ဝါကပ်ခြင်းကိုလည်း ထိုစေတီတိုင်း အရှေ့ ဝါးတော အရပ်၌ပင် ဝါကပ်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသည် ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလား အပ်သော အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးကို မကြာမီ မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ "ပဋိသန္ဓေ နေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိပြီ။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါကား ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်၏။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ ထိုအချိန်၌ ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏ - "လောက၌ အတုမရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၏ အကြံကို သိတော်မူ၍ စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ကိုယ်တော်ဖြင့် တန်ခိုးတော်အားဖြင့် ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။

ငါ့အား အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအကြံထက် လွန်သော အကြံကို ဟောတော် မူ၏၊ သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော ပပဉ္စတရားကင်းရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သည် ပပဉ္စတရားကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဟောတော်မူ၏။

ငါသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို သိ၍ သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်စွာ နေပြီ၊ သုံးပါး သော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်တို့သို့ အစဉ်ရောက်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို လိုက်နာ ပြုကျင့်အပ်ပြီ" ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ဒသမသုတ်။

သံကားခုမြောက် ဂဟပတိဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒါနဝဂ် ===

၁ - ပဌမဒါနသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ အလှူတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မိမိအထံသို့ ရောက်လာသောကြောင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ကြောက်သောကြောင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ငါ့အား ပေးဖူး၏" ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ငါ့အား ပေးပေလိမ့်မည်" ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ပေးလှူမှုသည် ကောင်း၏" ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ငါသည် ချက်ပြုတ်၏၊ ဤသူတို့ကား မချက်ပြုတ်ကုန်၊ ချက်ပြုတ်သော ငါသည် မချက်ပြုတ်သော သူတို့အား အလှူမပေးဘဲ နေရန်မသင့်" ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ဤအလှူဒါနကို ပေးလှူသော ငါ့အား ကောင်းသော ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ တက်လိမ့်မည်" ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ သမထ ဝိပဿနာစိတ်၏ အဆင်တန်ဆာ အခြံအရံ အလို့ငှါ အလှူကို ပေးလှူ၏။ ရဟန်းတို့ အလှူတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ပဌမသုတ်။

------

၂ - ဒုတိယဒါနသုတ်

၃၂။ ပေးလှူကြောင်းဖြစ်သော ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါ'၊ ပေးလှူကြောင်း ဖြစ်သော ရှက်မှု 'ဟိရီ'၊ အပြစ်မရှိသော ပေးလှူမှု 'ဒါန'၊ ထိုတရားတို့သည် သူတော်ကောင်းတို့သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ ထိုစကားသည် မှန်၏၊ ထိုတရားအပေါင်းကို နတ်ပြည် ရောက်ကြောင်းလမ်း ဟု ဆိုကုန်၏၊ ထိုတရားအပေါင်းဖြင့် နတ်ပြည်သို့ သွားရ၏။

ဒုတိယသုတ်။

------

၃ - ဒါနဝတ္ထုသုတ်

၃၃။ ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ချစ်မြတ်နိုးသဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ အမျက်ထွက်သဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ မိုက်မဲတွေဝေသဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ ကြောက်သဖြင့် အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "အဖ အဘိုးတို့သည် လှူဖူး၏၊ ပြုဖူး၏၊ ရှေးလူကြီးတို့၏ အမျိုးအနွယ်ကို ယုတ်စေရန် မထိုက်" ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ငါသည် ဤအလှူကို လှူ၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းမှုပြုသော သူတို့၏ လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည် လောက၌ ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်" ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ "ဤအလှူကို လှူသော ငါ့အား စိတ်ကြည်လင်၏၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသော အဖြစ်, ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသော အဖြစ်သည် ဖြစ်၏" ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏၊ (သမထဝိပဿနာ) စိတ်၏ အဆင်တန်ဆာ အခြံအရံ အလို့ငှါ အလှူကို ပေးလှူ၏။ ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒါနဝဂ် ===

၄ - ခေတ္တသုတ်

၃၄။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့သည် အကျိုးမများ၊ သာယာဖွယ်မများ၊ ပွါးစီးမှု မရှိ။ အဘယ်အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ လယ်မြေသည် အမြင့် အနိမ့်လည်း ဖြစ်၏၊ ကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ်လည်း ရှိ၏၊ ဆပ်ပြာလည်း ပေါက်၏၊ ထွန်ကြောင်းလည်း မနက်၊ ရေဝင်ပေါက်နှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ ရေထုတ်ပေါက်နှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ ရေမြောင်းနှင့်လည်း မပြည့်စုံ၊ ကန်သင်းနှင့်လည်း မပြည့်စုံ။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်မြေ၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့သည် အကျိုးမများ၊ သာယာဖွယ်မများ၊ ပွါးစီးမှု မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးမများ၊ အာနိသင်မများ၊ တန်ခိုးမကြီး၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့မှု မရှိ။ အဘယ်အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ မှားသော အကြံ ရှိကုန်၏၊ မှားသော စကားရှိကုန်၏၊ မှားသော အလုပ်ရှိကုန်၏၊ မှားသော အသက်မွေးမှု ရှိကုန်၏၊ မှားသော အားထုတ်မှု ရှိကုန်၏၊ မှားသော အောက်မေ့မှု ရှိကုန်၏၊ မှားသော တည်ကြည်မှု ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးမများ၊ အာနိသင်မများ၊ တန်ခိုးမကြီး၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့မှု မရှိ။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့သည် အကျိုးများ၏၊ သာယာဖွယ် များ၏၊ ပွါးစီးမှု ရှိ၏။ အဘယ်အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ လယ်မြေသည် အမြင့် အနိမ့် မရှိ၊ ကျောက်ခဲ ကျောက်စရစ်လည်း မရှိ၊ ဆပ်ပြာလည်း မပေါက်၊ ထွန်ကြောင်းလည်း နက်၏၊ ရေဝင်ပေါက်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရေထုတ်ပေါက်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရေမြောင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ကန်သင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော လယ်မြေ၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော မျိုးစေ့သည် အကျိုးများ၏၊ သာယာဖွယ်များ၏၊ ပွါးစီးမှုရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးများ၏၊ အာနိသင်များ၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့မှုရှိ၏။ အဘယ်အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မှန်ကန်သော အယူရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အကြံ ရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော စကား ရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အလုပ် ရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အသက်မွေးမှု ရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အားထုတ်မှု ရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော အောက်မေ့မှု ရှိကုန်၏၊ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးများ၏၊ အာနိသင်များ၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့မှုရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောင်းသော လယ်၌ စိုက်ပျိုးအပ်သော ပြည့်စုံသော မျိုးစေ့သည် မိုးကောင်းစွာ ရွာသည်ရှိသော် စပါး၏ ပြည့်စုံခြင်း ဘေးရန် မရှိမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ကြီးပွါးမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ပြန့်ပြောမှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း အသီး၏ ပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူ ပြည့်စုံသော သီလရှိသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ ပေးလှူအပ်သော ပြည့်စုံသော ဘောဇဉ်သည် ထိုသူတော်ကောင်း ပြုအပ်သော ကောင်းမှု ပြည့်စုံသောကြောင့် (ကုသိုလ်တရားတို့၏) ပြည့်စုံခြင်းကို ဆောင်တတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤလောက၌ ပြည့်စုံခြင်းကို အလိုရှိသော ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြည့်စုံသော ပညာရှိတို့ကို မှီဝဲကုန်ရာ၏၊ ဤသို့ မှီဝဲကုန်သော် ပြည့်စုံခြင်းတို့သည် ပြီးမြောက်ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇာ (သုံးပါး), စရဏ (တစ်ဆယ့်ငါးပါး)နှင့် ပြည့်စုံသော သူ၌ စိတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၍ ကံ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ပြု၏၊ အကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းကို ရ၏။

ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ လောကကို သိ၍ (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၍ (သောတာပတ္တိ) မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို အစွဲပြု၍ ပြည့်စုံသော စိတ်ရှိသူသည် (အရဟတ္တဖိုလ်သို့) ရောက်၏၊ အလုံးစုံသော အညစ်အကြေးကို ခါတွက်လျက် နိဗ္ဗာန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၍ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲတို့မှ လွတ်၏၊ ထိုအလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲတို့မှ လွတ်ခြင်းသည် အလုံးစုံတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း မည်၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒါနဝဂ် ===

၅ - ဒါနူပပတ္တိသုတ်

၃၅။ ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် (လူ့ပြည်နတ်ပြည်တို့၌) ဖြစ်ခြင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏအား ဖြစ်စေ ပြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီး အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပေးလှူ၏၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် များသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုးတို့ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့ကိုသော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုးတို့ကိုသော် လည်းကောင်း ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ရောင့်ရဲပြည့်စုံ စမ့်မွယ် မွေ့လျော်နေသည်တို့ကို မြင်၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ များသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုးတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုးတို့၏သော် လည်းကောင်း အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့သော စိတ်ကို ထား၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ပွါးစေ၏၊ ထိုသူ၏ ယုတ်ညံ့သည့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ညွတ်သော ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးထက် အလွန်(မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ) မပွါးစေအပ်သော စိတ်သည် ထိုတောင့်တ အပ်သော မင်းပုဏ္ဏားစသော အမျိုးတို့၌ (ကပ်ရောက်ရန်) ဖြစ်၏၊ (ထိုသူသည်) ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ များစွာသော ဥစ္စာရှိသော မင်းမျိုးတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုးတို့၏သော် လည်းကောင်း အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းကိုလည်း သီလရှိသော သူအားသာ ငါဆို၏၊ သီလ မရှိသော သူအား မဆို။ ရဟန်းတို့ သီလရှိသော သူအား စင်ကြယ်သောကြောင့် စိတ်၏ တောင့်တမှုသည် ပြည့်စုံ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏအားဖြစ်စေ ပြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးအလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပေးလှူ၏၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် "စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာ များကုန်၏" ဟု ကြားဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့သော စိတ်ကို ထား၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊

ထိုသို့သော စိတ်ကို ပွါးစေ၏၊ ထိုသူ၏ ယုတ်ညံ့သည့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ညွတ်သော ထိုကာမဂုဏ် ငါးပါးထက် အလွန် (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ) မပွါးများစေအပ်သော စိတ်သည် ထိုတောင့်တအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ (ကပ်ရောက်ရန်) ဖြစ်၏၊ (ထိုသူသည်) ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းကို လည်း သီလ ရှိသော သူအားသာ ငါဆို၏၊ သီလ မရှိသော သူအား မဆို။ ရဟန်းတို့ သီလရှိသော သူအား စင်ကြယ်သောကြောင့် စိတ်၏ တောင့်တမှုသည် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးအလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပေးလှူ၏၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် "တာဝတိံသာနတ်တို့သည်။ပ။ ယာမာနတ်တို့သည်။ တုသိတာနတ်တို့သည်။ နိမ္မာနရတိနတ်တို့သည်။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာ များကုန်၏" ဟု ကြားဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော အကြံ သည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့သော စိတ်ကို ထား၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ပွါးစေ၏၊ ထိုသူ၏ ယုတ်ညံ့သည့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ညွတ်သော ထိုကာမဂုဏ် ငါးပါးထက် အလွန် (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ) မပွါးစေအပ်သော စိတ်သည် ထိုတောင့်တအပ်သော ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဘုံ၌ (ကပ်ရောက်ရန်) ဖြစ်၏၊ (ထိုသူသည်) ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝ သဝတ္တီ နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းကိုလည်း သီလရှိသော သူအားသာ ငါဆို၏၊ သီလမရှိသော သူအား မဆို။ ရဟန်းတို့ သီလရှိသော သူအား စင်ကြယ်သော ကြောင့် စိတ်၏ တောင့်တမှုသည် ပြည့်စုံ၏။ (၃-၇)

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာနေရာ ကျောင်း ဆီမီးအလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကြင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပေးလှူ၏၊ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးကို တောင့်တ၏၊ ထိုသူသည် "ဗြဟ္မာတို့သည် အသက်ရှည်ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာ များကုန်၏" ဟု ကြားဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကား ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထိုသို့သော စိတ်ကို ထား၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ဆောက်တည်၏၊ ထိုသို့သော စိတ်ကို ပွါးစေ၏၊ ထိုသူ၏ ယုတ်ညံ့သည့် ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌ ညွတ်သော ထိုကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ထက် အလွန် (မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အလို့ငှါ) မပွါးများစေအပ်သော စိတ်သည် ထိုတောင့်တအပ်သော ဗြဟ္မာဘုံ၌ (ကပ်ရောက်ရန်) ဖြစ်၏၊ (ထိုသူသည်) ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ ဗြဟ္မာတို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏၊ ထိုသို့ ရောက်ရခြင်းကိုလည်း သီလရှိသော သူအားသာ ငါဆို၏၊ သီလ မရှိသော သူအား မဆို။ (ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့်) ကင်းသော ကာမရာဂရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ ငါဆို၏၊ ကာမ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား မဆို၊ ရဟန်းတို့ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမ ရာဂ ကင်းသောကြောင့် စိတ်၏ တောင့်တမှုသည် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ပေးလှူခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် (လူ့ပြည် နတ်ပြည်တို့၌) ဖြစ်ခြင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။ (၈)

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒါနဝဂ် ===

၆ - ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်

၃၆။ ရဟန်းတို့ ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ -ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထု၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အနည်းငယ်သာလျှင် ပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အနည်းငယ်သာလျှင် ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှနောက်၌ လူတို့တွင် ဘုန်းကံနည်းသော ယုတ်နိမ့်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယ ဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှနောက်၌ လူတို့တွင် ဘုန်းကံကြီးသော မြင့်မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှနောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး လေးဦးတို့သည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော အဆင်းလှခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော အခြံအရံ များခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရသာရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ သီလ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှနောက်၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယ ဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ သီလ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှနောက်၌ ယာမာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ သုယာမနတ်သားသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ယာမာနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ သီလဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ တုသိတာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ သန္တုသိတနတ်သားသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌

ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။ နတ်၌ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် တုသိတာနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ သီလ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှ နောက်၌ နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ သုနိမ္မိတနတ်သားသည် ဒါနဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း။ပ။ နတ်၌ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် နိမ္မာနရတိနတ်တို့ကို သာလွန်လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ သီလ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုအပ်၏၊ ဘာဝနာ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို မပြီးစေ၊ ထိုသူသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ၍ သေသည်မှနောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဘုံ၌ ဝသဝတ္တီနတ်သားသည် ဒါန ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် သီလ ဟူသော ပုညကိရိယဝတ္ထုကို အလွန်အကဲ ပြုသောကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော အသက်ရှည်ခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော အဆင်းလှခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော အခြံအရံ များခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော အစိုးရခြင်း၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော သဒ္ဒါရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ဂန္ဓာရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ရသာရုံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူသော ဆယ်ပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့ကို သာလွန် လွှမ်းမိုးနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပုညကိရိယဝတ္ထုတို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒါနဝဂ် ===

၇ - သပ္ပုရိသဒါနသုတ်

၃၇။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်း 'သပ္ပုရိသဒါန' တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ မွန်မြတ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ သင့်လျော် လျောက်ပတ်သော အခါ၌ ပေးလှူ၏၊ အပ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူ၏၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကို ရွေးချယ် စိစစ်၍ ပေးလှူ၏၊ မပြတ် ပေးလှူ၏၊ ပေးလှူသည် ရှိသော် စိတ်ကို ကြည်လင်စေ၏၊ ပေးလှူပြီးနောက် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ ပေးလှူခြင်း 'သပ္ပုရိသဒါန' တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ ရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော၊ မွန်မြတ်သော၊ အပ်စပ်သော အဖျော် ဘောဇဉ် ဟူသော လှူဖွယ်ကို လျောက်ပတ်သော အခါ၌ မပြတ် ပေးလှူ၏။ များစွာသော အာမိသကို စွန့်လှူပြီး၍ နှလုံး မသာရှိသည် မဖြစ်ရာ၊ ဤသို့ လှူအပ်သော အလှူတို့ကို အထူး ရှုမြင်နိုင်သူတို့သည် ချီးမွမ်းကုန်၏။ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိသော ပညာရှိသည် လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲသော စိတ်ဖြင့် ဤသို့ ပေးလှူ ပူဇော်၍ ဆင်းရဲမရှိရာ ချမ်းသာသော (လူ့ပြည် နတ်ပြည်) လောကသို့ ရောက်ရ၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒါနဝဂ် ===

၈ - သပ္ပုရိသသုတ်

၃၈။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းသည် အမျိုး၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည် ရှိသော် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ အမိအဖတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ သားမယား၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ကျွန်အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ရှေးက သေလွန်ပြီးသော အဆွေအမျိုးတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ နတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ သမဏပြာဟ္မဏတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော ကောက်စပါးတို့ကို ပြည့်စုံစေတတ်သော ရွာသွန်းသော မိုးကြီးသည် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သူတော်ကောင်းသည် အမျိုး၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည် ရှိသော် များစွာသော လူအပေါင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ အမိအဖတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ သားမယား၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ကျွန်အမှုလုပ် ယောကျ်ားတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ ရှေးက သေလွန်ပြီးသော အဆွေအမျိုးတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ မင်း၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ နတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏၊ သမဏပြာဟ္မဏတို့၏ အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာခြင်း အလို့ငှါ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အိမ်၌နေသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် များစွာသော လူတို့၏ အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။ နေ့ညဉ့်တို့ပတ်လုံး ပျင်းရိခြင်း မရှိသော ပညာရှိသည် ရှေးဦးစွာ အမိအဖတို့အား ရှေး၌ ပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍ အကြောင်း အားလျော်စွာ ပူဇော်၏၊ အိမ်ရာ မထောင်ဘဲ ရဟန်းပြုသော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အရိုအသေပြု၏။ သက်ဝင်ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားရှိသော သီလကို ချစ်သူသည် တရားတို့ကို သိ၍ (သူတော်ကောင်းတို့ကို) ပူဇော်၏၊ မင်း၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်၏၊ နတ်တို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်၏၊ အဆွေအမျိုး မိတ်ဆွေတို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်၏။ သူတော်ကောင်းတရား၌ ကောင်းစွာ တည်သော ထိုသူသည် အလုံးစုံသော သူတို့၏ အစီးအပွါးကို ဆောင်၏၊ ထိုသူသည် ဝန်တိုမှု 'မစ္ဆရိယ' အညစ်အကြေးကို ပယ်ဖျောက်၍ အေးငြိမ်းသော လောကသို့ ရောက်ရ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒါနဝဂ် ===

၉ - အဘိသန္ဒသုတ်

၃၉။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်သော၊ နတ်ပြည်အကျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်ကုန်သော၊ နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ် ရှစ်မျိုးတို့သည် အလိုရှိခြင်း၌ နှစ်သက်ခြင်း၌ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်း၌ အစီးအပွါး အလို့၌ ချမ်းသာခြင်း၌ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော၊ နတ်ပြည် အကျိုး၌ ဖြစ်သော၊ ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော၊ နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ရှေးဦးစွာသော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် အလိုရှိခြင်း၌ နှစ်သက်ခြင်း၌ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်း၌ အစီးအပွါး အလို့၌ ချမ်းသာခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ နှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည်။ပ။ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်၏၊ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော၊ နတ်ပြည် အကျိုး၌ ဖြစ်သော၊ ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော၊ နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် အလိုရှိခြင်း၌ နှစ်သက်ခြင်း၌ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်း၌ အစီးအပွါး အလို့၌ ချမ်းသာခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အမြတ် ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ သူတော်ကောင်း အဆက်အနွယ် ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ အလေ့အကျင့် ဟု သိအပ်ကုန်သော၊ မပယ်အပ်ကုန်သော၊ (ရှေးကလည်း) မပယ်ဖူးကုန်သော၊ (ယခုလည်း) မပယ်ကုန်သော၊ (နောင်လည်း) ပယ်လတ္တံ့ မဟုတ်ကုန်သော၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မပစ်ပယ်အပ်သည့် မြတ်သော ဒါန ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အလှူတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရဟန်းတို့ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော အရိယာတပည့်သည် အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ဘေးမရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ရန်မရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ဆင်းရဲ မရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော သတ္တဝါတို့အား ဘေးမရှိခြင်း ရန်မရှိခြင်း ဆင်းရဲ မရှိခြင်းကို ပေးလှူသောကြောင့် အတိုင်းအရှည် မရှိသော ဘေးမရှိခြင်း ရန်မရှိခြင်း ဆင်းရဲ မရှိခြင်း၏ အဖို့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမြတ်ဟု သိအပ်သော၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်သော၊ သူတော်ကောင်း အဆက်အနွယ် ဟု သိအပ်သော၊ ရှေးသူဟောင်းတို့၏ အလေ့အကျင့် ဟု သိအပ်သော၊ မပယ်အပ်သော၊ (ရှေးကလည်း) မပယ်ဖူးသော၊ (ယခုလည်း) မပယ်သော၊ (နောင်လည်း) ပယ်လတ္တံ့ မဟုတ်သော၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မပစ်ပယ်အပ်သည့် မြတ်သော အလှူ ဟု ဆိုအပ်သော ပဌမဖြစ်သော အလှူတည်း။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော၊ နတ်ပြည် အကျိုး၌ ဖြစ်သော၊ ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော၊ နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ စတုတ္ထမြောက် ဖြစ်သော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် အလိုရှိခြင်း၌ နှစ်သက်ခြင်း၌ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်း၌ အစီးအပွါး အလို့၌ ချမ်းသာခြင်း၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပိုင်ရှင် မပေးသော သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းကို ပယ်၍ ပိုင်ရှင် မပေးသော သူတစ်ပါး

ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းကို ပယ်၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်စားခြင်းကို ပယ်၍ ယစ်မူး မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သော အရိယာတပည့်သည် အတိုင်းအရှည် မရှိသော သတ္တဝါတို့အား ဘေး မရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ရန်မရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ ဆင်းရဲ မရှိခြင်းကို ပေးလှူသည် မည်၏၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော သတ္တဝါတို့အား ဘေးမရှိခြင်း ရန်မရှိခြင်း ဆင်းရဲ မရှိခြင်းကို ပေးလှူသော ကြောင့် အတိုင်းအရှည် မရှိသော ဘေးမရှိခြင်း ရန်မရှိခြင်း ဆင်းရဲ မရှိခြင်း၏ အဖို့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အမြတ် ဟု သိအပ်သော၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်၏ ဟု သိအပ်သော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အဆက်အနွယ် ဟု သိအပ်သော၊ ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ အလေ့အကျင့် ဟု သိအပ်သော၊ မပယ်အပ်သော၊ (ရှေးကလည်း) မပယ်ဖူးသော၊ (ယခုလည်း) မပယ်သော၊ (နောင်လည်း) ပယ်လတ္တံ့ မဟုတ်သော၊ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့ မပစ်ပယ်အပ်သည့် မြတ်သော အလှူ ဟု ဆိုအပ်သော ပဉ္စမဖြစ်သော အလှူတည်း။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော နတ်ပြည် အကျိုးငှါ ဖြစ်သော ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော အဋ္ဌမ ဖြစ်သော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ်အယဉ်သည် အလိုရှိခြင်းငှါ နှစ်သက်ခြင်းငှါ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်းငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော၊ နတ်ပြည် အကျိုးငှါ ဖြစ်သော၊ ချမ်းသာသော အကျိုးကို ပေးတတ်သော၊ နတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ရှစ်မျိုးသော ဤကောင်းမှုအထု ကုသိုလ် အယဉ်တို့သည် အလိုရှိခြင်းငှါ နှစ်သက်ခြင်းငှါ နှလုံးကို ပွါးစေခြင်းငှါ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒါနဝဂ် ===

၁၀ - ဒုစ္စရိတဝိပါကသုတ်

၄၀။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော သူ၏ အသက်ကို သတ်ခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ သူ၏ အသက်ကို သတ်ခြင်း၏ အပေါ့ဆုံး အကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား အသက်တိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော ပိုင်ရှင် မပေးသော သူတစ်ပါး ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပိုင်ရှင် မပေးသော သူတစ်ပါး ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း၏ အပေါ့ဆုံး အကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ သူ့သား အိမ်ရာ ဟူသော ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်း၏ အပေါ့ဆုံး အကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား ရန်သူတို့နှင့်တကွ ရန်ဖြစ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော မဟုတ်မမှန် စကားကို ပြောခြင်းသည် ငရဲ၌ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်စေတတ်၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်း၏ အပေါ့ဆုံး အကျိုးသည် လူဖြစ်သောသူအား မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် စွပ်စွဲခံရခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော ကုန်းတိုက် စကားပြောခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ကုန်းတိုက်စကား ပြောကြားခြင်း၏ အပေါ့ဆုံး အကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား အဆွေခင်ပွန်းတို့နှင့် ကွဲပြားခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၏ အပေါ့ဆုံး အကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား မနှစ်သက်ဖွယ်သော အသံကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ သိမ်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၏ အပေါ့ဆုံး အကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား သူတစ်ပါးတို့ မနာယူအပ်သော စကားရှိသည်ကို ဖြစ်စေ တတ်၏။ ရဟန်းတို့ မှီဝဲအပ် ပွါးများအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းသည် ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်စေတတ်၏၊ သေအရက်ကို သောက်ခြင်း၏ အပေါ့ဆုံး အကျိုးသည် လူဖြစ်သော သူအား ရူးသွပ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဒါနဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၁ - သံခိတ္တူပေါသထသုတ်

၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် "အသျှင်ဘုရား" ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး ၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ ခြင်းရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ "ရဟန္တာတို့ သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်တတ်ကုန်၏၊ သနား တတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ တုတ်ကို ချထားသူ လက်နက်ကို ချထားသူ ရှက်ခြင်းရှိသူ သနားခြင်းသို့ ရောက်သူ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါး ကို လိုလားသူ ဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ကုန်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ ယူကုန်၏၊ ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိကုန်၏၊ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး မပေးသည်ကို ယူခြင်းကို ပယ်၍ မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ပေးသည်ကိုသာ ယူလေ့ရှိသည် ပေးသည်ကိုသာ အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ မခိုးမဝှက် စင်ကြယ်သော ကိုယ်ဖြင့် နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတု လိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤဒုတိယ အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မမြတ်သော အကျင့်ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်၏၊ (မမြတ်သော အကျင့်မှ) ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး မမြတ်သော အကျင့် ကို ပယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ (မမြတ်သောအကျင့်မှ) ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ် လျက် ရွာသူတို့၏ အလေ့ဖြစ်သော မေထုန်အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတု လိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤတတိယအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း ကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ အမှန်ကိုသာ ဆိုလေ့ ရှိကုန်၏၊ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေကုန်၏၊ တည်သော စကား ရှိကုန်၏၊ ယုံကြည်ထိုက်သော စကား ရှိကုန်၏၊ လောကကို လှည့်စားတတ်သူ မဟုတ်ကုန်၊ ငါသည် လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းကို ပယ်၍ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် အမှန်ကိုသာ ဆိုသူ မှန်သော စကားချင်း ဆက်စပ်စေသူ တည်သော စကားရှိသူ ယုံကြည်ထိုက်သော စကား ရှိသူဖြစ်၍ လောကကို မလှည့်စားပဲ (နေပါအံ့)၊ ဤအကြောင်း အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံး အပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤစတုတ္ထအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းကို ပယ်၍

ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းကို ပယ်၍ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤပဉ္စမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး တစ်ထပ်သာ စားကုန်၏၊ ညစာစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ နေလွဲသောအခါ၌ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး တစ်ထပ်သာ စားပါအံ့၊ ညစာ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ နေလွဲသောအခါ၌ စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤဆဋ္ဌအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာမှုန့်ခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်းကို ပယ်၍ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့် ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာမှုန့်ခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်းလိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်း (သူတော်ကောင်းတရား၏) ဆူးငြောင့်ဖြစ်သော ပွဲကြည့်ခြင်း ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာမှုန့်ခြယ်ခြင်း နံ့သာပျောင်း လိမ်းခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤသတ္တမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤအဋ္ဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၂ - ဝိတ္ထတူပေါသထသုတ်

၄၂။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင် ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ - "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်တတ်ကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် တုတ်ကို ချထားသူ လက်နက်ကို ချထားသူ ရှက်ခြင်းရှိသူ သနားခြင်းသို့ ရောက်သူ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားသူဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤအဋ္ဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိ၏။ အဘယ်မျှလောက် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အကြင်သူသည် များစွာ တပ်နှစ်သက်ဖွယ် ရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အင်္ဂတိုင်း၊ မဂဓတိုင်း၊ ကာသိတိုင်း၊ ကောသလတိုင်း၊ ဝဇ္ဇီတိုင်း၊ မလ္လတိုင်း၊ စေတီတိုင်း၊ ဝင်္ဂတိုင်း၊ ကုရုတိုင်း၊ ပဉ္စာလတိုင်း၊ မစ္ဆတိုင်း၊ သူရသေနတိုင်း၊ အဿကတိုင်း၊ အဝန္တိတိုင်း၊ ဂန္ဓာရတိုင်း၊ ကမ္ဗောဇတိုင်း ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ စိုးပိုင်ကြီးမှူးသူ ဟူသော မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေရာ၏၊ ထိုတစ်ဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှဖြစ်သော အကျိုးကို မမှီနိုင်၊ ထိုသို့ မမှီနိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သောသူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏။ ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်ငါးဆယ်တို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဉ့် မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်းသုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းငါးရာတို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ် နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်တစ်ရာတို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဉ့် မည်၏၊ ထိုညဉ့်ဖြင့် ညဉ့်ပေါင်းသုံးဆယ်တို့

သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမ ဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှနောက်၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာ သော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်နှစ်ရာတို့သည် ယာမာနတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်းသုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်သည် ယာမာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံး ခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ ယာမာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်လေးရာတို့သည် တုသိတာနတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း လေးထောင်တို့သည် တုသိတာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက် ကြွေသေသည်မှ နောက်၌ တုသိတာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်ရှစ်ရာတို့သည် နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်းသုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည် ၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းရှစ်ထောင်တို့သည် နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်း အရှည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက် ကြွေသေသည်မှ နောက်၌ နိမ္မာနရတိနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန် သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ဟု ငါဆို၏။ ရဟန်းတို့ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ် တစ်ထောင်ခြောက်ရာတို့ သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်းသုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့် နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း တစ်သောင်းခြောက်ထောင်တို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ "နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူ၌ ဖြစ်သော မင်းအဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တဝါကို မသတ်ရာ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို မခိုးယူရာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆို ရာ၊ မူးယစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သေအရက်ကို မသောက်ရာ၊ မေထုန်ဟု ဆိုအပ်သော မမြတ်သော အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ နေလွဲညစာ မစားရာ။ ပန်းမပန်ရာ၊ နံ့သာမှုန့်ကို မလိမ်းရာ။ ညောင်စောင်း ငယ်၌ လည်းကောင်း၊ မြေ၌ ခင်းအပ်သော နေရာ၌ လည်းကောင်း အိပ်ရာ၏၊ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ထိုဥပုသ်ကို ဒုက္ခ၏ အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြတော်မူအပ်၏။ လနေ

နှစ်ပါးစုံတို့သည် (ရူပါရုံကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်ကုန်၏၊ အကြင် မျှလောက်သော အရပ်သို့ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်သည် ဖြစ်၍ အစဉ် လှည့်လည်ကုန်၏၊ အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက် တတ်ကုန်သော ကောင်းကင် အပြင်၌ သွားကုန်သော ထိုလနေတို့သည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို တင့်တယ်စေကုန်သည် ဖြစ်၍ ကောင်းကင် အပြင်၌ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်၏။ ထိုလနေတို့ လှည့်လည်ရာ အရပ်အတွင်း၌ ပုလဲ ပတ္တမြား ကောင်းသော ကြောင်မျက်ရွဲ သိင်္ဂီရွှေ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ပကတိရွှေ ဟူသော ဥစ္စာတို့ သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းသိင်္ဂီရွှေ ပကတိရွှေကို ဇာတရူပဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဟဋကဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ ထိုပုလဲ ပတ္တမြားစသော ရတနာတို့သည် လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော လရောင်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ကြယ်အပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ် စောင့်သုံးခြင်း၏ (အကျိုးကို) တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှ မမှီနိုင်ကုန်။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် သီလရှိသော မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အင်္ဂါရှစ်မျိုး ရှိသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးရာ၏။ (ထိုမိန်းမယောကျ်ားတို့ သည်) ချမ်းသာသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကုန်သောကြောင့် မကဲ့ရဲ့အပ် ကုန်သည်ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၃ - ဝိသာခါသုတ်

၄၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက် မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မိဂါရမာတာဝိသာခါအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ဝိသာခါ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိ၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။ ဝိသာခါ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ -"ရဟန္တာတို့ သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်တတ်ကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် တုတ်ကို ချထားသူ လက်နက်ကို ချထားသူ ရှက်ခြင်းရှိသူ သနားခြင်းသို့ ရောက်သူ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါး ကို လိုလားသူ ဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏ ။ပ။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက် အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်း

အင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤအင်္ဂါမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝိသာခါ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏။ အဘယ်မျှလောက် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသနည်းဟူမူ - ဝိသာခါ ဥပမာသော်ကား အကြင်သူသည် များစွာ တပ်နှစ်သက်ဖွယ် ရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အင်္ဂတိုင်း၊ မဂဓတိုင်း၊ ကာသိတိုင်း၊ ကောသလတိုင်း၊ ဝဇ္ဇီတိုင်း၊ မလ္လတိုင်း၊စေတီတိုင်း၊ ဝင်္ဂတိုင်း၊ ကုရုတိုင်း၊ ပဉ္စာလတိုင်း၊ မစ္ဆတိုင်း၊ သူရသေနတိုင်း၊ အဿကတိုင်း၊ အဝန္တိတိုင်း၊ ဂန္ဓာရတိုင်း၊ ကမ္ဘောဇတိုင်း ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ စိုးပိုင်ကြီးမှူးသူ ဟူသော မင်းအဖြစ်ကို ပြုရာ၏၊ ထိုတစ်ဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ မင်းအဖြစ်ကို ပြုစေခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှ ဖြစ်သော အကျိုးကို မမှီနိုင်။ ထိုသို့ မမှီနိုင်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဝိသာခါ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန် သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏။ ဝိသာခါ လူ၌ဖြစ်သော အနှစ်ငါးဆယ်တို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့ ၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့် နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းငါးရာတို့သည် စာတုမဟာရာဇ် နတ်တို့ ၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေသေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ "နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏" ဟု ငါဆို၏။ ဝိသာခါ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်တစ်ရာတို့သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်းသုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်သည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေ သေသည်မှနောက်၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက် နိုင်ရာသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏ ဟု ငါဆို၏။ ဝိသာခါ လူ၌ ဖြစ်သော အနှစ်နှစ်ရာတို့သည်။ပ။ အနှစ်လေးရာတို့သည်။ပ။ အနှစ်ရှစ်ရာတို့သည်။ပ။ အနှစ် တစ်ထောင်ခြောက်ရာတို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း တစ်သောင်းခြောက်ထောင်တို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုး နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်ကြွေသေသည်မှနောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသ ဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိ၏။ ဝိသာခါ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ "နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏" ဟု ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တဝါကို မသတ်ရာ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို မခိုးယူရာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆို ရာ၊ မူးယစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သေအရက်ကို မသောက်ရာ၊ မေထုန်ဟု ဆိုအပ်သော မမြတ်သော အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ နေလွဲညစာ မစားရာ။ ပန်းမပန်ရာ၊ နံ့သာမှုန့်ကို မလိမ်းရာ။ ညောင်စောင်း ငယ်၌ လည်းကောင်း၊ မြေ၌ ခင်းအပ်သော နေရာ၌ လည်းကောင်း အိပ်ရာ၏။ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ထိုဥပုသ်ကို ဒုက္ခ၏ အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြတော်မူအပ်၏။ လနေနှစ် ပါးစုံတို့သည် (ရှုပါရုံကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်ကုန်၏၊ အကြင်မျှလောက်သော အရပ်သို့ ထွန်းလင်း

တောက်ပကုန်သည် ဖြစ်၍ အစဉ် လှည့်လည်ကုန်၏၊ အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်တတ် ကုန်သော ကောင်းကင် အပြင်၌ သွားကုန်သော ထိုလနေတို့သည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို တင့်တယ် စေကုန်သည် ဖြစ်၍ ကောင်းကင်အပြင်၌ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်၏။ ထိုလနေတို့ လှည့်လည်ရာ အရပ်အတွင်း၌ ပုလဲ ပတ္တမြား ကောင်းသော ကြောင်မျက်ရွဲ သိင်္ဂီရွှေ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ပကတိရွှေ ဟူသော ဥစ္စာတို့ သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းသိင်္ဂီရွှေ ပကတိရွှေကို ဇာတရူပ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဟဋ္ဋက ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ ထိုပုလဲ ပတ္တမြားစသော ရတနာတို့သည် လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော လရောင်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ကြယ်အပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ် စောင့်သုံးခြင်း၏ (အကျိုးကို) တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှ မမှီနိုင်ကုန်။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် သီလရှိသော မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ အင်္ဂါရှစ်မျိုး ရှိသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးရာ၏။ (ထိုမိန်းမယောက်ျားတို့ သည်) ချမ်းသာသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကုန်သောကြောင့် မကဲ့ရဲ့အပ် ကုန်သည် ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၄ - ဝါသေဋ္ဌသုတ်

၄၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက် သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝါသေဋ္ဌဥပါသကာအား မြတ်စွာဘုရားသည် -"ဝါသေဋ္ဌ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏။ပ။ မကဲ့ရဲ့အပ် ကုန်သည် ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ဝါသေဋ္ဌဥပါသကာသည် မြတ်စွာဘုရားအား -"အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ် ချစ်မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးကြပါ မူ အကျွန်ုပ် ချစ်အပ်သော ဆွေမျိုးသားချင်းတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာ ခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော မင်းတို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ အလုံးစုံသော မင်းတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာ ခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ပ။ ကုန်သည်တို့သည်။ သူဆင်းရဲတို့ သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ အလုံးစုံသော သူဆင်းရဲတို့အား လည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာပါ၏ ဟု လျှောက်၏။ ဝါသေဋ္ဌ ဤစကားသည် လျှောက်သည့်အတိုင်း မှန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤစကားသည် လျှောက်သည့်အတိုင်း မှန်၏၊ ဝါသေဋ္ဌ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ အလုံးစုံသော မင်းတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါသေဋ္ဌ အလုံးစုံသော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ပ။ ကုန်သည်တို့သည်။ သူဆင်းရဲတို့သည် အင်္ဂါ ရှစ်မျိုးနှင့်ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ အလုံးစုံသော သူဆင်းရဲတို့အားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါသေဋ္ဌ နတ် မာရ်နတ် ပြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကသည် လည်းကောင်း၊ သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောကသည် လည်းကောင်း အင်္ဂါ

ရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို အကယ်၍ ကျင့်သုံးကြပါမူ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူလောကအားလည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါသေဋ္ဌ ဤအင်ကြင်းပင်ကြီးတို့သော်လည်း အကယ်၍ စိတ်စေတနာ ရှိသဖြင့် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးကြပါမူ ဤအင်ကြင်း ပင်ကြီးတို့အားသော်လည်း ရှည်မြင့်စွာ အစီးအပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ရာသေး၏၊ လူဖြစ်သူ အားမူ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၅ - ဗောဇ္ဈာသုတ်

၄၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ဗောဇ္ဈာဥပါသိကာမအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ဗောဇ္ဈာ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏။ ဗောဇ္ဈာ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။

ဗောဇ္ဈာ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ - 'ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ တုတ်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ လက်နက်ကို ချထားပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှက်တတ်ကုန်၏၊ သနားတတ်ကုန်၏၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားလျက် နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့်တစ်နေ့ ပတ်လုံး အသက် သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်သူ တုတ်ကို ချထားသူ လက်နက်ကို ချထားသူ ရှက်ခြင်းရှိသူ သနားခြင်းသို့ ရောက်သူ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို လိုလားသူ ဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ် ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤပဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ "ရဟန္တာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သော နေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေကုန်၏၊ ငါသည်လည်း ဤတစ်ညဉ့်နှင့် တစ်နေ့ပတ်လုံး မြင့်သောနေရာ မြတ်သော နေရာ၌ နေခြင်းကို ပယ်၍ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာ၌ နေခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်လျက် ညောင်စောင်းငယ်၌ဖြစ်စေ မြက်အခင်း၌ဖြစ်စေ နိမ့်သော နေရာ၌ နေပါအံ့၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါဖြင့်လည်း ရဟန္တာတို့ကို အတုလိုက်၍ ပြုပါအံ့၊ ငါ့အား ဥပုသ်ကျင့်သုံးခြင်းသည်လည်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု (ဆင်ခြင်၏)၊ ဤအဋ္ဌမအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဗောဇ္ဈာ ဤသို့ ကျင့်သုံးအပ်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်သည် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ တန်ခိုးကြီး၏၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိ၏။ အဘယ်မျှလောက် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ တန်ခိုးကြီးသနည်း၊ ကြီးသော ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသနည်း။ ဗောဇ္ဈာ ဥပမာသော်ကား အကြင်သူသည် များစွာ တပ်နှစ်သက်ဖွယ် ရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော

အင်္ဂတိုင်း၊ မဂဓတိုင်း၊ ကာသိတိုင်း၊ ကောသလတိုင်း၊ ဝဇ္ဇီတိုင်း၊ မလ္လတိုင်း၊စေတီတိုင်း၊ ဝံသတိုင်း၊ ကုရုတိုင်း၊ ပဉ္စာလတိုင်း၊ မစ္ဆတိုင်း၊ သူရသေနတိုင်း၊ အဿကတိုင်း၊ အဝန္တိတိုင်း၊ ဂန္ဓာရတိုင်း၊ ကမ္ဗောဇတိုင်း ဤတစ်ဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ စိုးပိုင်ကြီးမှူးသူ ဟူသော မင်းအဖြစ်ကို ပြုရာ၏၊ ထိုတစ်ဆယ့်ခြောက်တိုင်းတို့၌ မင်းအဖြစ်ကို ပြုခြင်းသည် အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှဖြစ်သော အကျိုးကို မမှီနိုင်။ ထိုသို့ မမှီနိုင်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဗောဓိ္မာ နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့်တူ၏။ ဗောဓိ္မာ လူ၌ဖြစ်သော အနှစ်ငါးဆယ်တို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်းငါးရာတို့သည် စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသက်အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဗောဓိ္မာ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက် ကြွေသေသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ဗောဓိ္မာ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ “နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏” ဟု ငါဆို၏။ ဗောဓိ္မာ လူ၌ဖြစ်သော အနှစ်တစ်ရာတို့သည်။ပ။ ဗောဓိ္မာ လူ၌ဖြစ်သော အနှစ်နှစ်ရာတို့သည်။ပ။ အနှစ်လေးရာတို့သည်။ပ။ အနှစ်ရှစ်ရာတို့သည်။ပ။ အနှစ် တစ်ထောင်ခြောက်ရာတို့သည် ပရနိမ္မိတဝသ ဝတ္တီနတ်တို့၏ တစ်နေ့တစ်ညဥ့် မည်၏၊ ထိုညဥ့်ဖြင့် ညဥ့်ပေါင်း သုံးဆယ်တို့သည် လမည်၏၊ ထိုလဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်လတို့သည် နှစ်မည်၏၊ ထိုနှစ်ဖြင့် နတ်၌ ဖြစ်သော နှစ်ပေါင်း တစ်သောင်းခြောက်ထောင်တို့သည် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည် ဖြစ်၏။ ဗောဓိ္မာ ဤလောက၌ မိန်းမဖြစ်စေ ယောကျ်ားဖြစ်စေ မည်သူမဆို အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှနောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိသည်သာတည်း။ ဗောဓိ္မာ ဤအကြောင်းမျိုးကို ရည်ရွယ်၍ “နတ်ချမ်းသာကို ထောက်ဆသော် လူမင်း၏ အဖြစ်သည် အထီးကျန်သော သူ၏ ချမ်းသာနှင့် တူ၏” ဟု ငါဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တဝါကို မသတ်ရာ၊ မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို မခိုးယူရာ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆိုရာ၊ မူးယစ်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော သေအရက်ကို မသောက်ရာ၊ မေထုန်ဟု ဆိုအပ်သော မမြတ်သော အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏၊ နေလွဲညစာ မစားရာ။ ပန်းမပန်ရာ၊ နံ့သာမှုန့်ကို မလိမ်းရာ။ ညောင်စောင်း ငယ်၌ လည်းကောင်း၊ မြေ၌ ခင်းအပ်သော နေရာ၌ လည်းကောင်း အိပ်ရာ၏။ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ထိုဥပုသ်ကို ဒုက္ခ၏ အဆုံးသို့ ရောက်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ပြတော် မူအပ်၏။ လနေ နှစ်ပါးစုံတို့သည် (ရှုပါရုံကို) ကောင်းစွာ ပြတတ်ကုန်၏၊ အကြင်မျှ လောက်သော အရပ်သို့ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်သည်ဖြစ်၍ အစဉ် လှည့်လည်ကုန်၏၊ အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်ကုန်သော ကောင်းကင် အပြင်၌ သွားကုန်သော ထိုလနေတို့သည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို တင့်တယ်စေကုန်သည် ဖြစ်၍ ကောင်းကင်အပြင်၌ ထွန်းလင်း တောက်ပကုန်၏။ ထိုလနေတို့ လှည့်လည်ရာ အရပ်အတွင်း၌ ပုလဲ ပတ္တမြား ကောင်းသော ကြောင်မျက်ရွဲ သိင်္ဂီရွှေ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ပကတိရွှေ ဟူသော ဥစ္စာတို့ သည် ရှိကုန်၏၊ ယင်းသိင်္ဂီရွှေ ပကတိရွှေကို ဇာတရူပဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဟဋကဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ ထိုပုလဲ ပတ္တမြားစသော ရတနာတို့သည် လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော လရောင်တို့ သည် လည်းကောင်း၊ ကြယ်အပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဥပုသ် စောင့်သုံးခြင်း၏ (အကျိုးကို) တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် စိတ်၍ တစ်စိတ်မျှ မမှီနိုင်ကုန်။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် သီလရှိသော မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောကျ်ားဖြစ်စေ အင်္ဂါရှစ်မျိုး ရှိသော ဥပုသ်ကို ကျင့်သုံးရာ၏။ (ထိုမိန်းမယောကျ်ားတို့ သည်) ချမ်းသာသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုကုန်သောကြောင့် မကဲ့ရဲ့အပ် ကုန်သည် ဖြစ်၍ နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၆ - အနုရုဒ္ဓသုတ်

၄၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် နေ့သန့်စင်ခြင်းသို့ ကပ်လျက် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေ၏၊ ထိုအခါ များစွာသော မနာပကာယိကာ 'နှစ်သက်ဖွယ်သော ကိုယ်ရှိသူ' နတ်သမီးတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်တည် နေကုန်လျက် ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏ - "အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်သမီးတို့ပါတည်း၊ သုံးပါးသော အရာတို့၌ အစိုးရပါကုန်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အလိုရှိရာ အဆင်းကို တစ်ခဏချင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အလိုရှိရာ အသံကို တစ်ခဏချင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အလိုရှိရာ ချမ်းသာကို တစ်ခဏချင်း ရနိုင်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်သမီးတို့ပါတည်း၊ ဤသုံးပါးသော အရာတို့၌ အစိုးရပါကုန်၏၊ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်၏" ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား "ဤနတ်သမီး အားလုံးတို့သည် အညိုချည်းသာ ညိုသော အဆင်း ချည်းသာ ညိုသော အဝတ်ချည်းသာ ညိုသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ စိတ်အကြံကို သိ၍ အညိုချည်းသာ ညိုသော အဆင်း ချည်းသာ ညိုသော အဝတ်ချည်းသာ ညိုသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့နောက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား "ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အရွှေချည်းသာ။ပ။ ဤနတ်သမီး အားလုံးတို့သည် အနီချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူ။ ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အဖြူချည်းသာ ဖြူသော အဆင်းချည်းသာ ဖြူသော အဝတ်ချည်းသာ ဖြူသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤအကြံသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ၏ စိတ်အကြံကို သိ၍ အဖြူ ချည်းသာ ဖြူသော အဆင်းချည်းသာ ဖြူသော အဝတ်ချည်းသာ ဖြူသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့နောက် ထိုနတ်သမီးတို့သည် တစ်ယောက်က သီချင်းဆို၏၊ တစ်ယောက်က က၏၊ တစ်ယောက်က လက်ခုပ်တီး၏။ ကောင်းစွာ ပြင်ဆင်အပ်သော ကောင်းစွာ စမ်းသပ်အပ်သော လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သူတို့ ကောင်းစွာ တီးအပ်သော အင်္ဂါငါးပါးရှိသော တူရိယာမျိုး၏ အသံသည် သာယာ ကောင်းမြတ်၍ တပ်မက်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် ချစ်မြတ်နိုးဖွယ် ယစ်မူးဖွယ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုနတ်သမီးတို့၏ အဆင်တန်ဆာ အသံသည် သာယာကောင်းမြတ်၏၊ တပ်မက်ဖွယ်ဖြစ်၏၊ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်၏၊ ချစ်မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်၏၊ ယစ်မူးဖွယ်ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို အောက်သို့ချ၏။ ထိုအခါ "အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် သာယာတော်မမူ" ဟု နတ်သမီးတို့ သိ၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်ကုန်၏၊ ထို့နောက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ညနေချမ်းအခါ၌ ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား - အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤအရပ်၌ နေ့သန့်စင်ခြင်းငှါ ကပ်လျက် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ များစွာကုန်သော မနာပကာယိကာ နတ်သမီးတို့သည် အကျွန်ုပ်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော အရပ်၌ ရပ်တည်ကုန်လျက် အကျွန်ုပ်ကို ဤသို့ လျှောက်ကုန်၏၊ "အသျှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်သမီးတို့ပါတည်း၊ သုံးပါးသော အရာတို့၌ အစိုးရပါကုန်၏။ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အလိုရှိရာ အဆင်းကို တစ်ခဏချင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အလိုရှိရာ အသံကို တစ်ခဏချင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အလိုရှိရာ ချမ်းသာကို တစ်ခဏချင်း ရနိုင်ပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရားအနုရုဒ္ဓါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မနာပကာ ယိကာမည်သော နတ်သမီးတို့ပါတည်း၊ ဤသုံးပါး

သော အရာတို့၌ အစိုးရပါကုန်၏။ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်ပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ပါကုန်၏)။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား “ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အညိုချည်းသာ ညိုသော အဆင်းချည်းသာ ညိုသော အဝတ်ချည်းသာ ညိုသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်မူကား ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ စိတ်အကြံကို သိ၍ အညိုချည်းသာ ညိုသော အဆင်းချည်းသာ ညိုသော အဝတ်ချည်းသာ ညိုသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤသို့သော စိတ်အကြံ သည် ဖြစ်ပြန်ပါ၏၊ “ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အရွှေချည်းသာ။ပ။ ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အနီချည်းသာ ဖြစ်ကုန်ပါမူ။ ဤနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အဖြူချည်းသာ ဖြူသော အဆင်းချည်းသာ ဖြူသော အဝတ်ချည်းသာ ဖြူသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ကုန်ပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ထိုနတ်သမီးအားလုံးတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ စိတ်အကြံကို သိ၍ အဖြူချည်းသာ ဖြူသော အဆင်းချည်းသာ ဖြူသော အဝတ်ချည်းသာ ဖြူသော အဆင်တန်ဆာချည်းသာ ဖြစ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် ထိုနတ်သမီးတို့သည် တစ်ယောက်က သီချင်းဆို၏၊ တစ်ယောက်က က၏၊ တစ်ယောက်က လက်ခုပ်တီး၏။ ကောင်းစွာ ပြင်ဆင်အပ်သော ကောင်းစွာ စမ်းသပ်အပ်သော လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သူတို့ ကောင်းစွာ တီးအပ်သော အင်္ဂါငါးပါးရှိသော တူရိယာမျိုး၏ အသံသည် သာယာကောင်းမြတ်၍ တပ်မက်ဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် ချစ်မြတ်နိုးဖွယ် ယစ်မူးဖွယ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုနတ်သမီးတို့၏ အဆင်တန်ဆာ အသံသည် သာယာကောင်းမြတ်ပါ၏၊ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်ပါ၏၊ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်ပါ၏၊ ချစ်မြတ်နိုးဖွယ် ဖြစ်ပါ၏၊ ယစ်မူးဖွယ် ဖြစ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို အောက်သို့ ချပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ “အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် သာယာတော် မမူ” ဟု နတ်သမီးတို့ သိ၍ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှကုန်သော တရားတို့ နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှနောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရပါသနည်း ဟု လျှောက်၏။ အနုရုဒ္ဓါ တရားရှစ်မျိုးတို့ နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှနောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အနုရုဒ္ဓါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် အကျိုးကို လိုလားကုန်သော၊ အစီးအပွါးကို ရှာမှီးကုန်သော၊ အစဉ် သနား စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော အမိအဖတို့က အစဉ်သနား စောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပေးစား ထိမ်းမြားလိုက်သော လင်ယောက်ျား၏ ရှေးဦးစွာ (အိပ်ရာမှ) ထလေ့ရှိ၏၊ နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိ၏၊ အဘယ်ကို ပြုရပါအံ့နည်း ဟု နာခံလေ့ရှိ၏၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ချင်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ ရှိ၏။ (၁)

မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည်လင်က “အမိ အဖ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့” ဟူ၍ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော သူတို့ကို အရိုအသေပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ အိမ်သို့ ရောက်လာကုန်သော သူတို့ကိုလည်း နေရာ ထိုင်ခင်းပေးခြင်း သောက်ရေတည်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်၏။ (၂)

“သိုးမွေး (ပြုပြင် လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်၊ ဝါချည် (ပြုပြင် လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်” ဟူ၍ လင်၏ အိမ်တွင်းမှုတို့၌ လိမ္မာ၏၊ မပျင်းမရိတတ်၊ ထိုအိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်း၌ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သော စုံစမ်းမှု ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန် စွမ်းနိုင်၏။ (၃)

လင်ယောက်ျား၏ အိမ်တွင်းသား ဖြစ်ကုန်သော “ကျွန် အစေခံ အမှုလုပ်ဖြစ်သည့် အတွင်းလူတို့၏ ပြုလုပ်သည်ကိုလည်း ပြုလုပ်သောအားဖြင့် သိ၏၊ မပြုလုပ်သည်ကိုလည်း မပြုလုပ်သောအားဖြင့် သိ၏၊ ဖျားနာသူတို့ အားရှိသည် မရှိသည်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုအတွင်းလူအပေါင်းအား ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို အသီးအသီး မိမိတို့၏ အဖို့အားဖြင့် ဝေဖန်၏။ (၄)

လင်ယောက်ျား ဆောင်ခဲ့သော ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေတို့ကို စောင့်ရှောက်၏၊ လုံခြုံစေ၏၊ ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာတို့ အပေါ်၌ အပျော် မကြူးတတ်သူ၊ မခိုးဝှက်တတ်သူ၊ အရက်သေစာ မသောက်စားတတ်သူ၊ မဖျက်ဆီးတတ်သူ ဖြစ်၏။ (၅)

ဘုရားကို ကိုးကွယ်သော၊ တရားကို ကိုးကွယ်သော၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်သော ဥပါသိကာမ ဖြစ်၏။ (၆)

သီလရှိ၏။ သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းသောအားဖြင့် ကျင့်ခြင်း၊ မဟုတ်မမှန် ပြောခြင်း၊ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (၇)

စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်, (စွန့်ကြဲအံ့) ဟု ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသည်, စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်, တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သည်, ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍၊ မစ္ဆရိယတည်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသောစိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်၍ နေ၏။ (၈)

အနုရုဒ္ဓါ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှနောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် လင်ယောက်ျားသည် အမြဲမပြတ် လွန်စွာ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ကြောင့်ကြစိုက်လျက် ထိုမိမိသားမယားကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူ၏၊ ပညာရှိသော မိန်းမကောင်းသည် အလုံးစုံ အလိုရှိရာကို ပေးတတ်သော (မိမိကို)စောင့်ရှောက် မွေးမြူတတ်သော ထိုလင်ယောက်ျားကို မထီမဲ့မြင် မပြု၊ ငြူစူစောင်းမြောင်း မကောင်းသော စကားဖြင့်လည်း လင်ယောက်ျားကို မခြောက်ခြယ်၊ လင်ယောက်ျား အရိုအသေ ပြုအပ်သူ အားလုံးတို့ကိုလည်း မြတ်နိုးပူဇော်၏။ အကြင် မိန်းမသည် ထကြွ လုံ့လရှိ၍ မပျင်းရိတတ်၊ ကျေးကျွန် အစေခံ အခြွေအရံတို့ကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်၏ နှစ်လိုဖွယ်ကိုလည်း ပြုကျင့်တတ်၏၊ လင်သား စုဆောင်းပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုလည်း ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်၏။ လင်၏ အလိုသို့ လိုက်လျက် ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သောအတိုင်း ပြုကျင့်သော ထိုမိန်းမသည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ ကပ်ရောက် ရ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဉပေါသထဝဂ် ===

၇ - ဒုတိယ ဝိသာခါသုတ်

၄၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက် မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော မိဂါရမာတာ ဝိသာခါအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ဝိသာခါ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှနောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် အကျိုးကို လိုလားကုန်သော၊ အစီးအပွါးကို ရှာမှီးကုန်သော၊ အစဉ် သနားစောင့်ရှောက် တတ်ကုန်သော အမိအဖတို့က အစဉ် သနားစောင့်ရှောက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပေးစားထိမ်းမြား လိုက်သော လင်ယောက်ျား၏ ရှေးဦးစွာ (အိပ်ရာမှ) ထလေ့ရှိ၏၊ နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိ၏၊ အဘယ်ကို ပြုရပါအံ့နည်း ဟု နာခံလေ့ရှိ၏၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ချင်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ပ။ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်, (စွန့်ကြဲအံ့) ဟု ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိ သည်, စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်, တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သည်, ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော် သည် ဖြစ်၍၊ မစ္ဆရိယတည်း ဟူသော အညစ်အကြေးကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်၍ နေ၏။ ဝိသာခါ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှနောက်၌ မနာပကာယိကာ မည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် လင်ယောက်ျားသည် အမြဲမပြတ် လွန်စွာ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ကြောင့်ကြစိုက်လျက် ထိုမိမိသားမယားကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူ၏၊ ပညာရှိသော မိန်းမကောင်းသည် အလုံးစုံ အလိုရှိရာကို ပေးတတ်သော (မိမိကို)စောင့်ရှောက် မွေးမြူတတ်သော ထိုလင်ယောက်ျားကို မထီမဲ့မြင် မပြု၊ ငြူစူစောင်းမြောင်း မကောင်းသော စကားဖြင့်လည်း လင်ယောက်ျားကို မခြုတ်ခြယ်၊ လင်ယောက်ျား အရိုအသေ ပြုအပ်သူ အားလုံးတို့ကိုလည်း မြတ်နိုးပူဇော်၏။ အကြင် မိန်းမသည် ထကြွ လုံ့လရှိ၍ မပျင်းရိတတ်၊ ကျေးကျွန် အစေခံ အခြွေအရံတို့ကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်၏ နှစ်လိုဖွယ်ကိုလည်း ပြုကျင့်တတ်၏၊ လင်သား စုဆောင်းပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုလည်း ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၏။ လင်၏ အလိုသို့ လိုက်လျက် ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သောအတိုင်း ပြုကျင့်သော ထိုမိန်းမသည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ ကပ်ရောက် ရ၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၈ - နကုလမာတာသုတ်

၄၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠ အမည်ရှိသော တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ နကုလမာတာ သူကြွယ်မသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော နကုလမာတာ သူကြွယ်မအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - နကုလမာတာ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေသည်မှ နောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - နကုလမာတာ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် အကျိုးကို လိုလားကုန်သော၊ အစီးအပွါးကို ရှာမှီးကုန်သော၊ အစဉ် သနားစောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော အမိအဖတို့က အစဉ် သနားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပေးစား ထိမ်းမြားလိုက်သော လင်ယောကျ်ား၏ ရှေးဦးစွာ (အိပ်ရာမှ) ထလေ့ရှိ၏၊ နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိ၏၊ အဘယ်ကို ပြုရပါအံ့နည်းဟု နာခံလေ့ရှိ၏၊ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏၊ ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ (၁)

မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည် လင်က "အမိ အဖ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့" ဟူ၍ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော သူတို့ကို အရိုအသေပြု၏၊ အလေးအမြတ်ပြု၏၊ မြတ်နိုး၏၊ ပူဇော်၏၊ (အိမ်သို့) ရောက်လာကုန်သော သူတို့ကိုလည်း နေရာထိုင်ခင်း ပေးခြင်း သောက်ရေတည်ခြင်းဖြင့် ပူဇော်၏။ (၂)

"သိုးမွေး (ပြုပြင်လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်၊ ဝါချည် (ပြုပြင်လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်" ဟူ၍ လင်၏ အိမ်တွင်းမှု အလုပ်တို့၌ လိမ္မာ၏၊ မပျင်းမရိတတ်၊ ထိုအိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်း၌ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သော စုံစမ်းမှု ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန် စွမ်းနိုင်၏။ (၃)

လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်တွင်းသား ဖြစ်ကုန်သော "ကျွန် အစေခံ အမှုလုပ်" ဖြစ်သည့် အတွင်းလူတို့၏ ပြုလုပ်သည်ကိုလည်း ပြုလုပ်သောအားဖြင့် သိ၏၊ မပြုလုပ်သည်ကိုလည်း မပြုလုပ်သောအားဖြင့် သိ၏၊ ဖျားနာသူတို့ အားရှိသည် မရှိသည်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုအတွင်းလူ အပေါင်းအား ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့ကို အသီးအသီး မိမိတို့၏ အဖို့အားဖြင့် ဝေဖန်တတ်၏။ (၄)

လင်ယောကျ်ား ဆောင်ခဲ့သော ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေတို့ကို စောင့်ရှောက်၏၊ လုံခြုံစေ၏၊ ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာတို့ အပေါ်၌ အပျော်မကြူးတတ်သူ၊ မခိုးဝှက်တတ်သူ၊ အရက်သေစာ မသောက်စားတတ်သူ၊ မဖျက်ဆီးတတ်သူ ဖြစ်၏။ (၅)

ဘုရားကို ကိုးကွယ်သော၊ တရားကို ကိုးကွယ်သော၊ သံဃာကို ကိုးကွယ်သော ဥပါသိကာမ ဖြစ်၏။ (၆)

သီလရှိ၏။ သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ (၇)

စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်, (စွန့်ကြဲအံ့) ဟု ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသည်, စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်, တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သည်, ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍၊ မစ္ဆရိယတည်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသောစိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက် နေ၏။ (၈)

နကုလမာတာ ဤတရား ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ခန္ဓာပျက် ကြွေသေသည်မှ နောက်၌ မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် လင်ယောက်ျားသည် အမြဲမပြတ် လွန်စွာ အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ကြောင့်ကြစိုက်လျက် ထိုမိမိ သားမယားကို လုပ်ကျွေးမွေးမြူ၏၊ ပညာရှိသော မိန်းမကောင်းသည် အလုံးစုံ အလိုရှိရာကို ပေးတတ်သော (မိမိကို)စောင့်ရှောက် မွေးမြူတတ်သော ထိုလင်ယောက်ျားကို မထီမဲ့မြင်မပြု၊ ငြူစူ စောင်းမြောင်း မကောင်းသော စကားဖြင့်လည်း လင်ယောက်ျားကို မခြုတ်ခြယ်၊ လင်ယောက်ျား အရိုအသေ ပြုအပ်သူ အားလုံးတို့ကိုလည်း မြတ်နိုးပူဇော်၏။ အကြင် မိန်းမသည် ထကြွလုံ့လရှိ၍ မပျင်းရိတတ်၊ ကျေးကျွန် အစေခံ အခြွေအရံတို့ကိုလည်း အထိုက်အလျောက် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်၏ နှစ်လိုဖွယ်ရာကိုလည်း ပြုကျင့်တတ်၏၊ လင်သား စုဆောင်း၍ ပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုလည်း ကောင်းစွာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၏။ လင်၏ အလိုသို့ လိုက်လျက် ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအတိုင်း ပြုကျင့်သော ထိုမိန်းမသည် မနာပကာယိကာမည်သော နတ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ဣဓလောကိကသုတ်

၄၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝိသာခါသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ပ။

တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ဝိသာခါအား မြတ်စွာဘုရားသည်- ဝိသာခါ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဤ(ပစ္စုပ္ပန်)လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ဤလောကကို အားထုတ်၏။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်၏၊ အခြွေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်၏၊ (လင်ယောက်ျား) စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်သနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် "သိုးမွေး (ပြုပြင်လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်၊ ဝါချည် (ပြုပြင်လုပ်ကိုင်ရန်) အလုပ်" ဟူ၍ လင်၏ အိမ်တွင်းမှု အလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်၍ မပျင်းမရိတတ်၊ ထိုအိမ်တွင်းမှု လုပ်ငန်း၌ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြစ်သော စုံစမ်းမှု ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန် စွမ်းနိုင်၏၊ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် အခြွေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်သနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောက်ျား၏ အိမ်တွင်းသား ဖြစ်ကုန်သော "ကျွန် အစေခံ အမှုလုပ်" ဖြစ်သည့် အတွင်းလူတို့၏ ပြုလုပ်သည်ကိုလည်း ပြုလုပ်သောအားဖြင့် သိ၏၊ မပြုလုပ်သည်ကိုလည်း မပြုလုပ်သောအားဖြင့် သိ၏၊ ဖျားနာသူတို့ အားရှိသည် မရှိသည်ကိုလည်း သိ၏၊ ထိုအတွင်းလူ အပေါင်းအား ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို အသီးသီး မိမိတို့၏ အဖို့အားဖြင့် ဝေဖန်တတ်၏၊ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင်

မာတုဂါမသည် အခြွေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်သနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်၏ မနှစ်သက်ဖွယ်ဟု ဆိုအပ်သော အမှုကို အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လွန်ကျူး၍ မကျင့်။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်သနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား ဆောင်ယူခဲ့သော ဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေတို့ကို စောင့်ရှောက်၏၊ လုံခြုံစေ၏။ ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာတို့အပေါ်၌ အပျော်မကြူး တတ်သူ၊ မခိုးမဝှက်တတ်သူ၊ အရက်သေစာ မသောက်စားတတ်သူ၊ မဖျက်ဆီးတတ်သူ ဖြစ်၏။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် တတ်၏။ ဝိသာခါ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ဤလောကကို အားထုတ်၏။ ဝိသာခါ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် တမလွန်လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ တမလွန်လောကကို အားထုတ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။ “ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏၊ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒူ မည်တော်မူ၏၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု (ယုံကြည်၏)။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲခြင်းရှိသည်, (စွန့်ကြဲအံ့ဟု) ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသည်, စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သည်, တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သည်, ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍၊ မစ္ဆရိယတည်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက် နေ၏။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝိသာခါ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ဝိသာခါ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် ပညာရှိ၏။ပ။ ဝိသာခါ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဝိသာခါ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် တမလွန် လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ တမလွန် လောကကို အားထုတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(အကြင်မိန်းမသည်) အိမ်မှုကိစ္စကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ်စီရင်တတ်၏၊ ပရိသတ် အခြွေအရံကို သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ ချီးမြှောက်တတ်၏၊ လင် နှစ်သက်ဖွယ်ကို ကျင့်တတ်၏၊ (လင်ယောကျ်ား) ရှာမှီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို အစဉ်စောင့်ရှောက် တတ်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော (ကုသိုလ်)လမ်းကို အမြဲ သုတ်သင်၏။ အကြင် မိန်းမအား ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ တရား၌ တည်သော မှန်ကန်

သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသော ထိုမိန်းမကိုလည်း သီလရှိသော မိန်းမ ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော သဘောရှိသည့် သီလရှိသော ဥပါသိကာမသည် စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်စေတတ်သော နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - ဥပေါသထဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဣဓလောကိကသုတ်

၅၀။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဤလောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ဤလောကကို အားထုတ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်၏၊ အခြွေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏၊ လင်ယောကျ်ား၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်၏၊ (လင်ယောကျ်ား) စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် တတ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်တွင်းမှု အလုပ်တို့၌ လိမ္မာ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် အမှုကိစ္စတို့ကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် အခြွေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ အိမ်တွင်းသား ဖြစ်ကုန်သော "ကျွန်အစေခံ အမှုလုပ်ဖြစ်သည့် အတွင်းလူတို့၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် အခြွေအရံ ပရိသတ်တို့ကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ မနှစ်သက်ဖွယ် ဟု ဆိုအပ်သော အမှုကို အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လွန်ကျူး၍ မကျင့်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား၏ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား ဆောင်ယူ ခဲ့သော။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် လင်ယောကျ်ား စုဆောင်းအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် ဤလောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ ဤလောကကို အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် တမလွန် လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ တမလွန် လောကကို အားထုတ်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေ

အရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် စွန့်ကြဲမှုနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည်။ပ။ မစ္ဆရိယတည်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက်နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မာတုဂါမသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မာတုဂါမသည် ပညာရှိ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မာတုဂါမသည် ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော မာတုဂါမသည် တမလွန်လောကကို အောင်မြင်ခြင်းငှါ ကျင့်၏၊ တမလွန် လောကကို အားထုတ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

(အကြင်မိန်းမသည်) အိမ်မှုကိစ္စကို ကောင်းစွာ ပြုလုပ် စီရင်တတ်၏၊ ပရိသတ် အခြွေအရံကို သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ ချီးမြှောက်တတ်၏၊ လင်ယောက်ျား နှစ်သက်ဖွယ်ကို ကျင့်၏၊ လင်ယောက်ျား ရှာမှီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို အစဉ်စောင့်ရှောက်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော (ကုသိုလ်) လမ်းကို အမြဲ သုတ်သင်၏။ အကြင်မိန်းမအား ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏၊ တရား၌ တည်သော မှန်ကန်သော စကားကို ဆိုလေ့ရှိသော ထိုမိန်းမကိုလည်း သီလရှိသော မိန်းမ ဟူ၍ ဆိုကုန်၏။ တစ်ဆယ့်ခြောက်မျိုးသော အခြင်းအရာ ရှစ်မျိုးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော သဘောရှိသည့် သီလရှိသော ဥပါသိကာမသည် စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက် စေတတ်သော နတ်ပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရ၏။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် ဥပေါသထဝဂ် ပြီး၏။

ပဥ္စမ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

၂ - ဒုတိယ ပဏ္ဏာသက (ဒုတိယသုတ်ငါးဆယ်)

=== (၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ် ===

၁ - ဂေါတမီသုတ်

၅၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (ပဌမဆုံးအကြိမ် ကြွရောက်၍ သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ဂေါတမီ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားအား -"အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ဂေါတမီ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ဂေါတမီ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် "မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မမူ" ဟု ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည် မျက်ရည် ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည် ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးနောက် အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည်၌ မွေ့လျော်တော်မူသရွေ့ သီတင်းသုံး နေတော်မူ ပြီးလျှင် အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ လှည့်လည်သော် ဝေသာလီပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၍ ထိုဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဆံပင်တို့ကို ရိတ်ဖြတ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ သာကီဝင်မင်းသမီး များစွာတို့နှင့် အတူ ဝေသာလီပြည်သို့ ဖဲသွားလေသော် အစဉ်အတိုင်း ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်မိ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမီသည် ဖူးဖူးရောင်သော ခြေတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြူပွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည် မျက်ရည် ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည် ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်၏၊ ဖူးဖူးရောင်သော ခြေတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြူပွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာခြင်းရှိသည် မျက်ရည် ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည် ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်နေသော မဟာပဇာပတိဂေါတမီကို အသျှင်အာနန္ဒာ မြင်လေလျှင် "ဂေါတမီ သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဖူးဖူးရောင်

သော ခြေတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြူပြွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ရှိသည် မျက်ရည် ယိုစီးသော မျက်နှာရှိသည် ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်နေသနည်း" ဟု မေး၏။ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော် မမူသောကြောင့် ရပ်တည်နေပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

ဂေါတမီ သို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို အကျွန်ုပ် မြတ်စွာဘုရားအား တောင်းပန်စဉ် ဤနေရာ၌ တခဏမျှ နေပါဦး ဟု ပြောဆို၏၊ ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ဤစကားကို လျှောက်၏ - "အသျှင်ဘုရား ဤမဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မမူ' ဟု ဖူးဖူးရောင်သော ခြေတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ မြူပြွမ်းသော ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံး မသာယာခြင်းရှိသည် မျက်ရည်ယိုစီးသော မျက်နှာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ငိုကြွေးလျက် တံခါးမုခ်ပြင်ပ၌ ရပ်တည်နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရစေချင်ပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရစေချင်ပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မသင့်၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို သင် မနှစ်သက်ပါလင့် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် "မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော် မမူ ဟု သိ၍ ငါသည် အခြားအကြောင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော် မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ မာတုဂါမ၏ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို တောင်းပန်ရသော် ကောင်းလေစွ" ဟု ကြံစည်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်းကောင်း မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ထိုက်တန်ပါ၏ လော" ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အနာဂါမိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို လည်းကောင်း မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ ထိုက်တန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို လည်းကောင်း။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို

လည်းကောင်း မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ထိုက်တန်ပါမူ၊ အသျှင်ဘုရား မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ကျေးဇူးများပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မိထွေးတော်ပါတည်း၊ ခြေဖြင့် သွားနိုင်ချိန်အထိ မွေးမြူသူပါတည်း၊ နို့တိုက်သူပါတည်း၊ မယ်တော် နတ်ရွာစံပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားကို နို့တိုက်ခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရစေချင်ပါသည်" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဂရုဓံရှစ်ပါးတို့ကို အကယ်၍ ဝန်ခံသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုဝန်ခံချက်သည်ပင် ထိုဂေါတမီအတွက် ပဉ္စင်းခံမှု ဖြစ်စေလော့။ ဘိက္ခုနီမသည် ပဉ္စင်းဖြစ်၍ ဝါတစ်ရာ ရရှိသော်လည်း ထိုနေ့ ပဉ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းအား ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေခြင်းအမှုကို ပြုရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၁)

ဘိက္ခုနီမသည် ရဟန်းယောကျ်ား မရှိသော ကျောင်း၌ ဝါမဆိုအပ်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၂)

ဘိက္ခုနီမသည် လခွဲတိုင်း လခွဲတိုင်း ဘိက္ခုသံဃာထံမှ ဥပုသ်ကို မေးခြင်း၊ အဆုံးအမခံရန် ချဉ်းကပ်ခြင်း ဟူသော ဤတရားနှစ်ပါးတို့ကို လိုလားတောင့်တရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၃)

ဘိက္ခုနီမသည် ဝါကျွတ်လတ်သော် နှစ်ဖက်သံဃာ၌ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်း၊ ယုံမှားခြင်း ဟူသော အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် ဖိတ်ကြားရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၄)

ဘိက္ခုနီမသည် သံဃာဒိသိသ် အာပတ်သို့ ရောက်လတ်သော် နှစ်ဖက်သံဃာ၌ ပက္ခမာနတ်ကို ကျင့်ရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၅)

နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး တရားခြောက်ပါးတို့၌ အကျင့်ကို ကျင့်ပြီးသော သိက္ခမာန်အား နှစ်ဖက်သော သံဃာ၌ ပဉ္စင်းခံခြင်းကို ရှာရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၆)

ဘိက္ခုနီမသည် ရဟန်းယောကျ်ားကို တစ်စုံတစ်ခုသော ဆဲရေး ရေရွတ်ခြင်းမျိုးဖြင့် မဆဲရေးအပ်၊ မရေရွတ်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၇)

ရဟန်းဖြစ်သည့် နေ့မှစ၍ ရဟန်းယောကျ်ားတို့ အပေါ်၌ ဘိက္ခုနီမတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို ပိတ်ပင်အပ်၏၊ ဘိက္ခုနီမတို့ အပေါ်၌ ရဟန်းယောကျ်ားတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို မပိတ်ပင်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ (၈)

အာနန္ဒာ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် ဤဂရုဓံရှစ်ပါးတို့ကို အကယ်၍ ဝန်ခံသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုဝန်ခံချက်သည်ပင် ထိုဂေါတမီအတွက် ပဉ္စင်းခံမှု ဖြစ်စေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ ဂရုဓံရှစ်ပါးတို့ကို သင်ယူခဲ့ပြီး၍ မဟာပဇာပတိဂေါတမီထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် - "ဂေါတမီ သင်သည် ဂရုဓံရှစ်ပါးတို့ကို အကယ်၍ ဝန်ခံသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုဝန်ခံချက်သည်ပင် သင့်အတွက် ပဉ္စင်းခံမှု ဖြစ်လိမ့်မည်-

ဘိက္ခုနီမသည် ပဥ္စင်းဖြစ်၍ ဝါတစ်ရာ ရရှိသော်လည်း ထိုနေ့ ပဥ္စင်းဖြစ်သော ရဟန်းအား ရှိခိုးခြင်း ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်း ရိုသေခြင်းကို ပြုရမည်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။၁။

ရဟန်းဖြစ်သည့် နေ့မှစ၍ ရဟန်းယောကျ်ားတို့အပေါ်၌ ဘိက္ခုနီမတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို ပိတ်ပင်အပ်၏၊ ဘိက္ခုနီမတို့ အပေါ်၌ ရဟန်းယောကျ်ားတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို မပိတ်ပင်အပ်၊ ဤတရားကိုလည်း ရိုသေ၍ လေးစား၍ မြတ်နိုး၍ ပူဇော်၍ အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်။ ဂေါတမီ သင်သည် ဤဂရုဓံ ရှစ်ပါးတို့ကို ဝန်ခံမူ၊ ထိုဝန်ခံချက်သည်ပင် သင့်အတွက် ပဥ္စင်းခံမှု ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ပြောဆို၏။ အသျှင်ဘုရားအာနန္ဒာ ငယ်ရွယ်နုပျိုလျက် တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော ဦးခေါင်း ဆေးလျှော်ပြီးသော မိန်းမသည် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသည် လည်းကောင်း ကြာပန်းကိုဖြစ်စေ မိုးဆွေပန်းကိုဖြစ်စေ စစ်သိမ်ပန်းကို ဖြစ်စေရ၍ လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့် ခံယူကာ မြတ်သော အင်္ဂါဖြစ်သော ဦးခေါင်း၌ ထားရာ သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား အာနန္ဒာ ဤအတူပင် အကျွန်ုပ်သည် အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်ကုန်သော ဤဂရုဓံ ရှစ်ပါးတို့ကို ဝန်ခံပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် "အသျှင်ဘုရား မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ် ကုန်သော ဂရုဓံရှစ်ပါးတို့ကို ဝန်ခံပါ၏" ဟူ၍ (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို မရပါလျှင် မြတ်သော အကျင့် 'သာသနာတော်'သည် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ရာ၏၊ အနှစ်တစ်ထောင်ပတ်လုံး သူတော်ကောင်းတရားသည် တည်ရာ၏။ အာနန္ဒာ မာတုဂါမသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူသော ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရသောကြောင့် ယခုအခါ၌ မြတ်သော အကျင့် 'သာသနာတော်' သည် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့လိမ့်မည် မဟုတ်။ အာနန္ဒာ ယခုအခါ အနှစ်ငါးရာ တို့သာလျှင် သူတော်ကောင်းတရားသည် တည်တံ့လိမ့်မည်။ အာနန္ဒာ မာတုဂါမများ၍ ယောကျ်ားနည်း သော မည်သည့်အိမ်တို့ကို မဆို အိုးထဲ၌ မီးထွန်း၍ ခိုးတတ်သော သူခိုးတို့သည် ဖျက်ဆီးလွယ်ကုန် သကဲ့သို့၊ အာနန္ဒာ ဤအတူပင် အကြင်ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရ၏၊ ၎င်းမြတ်သော အကျင့် 'သာသနာတော်'သည် ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်။ အာနန္ဒာ ပြည့်စုံ ဖြစ်ထွန်းသော သလေးခင်း၌ ဖလံဖြူမည်သော ရောဂါမျိုး ကျရောက်သော် ထိုသလေးခင်းသည် ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင် သကဲ့သို့၊ အာနန္ဒာ ဤအတူပင် အကြင် ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်'၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရ၏၊ ထိုမြတ်သော အကျင့် 'သာသနာတော်သည်' ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်။ အာနန္ဒာ ပြည့်စုံ ဖြစ်ထွန်း သော ကြံခင်း၌ အုနီမည်သော ရောဂါမျိုးကျ ရောက်သော် ထိုကြံခင်းသည် ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင် သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် အကြင် ဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ မာတုဂါမသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင် သို့ ဝင်၍ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ကို ရ၏၊ ၎င်းမြတ်သော အကျင့် 'သာသနာတော်သည်' ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့နိုင်။ အာနန္ဒာ ယောကျ်ားသည် ရေကန်ကြီး၏ ကန်ပေါင်ရိုးကို ရေမကျော်လွန်နိုင်လောက် အောင် စောစောက ကြိုတင်၍ ကန်သင်းဖွဲ့ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ငါသည် ဘိက္ခုနီမတို့အတွက် အသက်ထက်ဆုံး မလွန်ကျူးအပ်ကုန်သော ဂရုဓံရှစ်ပါးတို့ကို ပညတ်ပြီးခဲ့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ် ===

၂ - ဩဝါဒသုတ်

၅၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက်။ပ။ "အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမတတ်သော ရဟန်းဟူ၍ သမုတ် အပ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမသော ရဟန်း ဟူ၍ သမုတ်အပ်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ အကြားအမြင် 'ဗဟုသုတ' များ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက်နှစ်ပါးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌ လာကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ ပါဠိတော် အဌကထာအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ကုန်၏။ ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံရှိ၏၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ မလျော့မကျသော ပုဒ် ဗျည်းရှိသော အနက်ကို သိစေတတ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဘိက္ခုနီသံဃာအား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေရန် (တရားကို) ဆောက်တည်စေရန် (တရားကျင့်သုံးရေးအတွက်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေရန် စွမ်းနိုင်၏။ အများအားဖြင့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် ချစ်ခင်အပ် နှစ်လိုအပ်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍ ရဟန်းပြုသော ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်ကို ဝတ်သော မိန်းမ၌ ကြီးလေးသော အာပတ်ကို မလွန်ကျူးဖူးချေ။

ဝါနှစ်ဆယ်သော် လည်းကောင်း၊ ဝါနှစ်ဆယ်ထက် အလွန်သော် လည်းကောင်း ရ၏။ အာနန္ဒာ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို ရဟန်းမိန်းမတို့အား ဆုံးမသော ရဟန်း ဟူ၍ သမုတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ် ===

၃ - သံခိတ္တသုတ်

၅၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ရပ်လျက် - အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်အား တရားကို ဟောတော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို ကြားနာပြီးလျှင် ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုကာ စိတ်ကို (နိဗ္ဗာန်သို့) စေလွှတ်လျက် နေလိုပါ၏ဟု လျှောက်၏။ ဂေါတမီ သင်သည် အကြင်တရားတို့ကို ဤတရားတို့ကား တပ်မက်မှု ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ တပ်မက်မှု ရာဂကင်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်၌ ယှဉ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ်ကင်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ ပွါးစီးရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးရန် မဖြစ်ကုန်၊ အလိုကြီးရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလိုနည်းရန် မဖြစ်ကုန်၊ မရောင့်ရဲရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရောင့်ရဲရန် မဖြစ်ကုန်၊ အပေါင်းအဖော်နှင့် နေရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဆိတ်ငြိမ်ရန် မဖြစ်ကုန်၊ ပျင်းရိရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကြိုးစားအားထုတ်ရန် မဖြစ်ကုန်၊ (မိမိကိုယ်ကို) မွေးမြူနိုင်ခဲရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မွေးမြူလွယ်ရန် မဖြစ်ကုန် ဟု သိငြားအံ့၊ ထိုတရားတို့ကို စင်စစ်အားဖြင့် ဤကား တရား မဟုတ်၊ ဤကား ဝိနည်း မဟုတ်၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမ မဟုတ် ဟု မှတ်ယူလေလော့။

ဂေါတမီ သင်သည် "အကြင်တရားတို့ကို ဤတရားတို့ကား တပ်မက်မှု ရာဂ ကင်းရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ တပ်မက်မှု ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ကင်းရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ်၌ ယှဉ်ရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖျက်ဆီးရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ ပွါးစီးရန် မဖြစ်ကုန်၊ အလိုနည်းရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလိုကြီးရန် မဖြစ်ကုန်၊ ရောင့်ရဲရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မရောင့်ရဲရန် မဖြစ်ကုန်၊ ဆိတ်ငြိမ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ အပေါင်းအဖော်နှင့် နေရန် မဖြစ်ကုန်၊ ကြိုးစား အားထုတ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပျင်းရိရန် မဖြစ်ကုန်၊ (မိမိကိုယ်ကို) မွေးမြူလွယ်ရန်သာ ဖြစ်ကုန်၏၊ မွေးမြူနိုင်ခဲရန် မဖြစ်ကုန်" ဟု သိငြားအံ့။ ဂေါတမီ ထိုတရားတို့ကို စင်စစ်အားဖြင့် ဤကား တရားတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတည်း၊ ဤကား မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတည်း" ဟု မှတ်ယူလေလော့ ဟူ၍ (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ် ===

၄ - ဒီဃဇာဏုသုတ်

၅၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောဠိယမြို့ ကက္ကရပတ္တမည်သော ကောဠိယမင်းတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဒီဃဇာဏုမည်သော ကောဠိယမင်းသားသည် မြတ်စွာဘုရား အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-“အသျှင်ဘုရား ကာမဂုဏ် ခံစားကုန်သော လူဖြစ်သော အကျွန်ုပ်တို့သည် သားမယားတို့ဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသော အိမ်၌ နေရပါကုန်၏၊ ကာသိတိုင်းဖြစ် စန္ဒကူးကို သုံးဆောင် ခံစားကုန်၏၊ ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်းကို ပန်ဆင် လိမ်းကျံကုန်၏၊ ရွှေငွေကို သာယာကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ တမလွန်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်း ငှါ ဖြစ်နိုင်ရာသော တရားကို ဟောတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤတရားလေးမျိုးတို့ သည် အမျိုးကောင်းသားအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ’၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘အာရက္ခသမ္ပဒါ’၊ မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု ‘ကလျာဏမိတ္တတာ’၊ မျှတစွာ အသက်မွေးမှု ‘သမဇီဝိတာ’တို့ တည်း။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇ အမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြစ်သော လယ်လုပ်ခြင်း ဖြင့်ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ လေးသမားအတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ မင်း လုလင် အလုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ အခြားအတတ်ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ဖြစ်စေ အသက်မွေးမှုပြု၏၊ ထိုအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိမှုမရှိ၊ (ထိုလုပ်ငန်း၌) အကြောင်းကို စုံစမ်းတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန် လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇ အမျိုးသား စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘အာရက္ခသမ္ပဒါ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားအား ထကြွလုံ့လကြောင့် ရအပ်ကုန်သော လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ချွေးဒီးဒီးကျ ပြုအပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုစည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့ ကို “အဘယ်သို့လျှင် ငါ၏ ဤစည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကို မင်း (အစိုးရ)တို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ ခိုးသူတို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ မီးမလောင်နိုင်ရာသနည်း၊ ရေမမျောနိုင်ရာသနည်း၊ မချစ်မနှစ် သက်သူ (အမွေခံဆိုး)တို့ မဆောင်ယူနိုင် ကုန်ရာသနည်း” ဟု စောင့်ရှောက်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်းနှင့် ပြည့်စုံစေ၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ‘အာရက္ခသမ္ပဒါ’ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု ‘ကလျာဏမိတ္တတာ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇ အမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အကြင် ရွာ၌ဖြစ်စေ နိဂုံး၌ဖြစ်စေ နေ၏၊ ထိုရွာ နိဂုံး၌ ရှိသော ငယ်သော်လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန်သော ကြီး၍လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့် ရှိကုန် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန် သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန် စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန် ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန် သော သူကြွယ်တို့နှင့်ဖြစ်စေ သူကြွယ်သားတို့နှင့်ဖြစ်စေ အတူနေ၏၊ အတူပြောဆို၏၊ အတူ ဆွေးနွေး၏၊ ယင်းသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းသီလနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းစွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု ‘ကလျာဏ မိတ္တတာ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား မျှတစွာ အသက်မွေးမှု ‘သမဇီဝိတာ’ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇ

အမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ကို လည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇ အမျိုးသား ဥပမာသော်ကား ရာဇူကိုင်သမားသည် လည်းကောင်း၊ ရာဇူကိုင်၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ရာဇူ (ချိန်ခွင်)ကို မြှောက်၍ ဤမျှလောက်ဖြင့် "အောက်သို့ နိမ့်၏၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် အထက်သို့ မြင့်၏" ဟု သိသကဲ့သို့၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအတူသာလျှင် အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ကို လည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)နည်းသည် ဖြစ်ပါလျက် အထက်တန်းကျသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ ထိုသူအား "ဤအမျိုးကောင်းသားသည် သဖန်းသီးကို စားသူကဲ့သို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို သုံးဆောင်စားသောက်၏" ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) များသည် ဖြစ်လျက် ငြိုငြင်ဆင်းရဲသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ ထိုသူအား ဤအမျိုးသားသည် "အကြီးအကဲ မရှိသော (အားထားရာမဲ့) သေခြင်းကဲ့သို့ သေရလိမ့်မည်" ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ကို လည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို မျှတစွာ အသက်မွေးမှု 'သမဇီဝိတာ' ဟု ဆိုအပ်၏။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသို့လျှင် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ လိုက်စားမှု၊ သေသောက်ကြူးမှု၊ အလောင်းအစားကြူးမှု၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှုဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တစ်ဖက်ဆည်ကန်၌ ရေဝင်ပေါက် လေးခု ရေထွက်ပေါက် လေးခုတို့ ရှိကြကုန်ရာ ယောကျ်ားသည် ထိုတစ်ဖက်ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း ကောင်းစွာ မရွာသွန်းရာ၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုတစ်ဖက် ဆည်ကန်ကြီးသည် ယုတ်လျော့မည်သာ ဧကန် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ တိုးပွါးမည်ကား မဟုတ်တော့ပေ၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအတူသာလျှင် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ လိုက်စားမှု၊ သေသောက်ကြူးမှု၊ အလောင်းအစားကြူးမှု၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းချစ်ကျွမ်း ဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသို့လျှင် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ မလိုက်စားမှု၊ သေသောက် မကြူးမှု၊ အလောင်းအစား မကြူးမှု၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူ ရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တစ်ဖက်ဆည်ကန်၌ ရေဝင်ပေါက်လေးခု ရေထွက်ပေါက် လေးခုတို့ရှိရာ ယောကျ်ားသည် ထိုရေကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းရာ၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသို့ ဖြစ်သည် ရှိသော် ထိုတစ်ဖက် ဆည်ကန်ကြီးသည် တိုးပွါးမည်သာ ဧကန် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ယုတ်လျော့မည်ကား မဟုတ်တော့ပေ၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤအတူသာလျှင် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ မလိုက်စားမှု၊ သေသောက် မကြူးမှု၊ အလောင်းအစား မကြူးမှု၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်း

သားအား တမလွန်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သဒ္ဓါသမ္ပဒါ'၊ အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သီလသမ္ပဒါ'၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'စာဂသမ္ပဒါ'၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ပညာသမ္ပဒါ'တို့တည်း။

ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု ယုံကြည်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သဒ္ဓါသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သီလသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲမှုရှိ၏၊ (စွန့်ကြဲအံ့ဟု) ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသူ၊ စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ၊ တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သူ၊ ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ ဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက် နေ၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'စာဂသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤ သာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် ပညာရှိ၏၊ ရုပ်နာမ်ကို ဖောက်ခွဲ၍ သိမြင်နိုင်သော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အဖြစ် အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသော၊ မြတ်သော ပညာနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ၏၊ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤသည်ကို ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ပညာသမ္ပဒါ'ဟု ဆိုအပ်၏။ ဗျဂ္ဃပဇ္ဇအမျိုးသား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား တမလွန်ဘဝ၌ အစီး အပွါးအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလုပ်လုပ်ရာဌာနတို့၌ ထကြွ လုံ့လရှိလျက် မမေ့မလျော့မူ၍ အထူးစီမံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားသည် မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော ဉစ္စာကို အစဉ်စောင့်ရှောက်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန် ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော (ကုသိုလ်) လမ်းကို အမြဲသုတ်သင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤတရား ရှစ်မျိုးတို့သည် အိမ်ထောင်ဝတ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော သဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်းငှါ လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍ အမည်မှန်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်၏၊ ဤသို့လျှင် လူဖြစ်သောသူတို့အား စွန့်ကြဲမှုစာဂ ထိုမှကြွင်းသော ကောင်းမှုကုသိုလ်သည် တိုးပွါး၏။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ် ===

၅ - ဥဇ္ဇယသုတ်

၅၅။ ထိုအခါ ဥဇ္ဇယပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံး စေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား-"အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်တို့သည် အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားရန် အလိုရှိကုန်၏၊ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်တို့အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ တမလွန်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်ရာသော တရားကို ဟောတော်မူပါ" ဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည် အမျိုးကောင်းသားအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု၊စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု၊ မျှတစွာ အသက်မွေးမှုတို့ တည်း။

ပုဏ္ဏား ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသား သည် အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြစ်သော လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ လေးသမားအတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ မင်းလုလင်အလုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ အခြားအတတ် ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်ဖြစ်စေ အသက် မွေးမှုပြု၏၊ ထိုအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိမှု မရှိ၊ ထို (လုပ်ငန်း) ၌ အကြောင်းကို စုံစမ်းတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏၊ စီရင်ခြင်းငှါလည်း စွမ်းနိုင်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ပုဏ္ဏားစောင့် ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားအား ထကြွ လုံ့လကြောင့် ရအပ်ကုန်သော လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး အပ်ကုန်သော ချွေးဒီးဒီးကျ ပြုအပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုစည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့ကို "အဘယ်သို့လျှင် ငါ၏ ဤစည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့ကို မင်း(အစိုးရ)တို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာ သနည်း၊ ခိုးသူတို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ မီးမလောင်နိုင်ရာသနည်း၊ ရေမမျောနိုင်ရာသနည်း၊ မချစ်မနှစ်သက်သော အမွေခံ (ဆိုး)တို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း" ဟု စောင့်ရှောက်ခြင်း လုံခြုံစေ ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'အာရက္ခသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ပုဏ္ဏား မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အကြင် ရွာ၌ဖြစ်စေ နိဂုံး၌ဖြစ်စေ နေ၏၊ ထိုရွာ နိဂုံး၌ရှိသော ငယ်သော်လည်း ကြီးမြင့်သည့် ကိုယ်ကျင့် ရှိကုန်သော ကြီး၍လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန် သီလနှင့် ပြည့်စုံ ကုန် စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန် ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သူကြွယ်တို့နှင့်ဖြစ်စေ သူကြွယ်သားတို့နှင့် ဖြစ်စေ အတူနေ၏၊ အတူပြောဆို၏၊ အတူဆွေးနွေး၏၊ ယင်းသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သဒ္ဓါတရား နှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းသီလနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းစွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်း ပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို မိတ်ဆွေ ကောင်းရှိခြင်း 'ကလျာဏမိတ္တတာ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ပုဏ္ဏား မျှတစွာ အသက်မွေးမှု ဟူသည် အဘယ် နည်း၊ ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်(ဥစ္စာ)တို့၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ကို လည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်' 'ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ရာဇူကိုင်သမားသည် လည်းကောင်း၊ ရာဇူကိုင်၏ တပည့်သည်

လည်းကောင်း ရာဇူ (ချိန်ခွင်) ကို မြှောက်၍ "ဤမျှလောက်ဖြင့် အောက်သို့ နိမ့်၏၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် အထက်သို့ မြင့်၏" ဟု သိသကဲ့သို့၊ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် အမျိုးကောင်း သားသည် စည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ကို လည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ပုဏ္ဏား ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) နည်းသည် ဖြစ်ပါလျက် (အထက်တန်းကျ)သော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ၊ ထိုသူအား "ဤအမျိုးကောင်းသားသည် သဖန်းသီးကို စားသူကဲ့သို့ စည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့ကို သုံးဆောင်စားသောက်၏" ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤအမျိုးကောင်းသားသည် (တိုးပွါးမှု) ဝင်ငွေ များသည် ဖြစ်လျက် ငြိုငြင် ဆင်းရဲသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ၊ ထိုအမျိုးသားအား "ဤအမျိုးသားသည် အကြီးအကဲ မရှိသော (အားထားရာမဲ့) သေခြင်း ကဲ့သို့ သေရလတ္တံ့" ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ပုဏ္ဏား အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ကို လည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ထက် များလတ္တံ့၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ပုဏ္ဏား ဤသည်ကို မျှတစွာ အသက်မွေးမှု 'သမဇီဝိတာ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် မိန်းမလိုက် စားမှု၊ သေသောက်ကြူးမှု၊ အလောင်းအစားကြူးမှု၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဥပမာအားဖြင့် ကြီးစွာသော တစ်ဖက်ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်လေးခု ရေထွက်ပေါက် လေးခုတို့ရှိရာ ယောက်ျားသည် ထိုတစ်ဖက် ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း ကောင်းစွာ မရွာသွန်းရာ။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုတစ်ဖက် ဆည်ကန်ကြီးသည် ယုတ်လျော့မည်သာ ဧကန် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ တိုးပွါးမည် မဟုတ်တော့ပေ၊ ပုဏ္ဏား ဤအတူသာလျှင် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ လိုက်စားမှု၊ သေသောက်ကြူးမှု၊ အလောင်းအစား ကြူးမှု၊ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင် သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ မလိုက်စားမှု၊ သေသောက် မကြူးမှု၊ အလောင်းအစား မကြူးမှု၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင် သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဥပမာသော်ကား ကြီးစွာသော တစ်ဖက်ဆည်ကန်၏ ရေဝင်ပေါက်လေးခု ရေထွက် ပေါက် လေးခုတို့ရှိရာ ယောက်ျားသည် ထိုရေကန်၏ ရေဝင်ပေါက်တို့ကို ဖွင့်ရာ၏၊ ရေထွက်ပေါက်တို့ကို ပိတ်ရာ၏၊ မိုးသည်လည်း သည်းထန်စွာ ရွာသွန်းရာ၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုတစ်ဖက် ဆည်ကန်ကြီးသည် တိုးပွါးမည်သာ ဖြစ်လိမ့်မည် ယုတ်လျော့မည် မဟုတ်တော့ပေ။ ပုဏ္ဏား ဤအတူ သာလျှင် ဤသို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးကြောင်းတို့သည် မိန်းမ မလိုက်စားမှု၊ သေသောက် မကြူးမှု၊ အလောင်းအစား မကြူးမှု၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူရှိမှု ဟု လေးမျိုးတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား မျက်မှောက် ဘဝ၌ စီးပွါးခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်း သားအား နောင်တမလွန် ဘဝ၌ စီးပွါး ဖြစ်ခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ - သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု တို့တည်း။

ပုဏ္ဏား သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရား သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ ဘုန်း တန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု ယုံကြည်၏။ ပုဏ္ဏား

ဤသည်ကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပုဂ္ဂကြား အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဂ္ဂကြား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ပုဂ္ဂကြား ဤသည်ကို အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပုဂ္ဂကြား စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဂ္ဂကြား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲမှု ရှိ၏၊ (စွန့်ကြဲအံ့ဟု) ဆေးကြောအပ်သော လက်ရှိသူ၊ စွန့်ကြဲခြင်း၌ မွေ့လျော်သူ၊ တောင်းခံခြင်းငှါထိုက်သူ၊ ပေးကမ်းဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက်နေ၏။ ပုဂ္ဂကြား ဤသည်ကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပုဂ္ဂကြား ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ပုဂ္ဂကြား ဤသာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသားသည် ပညာရှိ၏။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော အဖြစ်အပျက်ကို ထိုးထွင်း၍ သိသော မြတ်သော ပညာနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ၏။ ပုဂ္ဂကြား ဤသည်ကို ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ပုဂ္ဂကြား ဤတရားလေးမျိုးတို့သည်ကား အမျိုးကောင်းသားအား နောင်တမလွန် ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလုပ်လုပ်ရာ ဌာနတို့၌ ထကြွ လုံ့လရှိလျက် မမေ့မလျော့မူ၍ အထူးစီမံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားသည် မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော ဥစ္စာကို အစဉ်စောင့်ရှောက်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယ ကင်း၏၊ တမလွန် ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော (ကုသိုလ်)လမ်းကို အမြဲ သုတ်သင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤတရားရှစ်ပါးတို့သည် အိမ်ထောင်ဝတ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော သဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ လည်းကောင်း၊ နောင်တမလွန် ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်းငှါ လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍ အမည်မှန် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ဤသို့လျှင် လူဖြစ်သော သူတို့အား စွန့်ကြဲမှုစာဂ ထိုမှ ကြွင်းသော ကောင်းမှုကုသိုလ်သည် တိုးပွါး၏။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ် ===

၆ - ဘယသုတ်

၅၆။ ရဟန်းတို့ “ဘေး” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “ဆင်းရဲ” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “ရောဂါ” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “အိုင်းအမာ” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “ငြောင့်” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “ကပ်ငြိမှု” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “ညွန်” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။ ရဟန်းတို့ “အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှု” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့်လျှင် “ဘေး” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ အကြင့်ကြောင့် ကာမ ရာဂဖြင့် တပ်မက်၍ ဆန္ဒ ရာဂ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ဤသတ္တဝါသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးမှလည်း မလွတ်၊ တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်သော ဘေးမှလည်း မလွတ်၊ ထို့ကြောင့် ဘေးဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်ကြောင့်လျှင် “ဆင်းရဲ” ဟူသော ဤအမည်သည်။ပ။ “ရောဂါ” ဟူသော ဤအမည်သည်။ “အိုင်းအမာ” ဟူသော ဤအမည်သည်။ “ငြောင့်” ဟူသော ဤအမည်သည်။ “ကပ်ငြိမှု” ဟူသော ဤအမည်သည်။ “ညွန်” ဟူသော ဤအမည်သည်။ “အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှု” ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ အကြင့်ကြောင့် ကာမရာဂဖြင့် တပ်မက်၍ ဆန္ဒ ရာဂ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ဤသတ္တဝါသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှုမှလည်း မလွတ်၊ တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်သော အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှုမှလည်း မလွတ်၊ ထို့ကြောင့် အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှု ဟူသော ဤအမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်ဖြစ်၏။ ကာမဂုဏ်တို့ကိုပင် (ပစ္စုပ္ပန်တမလွန်) နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်သော ဘေး - ဆင်းရဲ - ရောဂါ - အနာ - ဆူးငြောင့် - ငြိကပ်မှု - ညွန် - အမိဝမ်းတိုက် ကိန်းအောင်းမှုတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ယင်းကာမဂုဏ်၌ ငြိကပ်သော ပုထုဇဉ်သည် သာယာအပ်သော သဘောရှိသော ကာမဂုဏ် ချမ်းသာဖြင့် သက်ဝင်သည် ဖြစ်၍ တစ်ဖန် အမိဝမ်းတိုက်၌ ကိန်းအောင်းခြင်းငှါ ရောက်ရ၏။ အကြင်အခါ၌ကား ကိလေသာတို့ကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာကို မကင်းလွတ်စေ၊ (ထိုအခါ၌) ထိုသို့ သဘောရှိသော ထိုရဟန်းသည် ကူးနိုင်ခဲသော ဤသံသရာ ခရီးခဲကို လွန်မြောက်၍ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော တုန်လှုပ်သော သတ္တဝါအပေါင်းကို (ဉာဏ်ဖြင့်) ရှုမြင်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဓေါတဗ္ဗဝဂ် ===

၇ - ပဌမ အာဟုနေယျသုတ်

၅၇။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကိုသော်လည်း ခံထိုက်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ များသော အကြားအမြင် ရှိ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သူ ရှိ၏၊

မှန်သော အယူရှိ၏၊ မှန်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံ၏၊

လွန်မြတ်သော စိတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို မငြိုမငြင် ရ၏၊ မပင်မပန်းဘဲ ရ၏၊

များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်)နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်၏၊

အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်' ဖြင့် မြင်၏။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏၊

အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ အာဟုနေယျသုတ်

၅၈။ ရဟန်းတို့ တရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ များသော အကြားအမြင် ရှိ၏။ပ။ ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မြဲမြံသော အားထုတ်မှုရှိ၏၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ တာဝန်ပစ် မဖြစ်။ တောကျောင်း၌ နေ၍ အရညကင်ဓုတင်ကို ဆောက်တည်၏။ မမွေ့လျော်မှုကို သည်းခံနိုင်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော မမွေ့လျော်မှုကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေ၏။ ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးရန်ကို သည်းခံနိုင်၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးရန်ကို နှိမ်နင်း၍ နှိမ်နင်း၍ နေ၏။ လွန်မြတ်သော စိတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်လေးမျိုးတို့ကို မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းဘဲရ၏။ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကို ခံထိုက်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၆) ၁ - ဂေါတမီဝဂ် ===

၉ - ပဉ္စမ ပုဂ္ဂလသုတ်

၅၉။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော အလှူကိုသော်လည်း ခံထိုက်ကုန်၏၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏၊ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ကုန်၏၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ- သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'သောတာပတ္တိမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်, သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'သကဒါဂါမိမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်, အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'အနာဂါမိမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်, အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'အရဟတ္တမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့ ရှိကုန်၏၊ ဖြောင့်မတ်စွာ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ဤရှစ်ယောက်သော အရိယာ သံဃာတော်သည် ပညာ, သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပေးလှူ ပူဇော်ကုန်သော ကောင်းမှုကို ရှာကုန်သော လူဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ဥပဓိအကျိုးရှိသော ကောင်းမှုကို ပြုလေလေ့၊ ဤရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာ၌ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုး ကြီး၏။

နဝမသုတ်။

------

၁၀ - ဒုတိယ ပုဂ္ဂလသုတ်

၆၀။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်, သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'သောတာပတ္တိမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် ကျင့်သော 'အရဟတ္တမဂ်' ပုဂ္ဂိုလ်။ (ရဟန်းတို့) ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူအပ်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ ကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ဟူသော ရှစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရှိကုန်၏၊ ဤရှစ်ယောက်သော အရိယာ သံဃာတော်သည် သတ္တဝါ အားလုံးတို့ထက် မြတ်၏။ ပေးလှူ ပူဇော်ကုန်သော ကောင်းမှုကို ရှာကုန်သော လူဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါ တို့၏ ဥပဓိအကျိုးရှိသော ကောင်းမှုကို ပြုလေလေ့၊ ဤရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာ၌ ပေးလှူ အပ်သော အလှူသည် အကျိုးကြီး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဂေါတမီဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၁ - ဣစ္ဆာသုတ်

၆၁။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် မရခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေးရ၏၊ ရင်တီးလက်ခတ် မြည်တမ်းရ၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ၊ စေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လစိုက်သူ၊ လာဘ်ရခြင်းလည်း မရှိသူ၊ စိုးရိမ်လည်း စိုးရိမ်ရသူ၊ ငိုကြွေးလည်း ငိုကြွေးရသူ၊ သူတော်ကောင်း တရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့်အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထို (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းကြောင့် ယစ်မူး၏၊ အလွန်ယစ်မူး၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ၊စေ့ဆော်သူ လုံ့လစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း ရသူ၊ ယစ်မူးလည်း ယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လ မစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် မရခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေးရ၏၊ ရင်တီးလက်ခတ် မြည်တမ်းရ၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လ မစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း မရသူ၊ စိုးရိမ်လည်း စိုးရိမ်ရသူ၊ ငိုကြွေးလည်း ငိုကြွေးရသူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လ မစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် ယစ်မူး၏၊ အလွန်ယစ်မူး၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်းရသူ၊ ယစ်မူးလည်း ယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ကို မရခြင်းကြောင့် မစိုးရိမ်၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်တီးလက်ခတ်

မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ၊စေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လစိုက်သူ၊ လာဘ်ကိုလည်း မရသူ၊ စိုးရိမ်လည်း မစိုးရိမ်ရသူ၊ ငိုကြွေးလည်း မငိုကြွေးရသူ၊ သူတော်ကောင်း တရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် မယစ်မူး၊ အလွန်မယစ်မူး၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ၊စေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း ရသူ၊ ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် မရခြင်းကြောင့် မစိုးရိမ်၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်တီးလက်ခတ် မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း မရသူ၊ စိုးရိမ်လည်း မစိုးရိမ်သူ၊ ငိုကြွေးလည်း မငိုကြွေးသူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လ မစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် မယစ်မူး၊ အလွန်မယစ်မူး၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း ရသူ၊ ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၂ - အလံသုတ်

၆၂။ ရဟန်းတို့ တရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။

အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက် ပါဠိကို သိ၍ တရား

အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံလည်း ရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်းကား မရှိ။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏။ပ။ အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင် ၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကား မရှိ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ မရှိ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့်လည်း မပြည့်စုံ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရား စကားကို ကောင်းစွာ မပြတတ်၊ (တရားကို) မဆောက်တည်စေနိုင်၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) မထက်သန် မရွှင်လန်းစေနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၃)

ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်။ ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ ရှိ၏။ပ။ အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြတတ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏။ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၄)

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင် ၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘော ရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏၊ ကောင်းသော စကားမရှိ၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံမရှိ၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် မပြည့်စုံ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ မပြတတ်၊ (တရားကို) မဆောက်တည်စေနိုင်၊ (တရားကျင့်သုံးရန်) မထက်သန် မရွှင်လန်းစေနိုင်။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၅)

ရဟန်းတို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏။ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘော ရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း မကျင့်၊ ကောင်းသော စကားရှိ၏။ပ။ အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏။ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၆)

ရဟန်းတို့ တရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏။ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘော မရှိ။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ။ပ။ အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် မပြည့်စုံ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) မပြတတ်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤတရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၇)

ရဟန်းတို့ တရား နှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏။ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။

အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘော ရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်၊ ကောင်းသော စကားရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ ရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ်သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေနိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏။ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၃ - သံခိတ္တသုတ်

၆၃။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား - "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော် မူပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ ယင်းတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ အကျွန်ုပ်သည် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကာ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်လျက် နေပါအံ့" ဟု လျှောက်၏။ ဤသို့လျှင် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော မဂ်ဖိုလ်မှ အချည်းအနှီးဖြစ်သော ယောက်ျားတို့သည် ငါ့ကို သာလျှင် (တရားဟောရန်) တိုက်တွန်းကုန်၏၊ တရားဟောသော်လည်း ငါသို့ သာလျှင် (ဣရိယာပုထ် အားဖြင့်) အစဉ်လိုက်သင့်၏ ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားကို ဟောတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော တရားတော်၏ အနက်ကို သိနိုင်တန်ရာပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်သော တရားတော်၏ အမွေခံ ဖြစ်နိုင်တန်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် "ငါ၏ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ သာလျှင် စိတ်သည် တည်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သည် ကုသိုလ်စိတ်ကို ထက်ဝန်း ကျင်မှ သိမ်းယူ၍ တည်လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်၏ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ စိတ်သည် တည်၏၊ ကောင်းစွာ တည်၏၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း ကုသိုလ်စိတ်ကို သိမ်းယူ၍ မတည်ကုန်၊ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် "ငါ့အား စိတ်၏ (ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ) လွတ်သော မေတ္တာစျာန်ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် လေ့လာအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ် တည်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ် အစဉ်တည်အပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်" ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏၊ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' လည်းရှိသော ဤသမာဓိကို ပွါးများ လေလော့၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်' မရှိ၊ သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' မျှသာရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြံစည်မှု 'ဝိတက်'လည်း မရှိ၊ သုံးသပ်မှု 'ဝိစာရ' လည်း မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့။ နှစ်သက်မှု 'ပီတိ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့။ ပီတိ မရှိသော သမာဓိကို လည်း ပွါးများလေလော့၊ သာယာဖွယ် 'သုခ' နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ'နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့။ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ်, ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် "ငါ့အား စိတ်၏(ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ)လွတ်သော ကရုဏာစျာန်ကို။ ငါ့အား စိတ်၏ (ဆန့်ကျင်ဘက် တရားတို့မှ) လွတ်သော မုဒိတာစျာန်ကို ငါ့အား စိတ်၏ (ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ) လွတ်သော ဥပေက္ခာစျာန်ကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာပြုအပ် ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ် တည်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ် အစဉ်

တည်အပ် လေ့လာအပ် ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ်သည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ် ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်၏၊ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် ဝိတက် ဝိစာရနှင့်တကွ ဖြစ်သော ဤသမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိ၊ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မျှသာရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ သာယာဖွယ် ‘သုခ’နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့။ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ်, ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် “လွန်စွာ အားထုတ်သည် အပြားအားဖြင့် သိသည် အောက်မေ့မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ တပ်မက်သောအားဖြင့် ရှေးရှု ကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာယာမှု ‘ဒေါမနဿ’ ကို ပယ်ဖျောက်လျက် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေအံ့” ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။

ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏၊ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’နှင့်တကွဖြစ်သော ဤသမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိ၊ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မျှသာရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ သာယာဖွယ် ‘သုခ’နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့။ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ် ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် “လွန်စွာ အားထုတ်သည် အပြားအားဖြင့် သိသည် အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရှိသည် ဖြစ်၍ လောက၌ ရှေးရှု ကြံစည်မှု ‘အဘိဇ္ဈာ’ နှလုံးမသာယာမှု ‘ဒေါမနဿ’ ကို ပယ်ဖျောက်လျက် ဝေဒနာတို့၌။ စိတ်၌။ တရား သဘောတို့၌ တရားသဘော ဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေအံ့” ဟု ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း သင်သည် ဤသို့လျှင် ကျင့်ရမည်။ ရဟန်း အကြင်အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’နှင့်တကွ ဖြစ်သော ဤသမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိ, သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မျှသာရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ မရှိ, သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မျှသာရှိသော သမာဓိကို လည်း ပွါးများလေလော့၊ ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်မှု ‘ဝိစာရ’ မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများ လေ့လော့၊ နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ နှစ်သက်မှု ‘ပီတိ’ မရှိသော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ သာယာဖွယ် ‘သုခ’ နှင့်တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့၊ လျစ်လျူရှုမှု ဥပေက္ခာနှင့် တကွဖြစ်သော သမာဓိကိုလည်း ပွါးများလေလော့။ ရဟန်း အကြင် အခါ၌ သင်သည် ဤသမာဓိကို ဤသို့ ပွါးများအပ်, ကောင်းစွာ ပွါးများအပ်၏။ ရဟန်း ထိုအခါ၌ သင်သည် သွားလိုရာရာသို့ ချမ်းသာစွာ သွားရပေလိမ့်မည်၊ ရပ်လိုရာရာ၌ ချမ်းသာစွာ ရပ်ရ ပေလိမ့်မည်၊ ထိုင်လိုရာရာ အရပ်၌ ချမ်းသာစွာ ထိုင်ရပေလိမ့်မည်၊ အိပ်လိုရာရာ အရပ်၌ ချမ်းသာစွာ အိပ်ရပေလိမ့် မည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမအပ်သော ထိုရဟန်းသည် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် ဖဲသွားလေ၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းသည် တစ်ယောက် တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည် ရှိသော် ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်

ကြသော အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးကို မကြာမီ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေရ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိပြီ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့ တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်လေတော့သတည်း။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၄ - ဂယာသီသသုတ်

၆၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂယာမြို့ ဂယာသီသ (အရပ်)၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် (သစ္စာလေးပါးကို) မသိသေးမီ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်စဉ်ကပင် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုသာ သိရ၏၊ ရူပါရုံတို့ကို ကား မမြင်ရသေး။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ၍ ရူပါရုံ တို့ကိုလည်း မြင်ရပါမူ ငါ၏ ဤဉာဏ်အမြင်သည် ထက်ဝန်းကျင် အလွန် စင်ကြယ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ ထိုငါသည် နောက်အခါ၌ မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ် သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ၏၊ ရူပါရုံတို့ကို လည်း မြင်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူကား မနေရသေး စကား မပြောရသေး ဆွေးနွေးခြင်းသို့ မရောက် ရသေး။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ ရူပါရုံတို့ကို လည်း မြင်ရ၍ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူနေရ စကားပြောရ ဆွေးနွေးခြင်းသို့ ရောက်ရပါမူ ငါ၏ ဤဉာဏ် အမြင်သည် ထက်ဝန်းကျင် အလွန် စင်ကြယ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ နောင်အခါ ၌ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည် ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ၏၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၏၊ ထိုနတ်နှင့် အတူ လည်း နေရ၏၊ စကားလည်း ပြောရ၏၊ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်း ရောက်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့မှုကား "ဤနတ်တို့ သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)" ဟု မသိရသေး။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ ရူပါရုံတို့ကို လည်း မြင်ရ၍ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူလည်း နေရ စကားလည်း ပြောရ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်း ရောက်ရပြီး လျှင် ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)"ဟူ၍ လည်း သိရပါမူ ငါ၏ ဤဉာဏ်အမြင်သည် ထက်ဝန်းကျင် အလွန်စင်ကြယ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ခဲ့ ၏။ ရဟန်းတို့ နောက်အခါ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၍ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူလည်းနေရ စကားလည်း ပြောရ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်း ရောက်ရပြီးလျှင် ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)" ဟူ၍လည်း သိရ၏။

"ဤနတ်တို့သည် ဤမည်သော ကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ဖြစ်ရကုန်၏" ဟူ၍ကား မသိရသေး။ပ။ ထိုနတ်တို့ကိုလည်း "ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ဖြစ်ရကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏။ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤသို့ အစားအစာ ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟူ၍ကား မသိရသေး။ပ။ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤသို့ အစားအစာ ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏။ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိကုန်၏" ဟူ၍ကား မသိရသေး။ပ။ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက် ရှည်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို ငါသည် "ဤနတ်တို့နှင့် အတူနေခဲ့ဖူး၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မနေခဲ့ဖူးသေး ဟူ၍ လည်းကောင်း" ကား မသိရသေး။ (၄-၇)

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား "အကယ်၍ ငါသည် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ ထိုနတ်တို့နှင့် အတူလည်း နေရ စကားလည်း ပြောရ ဆွေးနွေးခြင်းသို့ ရောက်ရပြီးလျှင် ထိုနတ်တို့ကို 'ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)' ဟူ၍လည်း သိရ ထိုနတ်တို့ကို 'ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏' ဟူ၍လည်း သိရ ထိုနတ်တို့ကို 'ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အစားအစာ ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရလျက် ထိုနတ်တို့ကို 'ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း ရှိကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရသည့်အပြင် ထိုနတ်တို့ကို ငါသည် 'ဤနတ်တို့နှင့် အတူ နေခဲ့ဖူး၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မနေခဲ့ရဖူးသေး ဟူ၍ လည်းကောင်း' သိရပါမူ ငါ၏ ဤဉာဏ် အမြင်သည် ထက်ဝန်းကျင် အလွန် စင်ကြယ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ နောက်အခါ၌ ထိုငါသည် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသည်ရှိသော် (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်) အလင်းရောင်ကိုလည်း သိရ၏၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း မြင်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့နှင့်လည်း အတူနေရ၏၊ စကားလည်း ပြောရ၏၊ ဆွေးနွေးခြင်းသို့လည်း ရောက်ရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤမည် ဤမည်သော နတ်ဘုံမှ (နတ်တို့တည်း)"ဟူ၍လည်း သိရ၏။ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤကံ၏ အကျိုးကြောင့် ဤလူ့ဘုံမှ စုတေ၍ ထိုဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အစားအစာ ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို "ဤနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း ရှိကုန်၏" ဟူ၍လည်း သိရ၏၊ ထိုနတ်တို့ကို ငါသည် "ဤနတ်တို့နှင့် အတူနေခဲ့ဖူး၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မနေခဲ့ဖူးသေး ဟူ၍ လည်းကောင်း" သိရ၏။ (၈)

ရဟန်းတို့ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါသည် ဤသို့ ရှစ်မျိုးသော အပြန်ရှိသော လွန်ကဲသည်သာဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အလွန်စင်ကြယ်စွာ မဖြစ်သေး၊ ရဟန်းတို့ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိသော သမ္မာသမ္ဗောဓိ 'အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်' ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟု ဝန်မခံသေး။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ငါ့အား ရှစ်မျိုးသော အပြန်ရှိသော လွန်ကဲသည်သာ ဖြစ်သော ဉာဏ်အမြင်သည် အလွန်စင်ကြယ်စွာ ဖြစ်ခဲ့၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ငါသည် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော လူ့လောက၌ အတုမရှိသော သမ္မာသမ္ဗောဓိ 'အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်' ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ ဟု ဝန်ခံခဲ့၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏၊ ငါ၏ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည် မပျက်စီးနိုင်၊ ဤကား အဆုံးစွန်သော ဘဝတည်း၊ ယခုအခါ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၅ - အဘိဘာယတနသုတ်

၆၅။ ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်တရားနှင့် အာရုံတို့ကို) လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း 'အဘိဘာယတန' ဈာန်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏ ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား ပဌမ 'အဘိဘာယတန' ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား ဒုတိယ 'အဘိဘာယတန' ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား တတိယ 'အဘိဘာယတန' ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ)သိ၏၊ (ငါ)မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား စတုတ္ထ 'အဘိဘာ ယတန' ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ် မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုသော အဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင် ရှိသော ညိုသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား ပဉ္စမ 'အဘိဘာယတန' ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ် မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသော အသွေး ဝါရွှေသော အရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား ဆဋ္ဌ 'အဘိဘာယတန' ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ နီသော အဆင်း နီသောအသွေး နီသောအရောင် ရှိသော နီသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား သတ္တမ 'အဘိဘာယတန' ဈာန်ပေတည်း။

တစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်တို့ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ဖြူသော အဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသော အရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏၊ ဤကား အဋ္ဌမ 'အဘိဘာယတန' ဈာန်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားနှင့် အာရုံတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း 'အဘိဘာယတန' ဈာန်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၆ - ဝိမောက္ခသုတ်

၆၆။ ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ဈာန်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - (မိမိသန္တာန်၌) ကသိုဏ်း ရုပ် ဈာန် ရှိသည်ဖြစ်၍ (ပြင်ပသန္တာန်၌လည်း ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဤကား ပဌမ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

မိမိသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း) ရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ ပြင်ပသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ဤကား ဒုတိယ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

"တင့်တယ်၏" ဟူ၍သာ နှလုံးသွင်း၏၊ ဤကား တတိယ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝ နှလုံး မသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု နှလုံးသွင်းလျက် အာကာသာနဉ္စာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား စတုတ္ထလွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

အာကာသာနဉ္စာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိညာဏဉ္စာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား ပဉ္စမ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

ဝိညာဏဉ္စာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား ဆဋ္ဌ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

အာကိဉ္စညာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန (ဈာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား သတ္တမ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

နေဝသညာနာသညာယတန (ဈာန်)ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓ သမာပတ်) သို့ ရောက်၍ နေ၏၊ ဤကား အဋ္ဌမ လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ (ဆန့်ကျင်ဘက်တို့မှ) လွတ်မြောက်မှု 'ဝိမောက္ခ' ဈာန်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၇ - အနရိယဝေါဟာရသုတ်

၆၇။ ရဟန်းတို့ အရိယာ မဟုတ်သူတို့၏ အပြောအဆိုတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မမြင်သည်၌ မြင်သည် ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မကြားသည်၌ ကြားသည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မတွေ့ထိသည်၌ တွေ့ထိသည် ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မသိသည်၌ သိသည် ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မြင်သည်၌ မမြင်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ ကြားသည်၌ မကြား ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ တွေ့ထိသည်၌ မတွေ့ထိ ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ သိသည်၌ မသိ ဟု ဆိုလေ့ ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာ မဟုတ်သူတို့၏ အပြောအဆိုတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

၈ - အရိယဝေါဟာရသုတ်

၆၈။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ အပြောအဆိုတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မမြင်သည်၌ မမြင်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မကြားသည်၌ မကြား ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မတွေ့ထိသည်၌ မတွေ့ထိဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မသိသည်၌ မသိဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ မြင်သည်၌ မြင်သည်ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ ကြားသည်၌ ကြားသည် ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ တွေ့ထိသည်၌ တွေ့ထိသည် ဟု ဆိုလေ့ရှိမှု၊ သိသည်၌ သိသည် ဟု ဆိုလေ့ ရှိမှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အရိယာတို့၏ အပြောအဆိုတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၉ - ပရိသာသုတ်

၆၉။ ရဟန်းတို့ ပရိသတ်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မင်းပရိသတ်၊ ပုဏ္ဏားပရိသတ်၊ သူဌေး သူကြွယ်ပရိသတ်၊ ရဟန်းပရိသတ်၊ စာတုမဟာရာဇ်ပရိသတ်၊ တာဝတိံသာပရိသတ်၊ မာရ်နတ်ပရိသတ်၊ ဗြဟ္မာပရိသတ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ငါသည် အရာမကသော မင်းပရိတ်သတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့ တက်ရောက် ခဲ့ဖူးသည်ကို မှတ်မိပေ၏၊ ထို(မင်းပရိသတ်များ)၌ ငါသည် အတူတကွလည်း ထိုင်နေခဲ့ဖူး၏၊ အတူတကွလည်း ပြောဆိုခဲ့ဖူး၏၊ အတူတကွလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ဖူး၏၊ ထို(မင်းပရိတ်သတ်များ)၌ ထိုမင်းတို့၏ အဆင်းကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အဆင်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ထိုမင်းတို့၏ အသံ ကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အသံသည်လည်း ဖြစ်၏၊

(ငါသည်ထိုမင်းတို့ကို) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေ၏၊ (ဤသို့) ဟောပြောနေစဉ်၌လည်း "ဟောပြောနေသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ လူလော နတ်လော" ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။ (ငါသည်) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်း စေပြီးလျှင် ကွယ်ခဲ့၏၊ (ဤသို့) ကွယ်ခဲ့သော အခါ၌လည်း "ကွယ်သွားသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ နတ်လော လူလော" ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။

ရဟန်းတို့ ငါသည် အရာမကသော ပုဏ္ဏားပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့ တက်ရောက်ခဲ့ဖူးသည်ကို မှတ်မိပေ၏။ပ။ သူဌေးသူကြွယ်ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့၊ ရဟန်းပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ)သို့၊ စာတုမဟာရာဇ်ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့၊ တာဝတိံသာပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့၊ မာရ်နတ်ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့၊ ပြဟ္မာပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့ တက်ရောက်ခဲ့ဖူးသည်ကို မှတ်မိပေ၏၊ ထို(ပြဟ္မာပရိသတ်) ၌လည်း ငါသည် အတူတကွလည်း ထိုင်နေခဲ့ဖူး၏၊ အတူတကွလည်း ပြောဆိုခဲ့ဖူး၏၊ အတူတကွလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ဖူး၏၊ ထို(ပြဟ္မာပရိသတ်များ) ၌ ထိုပြဟ္မာတို့၏ အဆင်းကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အဆင်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ထိုပြဟ္မာတို့၏ အသံကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အသံသည်လည်း ဖြစ်၏၊ (ငါသည် ထိုပြဟ္မာတို့ကို) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ၏၊ (ဤသို့) ပြောဟောနေစဉ်၌လည်း "ပြောဟောနေသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ နတ်လော လူလော" ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။ (ငါသည်) တရားစကားဖြင့်(အကျိုးစီးပွါးကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် ကွယ်ခဲ့၏၊ (ဤသို့) ကွယ်ခဲ့သော အခါ၌လည်း "ကွယ်သွားသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း၊ နတ်လော လူလော" ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။

ရဟန်းတို့ ပရိသတ်တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၇) ၂ - ဘူမိစာလဝဂ် ===

၁၀ - ဘူမိစာလသုတ်

၇၀။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏။ ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခဲ့ပြီးသော် "အာနန္ဒာ ထိုင်စရာ အခင်းကို ယူခဲ့လော့၊ နေ့သန့်စင် နေခြင်းငှါ (စာပါလစေတီသို့) ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ထိုင်စရာ အခင်းကိုယူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စာပါလစေတီသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏၊ အသျှင်အာနန္ဒာသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာ

အား မြတ်စွာဘုရားသည် -"အာနန္ဒာ ဝေသာလီပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဥဒေနစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဂေါတမကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဗဟုပုတ္တကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ သတ္တမ္ဗစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ သာရန္ဒဒစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ စာပါလစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ အာနန္ဒာ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည် ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ 'ဣဒ္ဓိပါဒ်' လေးပါးတို့ကို ပွါးများထား၏၊ လေ့ကျင့် ထား၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထား၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏၊ ဆည်းပူးထား၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထား၏၊ ထိုသူသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ် ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် အလွန်ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။ အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့ကို ပွါးများထားပြီး ဖြစ်၏၊ လေ့ကျင့်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထားပြီး ဖြစ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဆောက်တည်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဆည်းပူးထားပြီးဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ် ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် အလွန်ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ် အရိပ်အယောင်ကို ဤသို့ပင် ပြသော်လည်း အသျှင် အာနန္ဒာသည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ "(ထို့ကြောင့်) အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွါး ချမ်းသာ အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါးနှင့် ချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကား ကို ဆိုတော်မူ တတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့" ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်းပန်မိချေ၊ မာရ်နတ် နှောင့်ယှက်ခံရသော စိတ်ရှိသူ ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ချေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်ကြိမ် မြောက်လည်း။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင် အာနန္ဒာအား - "အာနန္ဒာ ဝေသာလီ ပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဥဒေနစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဂေါတမကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဗဟုပုတ္တကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ သတ္တမ္ဗစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ သာရန္ဒဒစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ စာပါလစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ အာနန္ဒာ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည် ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါးတို့ကို ပွါးများထား၏၊ လေ့ကျင့်ထား၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထား၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏၊ ဆည်းပူးထား၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထား၏၊ ထိုသူသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ် ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် အလွန်ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။ အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား သည်ကား ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးပါးတို့ကို ပွါးများထားပြီး ဖြစ်၏၊ လေ့ကျင့်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထား ပြီး ဖြစ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဆောက်တည်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ ဆည်းပူးထားပြီး ဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထားပြီး ဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ် ပတ်လုံး ဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် အလွန်ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ် အရိပ်အယောင်ကို ဤသို့ပင် ပြသော်လည်း အသျှင် အာနန္ဒာသည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ (ထို့ကြောင့်) "အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွါး ချမ်းသာ အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွါးနှင့် ချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကား ကို ဆိုတော်မူ တတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့" ဟု မြတ်စွာ ဘုရားကို မတောင်းပန်မိချေ၊ မာရ်နတ် နှောင့်ယှက်ခံရသော စိတ်ရှိသူ ကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ချေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် "အာနန္ဒာ သင်သွားလော့၊ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏" ဟု အသျှင် အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြု၍ မနီးမဝေး တစ်ခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား

ဤစကားကို လျှောက်၏ - အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ယခု အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဖူးပါသည် - "မာရ်နတ် ငါ၏ တပည့်ရဟန်းတို့သည် အကြင် မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ မရောက်ကြသေး၊ အကြားအမြင် မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့် လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ ဆရာ့ဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြသေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတစ်ပါး၏ ဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြသေး။ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု (မိန့်တော်မူဖူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ရဟန်းတို့သည် တတ်သိလိမ္မာ ရှိကြပါပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး ဖြစ်ကြပါပြီ၊ ရဲရင့်ကြပါပြီ၊ ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြပါပြီ၊ အကြားအမြင် များကြပါပြီ၊ တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါပြီ၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ မိမိတို့ ဆရာ့ဝါဒကို သင်ယူ၍ ပြောနိုင် ဟောနိုင် ပြနိုင် တည်တံ့စေနိုင် ဖွင့်နိုင် ဝေဖန်နိုင် ပေါ်လွင်စေနိုင်ကြပါပြီ၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတစ်ပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို ဟောပြနိုင်ကြပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရန် ယခု အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဖူးပါသည်၊ "မာရ်နတ် ငါ၏ တပည့်ရဟန်းမိန်းမတို့သည် အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး။ပ။ ငါ၏ တပည့် ဥပါသကာတို့သည် အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး။ပ။ ငါ၏ တပည့် ဥပါသိကာမတို့သည် အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ ယောဂ လေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ မရောက်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင် မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့် လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ ဆရာ့ဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြသေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတစ်ပါး၏ ဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြသေး။ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု (မိန့်တော်မူဖူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဥပါသိကာမတို့သည် တတ်သိလိမ္မာ ရှိကြပါပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး ဖြစ်ကြပါပြီ၊ ရဲရင့်ကြပါပြီ၊ ယောဂလေးပါးတို့ဖြင့် ဘေးမရှိရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြပါပြီ၊ အကြားအမြင် များကြပါပြီ၊ တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါပြီ၊ (လောကုတ္တရာ)တရားနှင့်လျော်သော တရားကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ မိမိတို့ ဆရာ့ဝါဒကို သင်ယူ၍ ပြောနိုင် ဟောနိုင် ပြနိုင် တည်တံ့စေနိုင် ဖွင့်နိုင် ဝေဖန်နိုင် ပေါ်လွင်စေနိုင်ကြပါပြီ၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတစ်ပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ

နိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို ဟောပြနိုင်ကြပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခု အခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရန် ယခု အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဖူးပါသည် - "မာရ်နတ် ငါ၏ မြတ်သော အကျင့် ဟု ဆိုအပ်သော ဤသာသနာတော်သည် အကြင် မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး (ပညာရှိ) နတ် လူတို့ ကောင်းစွာ ပြနိုင်သည့် တိုင်အောင် မပြည့်စုံသေး၊ မစည်ပင်သေး၊ မပြန့်ပွါးသေး၊ လူအများ မသိသေး၊ များစွာ မဖြစ်ထွန်းသေး၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ လိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု (မိန့်တော်မူဖူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော်သည် (ပညာရှိ) နတ်လူတို့ ကောင်းစွာ ပြနိုင်သည့် တိုင်အောင် ပြည့်စုံပါပြီ၊ စည်ပင်ပါပြီ၊ ပြန့်ပွါးပါပြီ၊ လူအများ သိပါပြီ၊ များစွာ ဖြစ်ထွန်းပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် ယခုအချိန် တန်ပါပြီ ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား - မာရ်နတ် သင်မကြောင့် ကြလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းသည် မကြာမီ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ယနေ့မှ သုံးလလွန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိမ့်မည် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စာပါလစေတီ၌ (နေစဉ်) သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု 'အာယုသင်္ခါရ' ကို စွန့်လွှတ်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု 'အာယု သင်္ခါရ' ကို စွန့်လွှတ်တော် မူလိုက်သောအခါ ကြက်သီး မွေးညှင်းထလျက် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ အကြီး အကျယ်မြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်လေ၏၊ တော်လည်းသံ (နတ်စည်)တို့သည်လည်း တခြိမ့်ခြိမ့် မြည်ဟည်းကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကို သိတော်မူ၍ ထိုအခိုက်ဝယ် ဤဥဒါန်း စကားကို ကျူးရင့်တော်မူ၏ - "မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမဲ့ နိဗ္ဗာန်နှင့် အဖန်ဖန် ဖြစ်မှုဘဝကို နှိုင်းချိန်လျက် ဘဝဖြစ်ရန် ပြုပြင်တတ်သော ကံကို စွန့်ပယ်ခဲ့လေပြီ၊ အဇ္ဈတ္တတရား၌ မွေ့လျော်ကာ ကောင်းစွာ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ချပ်ဝတ်နှင့် တူသော မိမိသန္တာန်ရှိ ကိလေသာ ကွန်ရက် ကို ဖျက်ဆီးခဲ့လေပြီ" ဟု (ကျူးရင့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏ - "အံ့ဖွယ်ရှိပေစွ အချင်းတို့၊ မဖြစ်ဖူး မြဲဖြစ်ပေစွ အချင်းတို့၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထစေလျက် ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော ဤမြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်းသည် ကြီးကျယ်လေစွတကား၊ အလွန်ကြီးကျယ်လေစွတကား၊ တော်လည်းသံ (နတ်စည်)တို့ သည်လည်း တခြိမ့်ခြိမ့် မြည်ဟည်းသွားကုန်၏၊ အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း" ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား - "အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း ထလျက် ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော ဤမြေ(ငလျင်) လှုပ်ခြင်းသည် ကြီးကျယ်ပါပေစွ၊ အလွန်ကြီးကျယ်ပါပေစွ၊ တော်လည်းသံ (နတ်စည်)တို့သည်လည်း တခြိမ့်ခြိမ့် မြည်ဟည်း သွားကုန်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်း ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့တို့ကား ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း

ဟူမူ - အာနန္ဒာ ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် ရေ၌ တည်၏၊ ရေသည် လေ၌ တည်၏၊ လေသည် ကောင်းကင်၌ တည်၏၊ အာနန္ဒာ ပြင်းထန်စွာ လေတိုက်သောအခါ ရေကို လှုပ်စေ၏၊ ရေလှုပ်သော် မြေကို လှုပ်စေ၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ ပဌမ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၁)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော (အဘိညာဉ်) စိတ်၌ လေ့လာပြီးသော သမဏသည် လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏသည် လည်းကောင်း၊ ကြီးသော တန်ခိုး အာနုဘော်ရှိသော နတ်သည် လည်းကောင်း အားနည်းသော မြေ(ကသိုဏ်းစျာန်)သညာနှင့် အားကြီးသော ရေ (ကသိုဏ်းစျာန်) သညာတို့ကို ပွါးများပြီးလျှင် ဤမြေကြီးကို လှုပ်စေ၏၊ တုန်လှုပ်စေ၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်စေ၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်စေ၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ ဒုတိယ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၂)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ဘုရားအလောင်းသည် တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အမိဝမ်းတိုက်သို့ သက်ရောက်သော အခါ၌ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ တတိယ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၃)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား ဘုရားအလောင်းသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အမိဝမ်းတိုက်မှ ဖွားမြင်သောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ စတုတ္ထ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၄)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ရရှိတော် မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ ပဉ္စမ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၅)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော ဓမ္မစကြာ တရားဦးကို ဟောတော်မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ ဆဋ္ဌ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၆)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု 'အာယုသင်္ခါရ' ကို စွန့်လွှတ်တော် မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ သတ္တမ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၇)

အာနန္ဒာ နောက်တစ်မျိုးကား မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာနာမ်ရုပ် အကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်းသဘော 'အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်'ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ အဋ္ဌမ အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၈)

အာနန္ဒာ အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်)လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့တို့ကား ဤရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် ဘူမိစာလဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၁ - ပဌမ သဒ္ဓါသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း” ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ များသော အကြားအမြင် ‘ဗဟုသုတ’ကား မရှိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ ဗဟုသုတရှိသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း” ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ များသော အကြားအမြင် ဗဟုသုတလည်း ရှိ၏၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ ဗဟုသုတလည်း ရှိ၏၊ တရားဟောသူ ‘ဓမ္မကထိက’ ကား မဟုတ်။ပ။ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ပ။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်းဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောတတ်သူကား မဟုတ်။ပ။ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောတတ်သူလည်း ဟုတ်၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသူ မငြိုမငြင် ရသူ မပင်မပန်းရသူကား မဟုတ်။ပ။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်း ရသူလည်း ဟုတ်၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါမရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ကား မနေရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ ဗဟုသုတရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ တရားဟောသူ ဓမ္မကထိကသည် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောနိုင်သူသည် လည်းကောင်း၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသူ မငြိုမငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူသည် လည်းကောင်း အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရသူ ဖြစ်ရပါအံ့နည်း” ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ များသော အကြားအမြင် ဗဟုသုတလည်း ရှိ၏၊ တရားဟောသူ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌လည်း ကျက်စား၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့်လည်း တရားဟောနိုင်၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက် ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသူ မငြို မငြင်ရသူ မပင်မပန်းရသူလည်း ဟုတ်၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ကိုယ်တိုင်

ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍လည်း နေရ၏၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အခြင်းအရာ အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ သဒ္ဓါသုတ်

၇၂။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလကား မရှိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်ရပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ များသော အကြားအမြင် ဗဟုသုတကား မရှိ။ပ။ ဗဟုသုတလည်း ရှိ၏၊ တရားဟောသူ ဓမ္မကထိကကား မဟုတ်။ပ။ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူကား မဟုတ်။ပ။ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရား ဟောတတ်သူကား မဟုတ်။ပ။ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားလည်း ဟောတတ်၏၊ ရူပဈာန်(ကသိုဏ်းရုပ်)တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်းအေး လွတ်မြောက်ကုန်သော အရူပတရားတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေရသူကား မဟုတ်။ပ။ ရူပဈာန် (ကသိုဏ်းရုပ်)တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်းအေး လွတ်မြောက်ကုန်သော အရူပတရားတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍လည်း နေရ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ကား မနေရ၊ ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် မပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ငါသည် အဘယ်သို့လျှင် သဒ္ဓါတရား ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ သီလရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ ဗဟုသုတ ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ တရားဟောသူ ဓမ္မကထိကသည် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ကျက်စားသူသည် လည်းကောင်း၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားဟောနိုင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ရူပဈာန် (ကသိုဏ်းရုပ်)တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်းအေး လွတ်မြောက်ကုန်သော အရူပတရားတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍ နေရသူသည် လည်းကောင်း၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍ နေရသူ ဖြစ်ရပါအံ့နည်း" ဟု ထိုအင်္ဂါကို ပြည့်စုံစေရမည်။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ သီလလည်း ရှိ၏၊ ဗဟုသုတလည်း ရှိ၏၊ ဓမ္မကထိကလည်း ဟုတ်၏၊ ပရိသတ်၌လည်း ကျက်စား၏၊ ပရိသတ်၌ ရဲရဲရင့်ရင့် တရားလည်းဟောနိုင်၏၊ ရူပဈာန် (ကသိုဏ်းရုပ်)တို့ကို လွန်၍ ငြိမ်းအေး လွတ်မြောက်ကုန်သော အရူပတရားတို့ကို နာမကာယဖြင့် တွေ့ထိ၍လည်း နေရ၏၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ မရှိသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို

မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်၍လည်း နေနိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ဤသို့ဖြစ်သော် ထိုရဟန်းသည် ထိုအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ထက်ဝန်းကျင် ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသူသည် လည်းကောင်း၊ အခြင်းအရာ အလုံးစုံနှင့် ပြည့်စုံသူသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၃ - ပဌမ မရဏဿတိသုတ်

၇၃။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟူ၍ ခေါ်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - "ရဟန်းတို့ သေခြင်းကို အောက်မေ့မှု "မရဏဿတိကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်) သို့ သက်ဝင်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မရဏဿတိကို ပွါးများကုန်၏လော" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် တစ်နေ့တစ်ညဉ့်မျှ အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၁)

ရဟန်းတစ်ပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် တစ်နေ့မျှ အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။ (၂)

ရဟန်းတစ်ပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် နေ့ဝက်မျှ အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ် သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများ ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၃)

ရဟန်းတစ်ပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဆွမ်းတစ်ထပ် စားချိန်အတွင်း အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်း လေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏ ဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၄)

ရဟန်းတစ်ပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဆွမ်းတစ်ထပ် စားချိန်၏ ထက်ဝက်မျှ အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်း ကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏"ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၅)

ရဟန်းတစ်ပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဆွမ်းလေးလုတ် ငါးလုတ်ကို ဝါးမျိုနေချိန်အတွင်း အသက် ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို)များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၆)

ရဟန်းတစ်ပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဆွမ်းတစ်လုတ်ကို ဝါးမျိုနေချိန်အတွင်း အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်း ကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၇)

ရဟန်းတစ်ပါးကလည်း မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်လည်း မရဏဿတိကို ပွါးများပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း သင်သည် မရဏဿတိကို အဘယ်သို့လျှင် ပွါးများသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား "ငါသည် ဝင်သက်ရှူ၍ ထွက်သက် ထုတ်ချိန် ထွက်သက် ထုတ်၍ ဝင်သက် ရှူချိန်အတွင်း အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို

နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့လျှင် မရဏာဿတိကို ပွါးများပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။ (၈)

ဤသို့ လျှောက်လတ်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့အား -

ရဟန်းတို့ အကြင်ရဟန်းသည် "ငါသည် တစ်နေ့တစ်ညဉ့်မျှ အသက်ရှင် နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ ဤမရဏာဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင် ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် တစ်နေ့မျှ အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်း ရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏာဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင် ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် နေ့ဝက်မျှ အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ်(ရဟန်းကိစ္စကို)များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏာဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင် ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် ဆွမ်းတစ်ထပ် စားချိန်အတွင်း အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်း ရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏာဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင် ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် ဆွမ်းတစ်ထပ် စားချိန်၏ ထက်ဝက်မျှ အသက်ရှင် နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏာဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင် ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် ဆွမ်းလေးလုတ် ငါးလုတ်ကို ဝါးမျိုနေချိန် အတွင်းမျှ အသက်ရှင်နေရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏာဿတိကို ပွါးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်း ခြောက်ပါးတို့ကို မေ့မေ့လျော့ လျော့နေကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းရန် နှံ့နှေးစွာ မရဏာဿတိကို ပွါးများကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အကြင် ရဟန်းသည်ကား "ငါသည် ဆွမ်းတစ်လုတ်ကို ဝါးမျိုနေချိန် အတွင်းမျှ အသက်ရှင် ရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်းကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏာဿတိကို ပွါးများ၏။ အကြင် ရဟန်းသည်လည်း "ငါသည် ဝင်သက်ရှူ၍ ထွက်သက်ထုတ်ရုံ ထွက်သက်ထုတ်၍ ဝင်သက်ရှူ ရုံအတွင်းမျှ အသက်ရှင်ရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို နှလုံးသွင်းရလေရာ၏၊ ငါ့အား စင်စစ် (ရဟန်း ကိစ္စကို) များစွာ ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ မရဏာဿတိကို ပွါးများ၏။ ရဟန်းတို့ ဤရဟန်း (နှစ်ပါး)တို့ကို မမေ့မလျော့ နေကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းရန် ထက်သန်စွာ မရဏာဿတိကို ပွါးများကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် "မမေ့မလျော့ နေကုန်အံ့၊ အာသဝေါတရား ကုန်ခန်းရန် ထက်သန်စွာ မရဏ ဿတိကို ပွါးများကုန်အံ့" ဟု ကျင့်ရမည်၊ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့သာ ကျင့်ရမည် ဟု မိန့်တော်မူ၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ မရဏဿတိသုတ်

၇၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ မရဏဿတိကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်) သို့ သက်ဝင်၏၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိ၏။ ရဟန်းတို့ မရဏဿတိကို အဘယ်သို့ ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီးသနည်း၊ အာနိသင်ကြီးသနည်း၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)သို့ သက်ဝင်သနည်း၊ အမြိုက် (နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် နေ့ကို လွန်မြောက် ညဉ့်သို့ ရောက်လတ်သော် "ငါ့အား သေခြင်း အကြောင်းတို့သည် များကုန်၏၊ မြွေသော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းမြီးကောက်သော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းခြေများသော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုမြွေကိုက်ခြင်းစသည်သည် ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏၊ ချော်၍သော်လည်း လဲရာ၏၊ ငါစားအပ်သော အစာသော်လည်း မကျေဘဲ ဖောက်ပြန်ရာ၏၊ ငါအား သည်းခြေသော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါအား သလိပ်သော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါ့အား လေသင်တုန်းတို့သော်လည်း ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ လူတို့ကသော်လည်း ငါ့ကို လုံ့လပြုကုန်ရာ၏၊ လူမဟုတ်သူ (ဘီလူး)တို့ကသော်လည်း ငါ့ကို လုံ့လပြုကုန်ရာ၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုလေသင်တုန်း ဖြတ်ခြင်းစသည်သည် ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "ညဉ့်အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေးသလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ညဉ့်အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကိုပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေး၏" ဟု သိရပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါသာလျှင် လွန်ကဲသော အလိုဆန္ဒကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ သမ္ပဇဉ်ကို လည်းကောင်း ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ပုဆိုး၌ မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ထိုပုဆိုး ထိုဦးခေါင်းကို မီးငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက်အလွန် အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ သမ္ပဇဉ်ကို လည်းကောင်း ပြုရာ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ သမ္ပဇဉ်ကို လည်းကောင်း ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "ညဉ့်အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် မရှိကုန်" ဟု သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် နှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှု 'ပီတိပါမောဇ္ဇ' ဖြင့်သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ နေ့ညဉ့်မပြတ် ကျင့်သုံးလျက် နေရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ညဉ့်ကို လွန်မြောက် နေ့သို့ ရောက်လတ်သော် "ငါ့အား သေခြင်း အကြောင်းတို့သည် များကုန်၏၊ မြွေသော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းမြီးကောက်သော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ကင်းခြေများသော်လည်း ငါ့ကို ကိုက်ရာ၏၊ ထိုအကြောင်းကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုမြွေကိုက်ခြင်းစသည်သည် ငါ့အား အန္တရာယ် ဖြစ်ရာ၏၊ ချော်၍သော်လည်း လဲရာ၏၊ ငါစားအပ်သော အစာသော်လည်း မကျေဘဲ ဖောက်ပြန်ရာ၏၊ ငါ့အား သည်းခြေသော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါ့အား သလိပ်သော်လည်း ပျက်ရာ၏၊ ငါ့အား လေသင်တုန်းတို့သော်လည်း ဖြတ်ကုန်ရာ၏၊ လူတို့ကသော်လည်း ငါ့ကို လုံ့လပြုကုန်ရာ၏၊ လူမဟုတ်သူ (ဘီလူး)တို့ကသော်လည်း ငါ့ကို လုံ့လပြုကုန်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ငါ့အား သေခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏၊ ထိုလေသင်တုန်း ဖြတ်ခြင်းစသည်သည် ငါ့အား အန္တရာယ်ဖြစ်ရာ၏" ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် "နေ့အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေးသလော" ဟု ဆင်ခြင်ရမည်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "နေ့အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ကို ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေး၏" ဟု သိရပါမူ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ရှိကုန်သေး၏" ဟု သိရပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ သမ္ပဇဉ်ကို လည်းကောင်း ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ပုဆိုး၌ မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း ဦးခေါင်း၌ မီးလောင်သူသည် လည်းကောင်း၊ ထိုပုဆိုး ထိုဦးခေါင်းကို မီးငြိမ်းစေရန် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက်အလွန် အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ သမ္ပဇဉ်ကို လည်းကောင်း ပြုရာ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ထိုရဟန်းသည် ယုတ်ညံ့သော ထိုအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန်သာလျှင် လွန်ကဲသော ဆန္ဒကို လည်းကောင်း၊ လုံ့လကို လည်းကောင်း၊ အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အတိုင်းထက် အလွန် အားထုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မဆုတ်နစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သတိကို လည်းကောင်း၊ သမ္ပဇဉ်ကို လည်းကောင်း ပြုရမည်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်သော် "နေ့အခါ၌ သေရသော ငါ့အား အန္တရာယ်ပြုမည့် မပယ်ရသေးသော ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ်တရားတို့သည် မရှိကုန်" ဟု သိပါမူ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုနှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှု 'ပီတိပါမောဇ္ဇ' ဖြင့်သာလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့၌ နေ့ညဉ့် မပြတ် ကျင့်သုံးလျက် နေရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မရဏာဿတိကို ပွါးများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးကြီး၏၊ အာနိသင်ကြီး၏၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)သို့ သက်ဝင်၏၊ အမြိုက်(နိဗ္ဗာန်)လျှင် အဆုံးရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၅ - ပဌမ သမ္ပဒါသုတ်

၇၅။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံမှု 'သမ္ပဒါ'တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ'၊စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'အာရက္ခသမ္ပဒါ'၊ မိတ်ဆွေ ကောင်းရှိမှု 'ကလျာဏမိတ္တတာ'၊ မျှတစွာ အသက်မွေးမှု 'သမဇီဝိတာ'၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သဒ္ဓါသမ္ပဒါ'၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သီလသမ္ပဒါ'၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'စာဂသမ္ပဒါ'၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ပညာသမ္ပဒါ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံမှု 'သမ္ပဒါ'တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလုပ်လုပ်ရာ ဌာနတို့၌ ထကြွ လုံ့လရှိလျက် မမေ့မလျော့မူ၍ အထူးစီမံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားသည် မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏၊ ဆည်းပူး အပ်ပြီးသော (ဉစ္စာ)ကို စောင့်ရှောက်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်သော (ကုသိုလ်)လမ်းကို အမြဲသုတ်သင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် အိမ်ထောင်ဝတ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော သဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်းငှါ လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍ အမည်မှန်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ဤသို့လျှင် လူဖြစ်သော သူတို့အား စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ' ထိုမှ ကြွင်းသော ကောင်းမှုကုသိုလ်သည် တိုးပွါး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ သမ္ပဒါသုတ်

၇၆။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံမှု 'သမ္ပဒါ'တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ'၊စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'အာရက္ခသမ္ပဒါ'၊ မိတ်ဆွေကောင်း ရှိမှု 'ကလျာဏမိတ္တတာ'၊ မျှတစွာ အသက်မွေးမှု 'သမဇီဝိတာ'၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သဒ္ဓါသမ္ပဒါ'၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သီလသမ္ပဒါ'၊ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'စာဂသမ္ပဒါ'၊ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ပညာသမ္ပဒါ'တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် အသက်မွေးကြောင်း အလုပ်ဖြစ်သော လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ နွားကျောင်းခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ လေးသမားအတတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ မင်း လုလင် အလုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ အခြားအတတ်ပညာ တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်ဖြစ်စေ အသက်မွေးမှု ပြု၏၊ ထိုအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ ပျင်းရိမှု မရှိ (ထိုအလုပ်၌) အကြောင်းကို စုံစမ်းတတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပြုလုပ်ရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ စီမံရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ထကြွ လုံ့လနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ဥဋ္ဌာနသမ္ပဒါ' ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုး

ကောင်းသားအား ထကြွ လုံ့လကြောင့် ရအပ်ကုန်သော လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူး အပ်ကုန်သော ချွေးဒီးဒီးကျ ပြုအပ်ကုန်သော တရားနှင့် လျော်ကုန်သော တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုစည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့ကို "အဘယ်သို့လျှင် ငါ၏ ဤစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို မင်း 'အစိုးရ'တို့ မဆောင်ယူကုန်ရာသနည်း၊ ခိုးသူတို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း၊ မီးမလောင်နိုင်ရာသနည်း၊ ရေမမျော နိုင်ရာသနည်း၊ မချစ်မနှစ်သက်သူ အမွေခံဆိုးတို့ မဆောင်ယူနိုင်ကုန်ရာသနည်း" ဟု စောင့်ရှောက်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်းနှင့် ပြည့်စုံစေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'အာရက္ခသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မိတ်ဆွေကောင်း ရှိမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသား သည် အကြင် ရွာ၌ဖြစ်စေ နိဂုံး၌ဖြစ်စေ နေ၏၊ ထိုရွာ နိဂုံး၌ရှိသော ငယ်သော်လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန် ကြီး၍လည်း ကြီးမြင့်သော ကိုယ်ကျင့်ရှိကုန် သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံကုန် သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန် စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန် ပညာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော သူကြွယ်တို့နှင့် ဖြစ်စေ သူကြွယ်သားတို့နှင့်ဖြစ်စေ အတူနေ၏၊ အတူပြောဆို၏၊ အတူဆွေးနွေး၏၊ ယင်းသဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းသီလနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းစွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏၊ ယင်းပညာနှင့် ပြည့်စုံသူတို့၏ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှုကို အတုလိုက်၍ ကျင့်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မိတ်ဆွေကောင်းရှိမှု 'ကလျာဏမိတ္တတာ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ မျှတစွာ အသက်မွေးမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ် (ဥစ္စာ) တို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ကို လည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ရာဇူကိုင်သမားသည် လည်းကောင်း၊ ရာဇူကိုင်၏ တပည့်သည် လည်းကောင်း ရာဇူ(ချိန်ခွင်)ကို မြှောက်၍ "ဤမျှလောက် အောက်သို့နိမ့်၏၊ ဤမျှလောက် အထက်သို့ မြင့်၏" ဟု သိသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ကို လည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) နည်းသည် ဖြစ်ပါလျက် အထက်တန်း ကျသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ ထိုသူအား "ဤအမျိုးကောင်းသားသည် သဖန်းသီးကို စားသူကဲ့သို့ စည်းစိမ် (ဥစ္စာ)တို့ကို သုံးဆောင်စားသောက်၏" ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအမျိုးကောင်းသားသည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)များသည် ဖြစ်လျက် ငြိုငြင်ဆင်းရဲသော အသက်မွေးခြင်းကို အကယ်၍ ပြုပါမူ ထိုသူအား "အကြီးအကဲ မရှိသော (အားထားရာမဲ့) သေခြင်းကဲ့သို့ သေရလိမ့်မည်" ဟု ဆိုဖွယ်ရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရဟန်းတို့ အမျိုးကောင်းသားသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ တိုးပွါးမှု(ဝင်ငွေ)ကို လည်းကောင်း၊ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ)ကိုလည်းကောင်း သိ၍ "ဤသို့ သုံးစွဲသော် ငါ၏ တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ)သည် ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည်၊ ငါ၏ ဆုတ်ယုတ်မှု (ထွက်ငွေ) သည် တိုးပွါးမှု (ဝင်ငွေ) ထက် များလိမ့်မည် မဟုတ်" ဟု မများလွန်း မနည်းလွန်း မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို မျှတစွာ အသက်မွေးမှု 'သမဇီဝိတာ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏၊ "ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီး တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏" ဟု

ယုံကြည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သဒ္ဓါသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် သူ့အသက် သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ပ။ ယစ်မူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက် သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သီလနှင့် ပြည့်စုံမှု 'သီလသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည်။ပ။ တောင်းခံခြင်းငှါ ထိုက်သူ ပေးကမ်း ဝေဖန်ခြင်း၌ မွေ့လျော်သူဖြစ်၍ မစ္ဆရိယတည်း ဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်ကို စိုးအုပ်လျက် နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ပြည့်စုံမှု 'စာဂသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အမျိုးကောင်းသားသည် ပညာရှိ၏။ပ။ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပညာနှင့် ပြည့်စုံမှု 'ပညာသမ္ပဒါ' ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပြည့်စုံမှု 'သမ္ပဒါ'တို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အလုပ်လုပ်ရာဌာနတို့၌ ထကြွ လုံ့လရှိလျက် မမေ့မလျော့မှု၍ အထူးစီမံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျားသည် မျှတစွာ အသက်မွေးမှုကို ပြု၏၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော (ဥစ္စာ)ကို အစဉ် စောင့်ရှောက်၏။ သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တောင်းခံသူတို့၏ စကားကို သိတတ်၏၊ မစ္ဆရိယကင်း၏၊ တမလွန် ဘဝ၌ ချမ်းသာကြောင်း ဖြစ်သော(ကုသိုလ်)လမ်းကို အမြဲ သုတ်သင်၏။ ဤသို့လျှင် ဤတရား ရှစ်မျိုးတို့သည် အိမ်ထောင်ဝတ်ကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော သဒ္ဓါ တရားနှင့် ပြည့်စုံသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌ အစီးအပွါး အလို့ငှါ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ ချမ်းသာခြင်းငှါ လည်းကောင်း နှစ်ပါးစုံသော ဘဝ၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်ကုန်၏ ဟူ၍ အမည်မှန်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူ အပ်၏။ ဤသို့လျှင် လူဖြစ်သော သူတို့အား စွန့်ကြဲမှု 'စာဂ' ထိုမှ ကြွင်းသော ကောင်းမှု ကုသိုလ်သည် တိုးပွါး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၇ - ဣစ္ဆာသုတ်

၇၇။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့အား "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ခေါ်တော်မူ၏၊ "ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ငါ့သျှင်တို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏၊ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊စေ့ဆော်၏၊ လုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် မရခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေးရ၏၊ ရင်တီး လက်ခတ် မြည်တမ်းရ၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်

သူ ၊စေ့ဆော်သူ၊ လှုံ့လစိုက်သူ၊ လာဘ်ရခြင်းလည်း မရှိသူ၊ စိုးရိမ်လည်း စိုးရိမ်ရသူ၊ ငိုကြွေးလည်း ငိုကြွေးရသူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ် ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လှုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ် စေ့ဆော် လှုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထို(ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းကြောင့် ယစ်မူး၏၊ အလွန်ယစ်မူး၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ၊စေ့ဆော်သူ၊ လှုံ့လစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်းရသူ။ ယစ်မူးလည်း ယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်း တရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လှုံ့လမစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လှုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် မရခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ရ၏၊ ပင်ပန်းရ၏၊ ငိုကြွေးရ၏၊ ရင်တီး လက်ခတ် မြည်တမ်းရ၏၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်ရ၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လှုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း မရသူ၊ စိုးရိမ်လည်း စိုးရိမ်ရသူ၊ ငိုကြွေးလည်း ငိုကြွေးရသူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လှုံ့လမစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လှုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် ယစ်မူး၏၊ အလွန်ယစ်မူး၏၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လှုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်းရသူ၊ ယစ်မူးလည်း ယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း ရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊ စေ့ဆော်၏၊ လှုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်စေ့ဆော် လှုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ကို မရခြင်းကြောင့် မစိုးရိမ်၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်တီး လက်ခတ် မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ၊စေ့ဆော်သူ၊ လှုံ့လစိုက်သူ၊ လာဘ်ကိုလည်း မရသူ၊ စိုးရိမ်လည်း မစိုးရိမ်ရသူ၊ ငိုကြွေးလည်း မငိုကြွေး ရသူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်၏၊စေ့ဆော်၏၊ လှုံ့လစိုက်၏၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်စေ့ဆော် လှုံ့လစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် ရခြင်းကြောင့် မယစ်မူး၊ အလွန်မယစ်မူး၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားထုတ်သူ၊စေ့ဆော်သူ၊ လှုံ့လစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်းရသူ၊ ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျော ရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး)

လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လမစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် မဖြစ်၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်မရခြင်းကြောင့် မစိုးရိမ်၊ မပင်ပန်း၊ မငိုကြွေး၊ ရင်တီး လက်ခတ် မမြည်တမ်း၊ ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်းသို့ မရောက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍ နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လမစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်း မရသူ၊ စိုးရိမ်လည်း မစိုးရိမ်ရသူ၊ ငိုကြွေးလည်း မငိုကြွေးရသူ၊ သူတော်ကောင်း တရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤလောက၌ (ကာယဝိဝေကဖြင့် အပေါင်းအဖော်မှ) ကင်းဆိတ်လျက် (တစ်စုံတစ်ခုနှင့်မျှ) မဆက်စပ်မူ၍ နေသော (ယောဂီ) ရဟန်းအား (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အလို ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုရဟန်းသည် (ပစ္စည်းလေးပါး) လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်၊ မစေ့ဆော်၊ လုံ့လ မစိုက်၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ် မစေ့ဆော် လုံ့လမစိုက်သော ထိုရဟန်းအား လာဘ်ရခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ်ရခြင်းကြောင့် မယစ်မူး၊ အလွန်မယစ်မူး၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့ မရောက်။ ငါ့သျှင်တို့ ဤရဟန်းကို လာဘ်ရခြင်းငှါ အလိုရှိ၍နေသူ၊ လာဘ်ရခြင်းငှါ အားမထုတ်သူ၊ မစေ့ဆော်သူ၊ လုံ့လ မစိုက်သူ၊ လာဘ်လည်းရသူ၊ ယစ်မူးလည်း မယစ်မူးသူ၊ မေ့လျော့လည်း မမေ့လျော့သူ၊ သူတော်ကောင်းတရားမှလည်း မရွေ့လျောရသူ ဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင်တို့ လောက၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၈ - အလံသုတ်

၇၈။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရဟန်းတို့ကို ခေါ်တော်မူ၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ တရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။ အဘယ်ခြောက်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏၊ ကြားနာပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ ရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါး) ကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရား ခြောက်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါး ကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။ (၁)

ငါ့သျှင်တို့ တရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်း နိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်းကား မရှိ။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော

သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် ကောင်းစွာ ပြတတ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားငါးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌လည်း) စွမ်းနိုင်၏။ (၂)

ငါ့သျှင်တို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏၊ ကြားနာ အပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်းကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားကို ကောင်းစွာ မပြတတ်။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၃)

ငါ့သျှင်တို့ တရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်၏၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်။ ကောင်းသော စကားရှိ၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ ပြတတ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၄)

ငါ့သျှင်တို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကား မရှိ။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ မပြတတ်။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၅)

ငါ့သျှင်တို့ တရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောရှိ၏။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း မကျင့်။ ကောင်းသော စကား ရှိ၏။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ ပြတတ်၏။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားသုံးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၆)

ငါ့သျှင်တို့ တရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့

ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောမရှိ။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ကောင်းသော စကားမရှိ။ပ။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား (တရားစကားဖြင့်) ကောင်းစွာ မပြတတ်။ပ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကို ကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ (၇)

ငါ့သျှင်တို့ တရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏(အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌ကား) မစွမ်းနိုင်။ အဘယ်နှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ငါ့သျှင်တို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ လျင်စွာ စုံစမ်း မှတ်သားနိုင်ခြင်း မရှိ။ ကြားနာအပ်ပြီးသော တရားတို့ကို ဆောင်ထားတတ်သော သဘောမရှိ။ ဆောင်ထားပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း မစုံစမ်း မဆင်ခြင်နိုင်။ အနက်ပါဠိကို သိ၍ လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း မကျင့်၊ ကောင်းသော စကားလည်း ရှိ၏၊ ကောင်းသော မြွက်ဆိုသံ ရှိ၏၊ သန့်ရှင်းသော အပြစ်ကင်းသော အဓိပ္ပါယ် သိလွယ်သော ပြည်ကြီးသူတို့၏ စကားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီတင်းသုံးဖော်တို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွါး)ကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေနိုင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သူတစ်ပါးတို့၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) စွမ်းနိုင်၏၊ မိမိ၏ (အစီးအပွါးကိုကျင့်ခြင်း၌) မစွမ်းနိုင် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၈)

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၉ - ပရိဟာနသုတ်

၇၉။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အမှုသစ်၌ မွေ့လျော်မှု၊ စကားပြောခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ အိပ်ခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းအပ်သော တံခါးမရှိမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည် မသိမှု၊ ရောနှောခြင်း၌ မွေ့လျော်မှု၊ သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော 'ပပဉ္စ' တရား၌ မွေ့လျော်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အမှုသစ်၌ မမွေ့လျော်မှု၊ စကားပြောခြင်း၌ မမွေ့လျော်မှု၊ အိပ်ခြင်း၌ မမွေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအဖော်၌ မမွေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ စောင့်စည်းအပ်သော တံခါးရှိမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည် သိမှု၊ နှီးနှောခြင်း၌ မမွေ့လျော်မှု၊ သံသရာကို ချဲ့ထွင်တတ်သော 'ပပဉ္စ' တရား၌ မမွေ့လျော်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့သည် ကျင့်ဆဲ 'သေက္ခ' ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၈) ၃ - ယမကဝဂ် ===

၁၀ - ကုသီတာရမ္ဘဝတ္ထုသုတ်

၈၀။ ရဟန်းတို့ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရတော့မည်၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်သော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းလိမ့်မည်၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီးပြီ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီးသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ခရီးသွားရတော့မည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ခရီးသွားရတော့မည်၊ ခရီးသွားနေသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်းလိမ့်မည်၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်"ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ခရီးသွားပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ခရီးသွားပြီးပြီ၊ ခရီးသွားပြီးသော ငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသော တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရ၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရခဲ့၊ ဆွမ်းခံသွားသော ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် ပင်ပန်း၏၊ အမှုကိစ္စ ပြုလုပ်ရန် မလျောက်ပတ်သေး၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို အားမထုတ်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဉ္စမ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းအား "ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် လေး၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရန် မလျောက်ပတ်သေး၊ စိုစွတ်သော

ပဲကဲ့သို့ လေး၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို အားမထုတ် ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆဋ္ဌ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား အနည်းငယ်မျှသော အနာရောဂါသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါ့အား အနည်းငယ်မျှသော ဤအနာရောဂါသည် ဖြစ်၏၊ အိပ်ခြင်းငှါ လျောက်ပတ်၏၊ ယခု ငါသည် အိပ်ဦးမည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ ဝီရိယကို အားမထုတ်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သတ္တမ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အနာရောဂါမှ ထမြောက်၏၊ အနာရောဂါမှ ထမြောက်၍ မကြာသေး၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် အနာရောဂါမှ ထမြောက်၏၊ အနာရောဂါမှ ထမြောက်၍ မကြာသေး၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အားမရှိ၊ အမှုကိစ္စ ပြုလုပ်ရန် မလျောက်ပတ်သေး၊ ယခု ငါ အိပ်ဦးမည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အိပ်၏၊ မရောက်ရသေးသည့် တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားမထုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အဋ္ဌမ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ ပျင်းရိခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရတော့မည်၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်သော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်၊ ယခု ငါသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက် ပြုရန် စောစောကပင် ဝီရိယကို အားထုတ်ဦးမည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက် ပြုရန် ဝီရိယကို အားထုတ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဌမ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ပြီးပြီ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်နေရစဉ် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို အားထုတ်ဦးမည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည်။ပ။ ဝီရိယကို အားထုတ်၏ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဒုတိယ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ခရီးသွားရမည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ခရီးသွားရတော့မည်၊ ခရီးသွားသော ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မလွယ်၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို အားထုတ်ဦးမည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား တတိယ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ခရီးသွားပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ခရီးသွားပြီးပြီ၊ ခရီးသွားနေရစဉ် ငါသည် မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အဆုံးအမကို နှလုံးသွင်းရန် မစွမ်းနိုင်၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား စတုတ္ထ အားထုတ်ခြင်း၏အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည် ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရ၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် မရ၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် ပေါ့ပါး၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရန် လျောက်ပတ်၏၊ ယခု ငါသည်

ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ပဉ္စမ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် ရွာသို့ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးသို့ လည်းကောင်း ဆွမ်းခံသွားသည်ရှိသော် ကြမ်းသည်လည်း ဖြစ်သော နုသည်လည်း ဖြစ်သော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို အလိုရှိတိုင်း ပြည့်စုံအောင် ရခဲ့၏၊ ထိုငါ၏ ကိုယ်သည် အားရှိ၏၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ရန် လျောက်ပတ်၏၊ ယခု ငါသည် ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား ဆဋ္ဌ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းအား အနည်းငယ်မျှသော အနာရောဂါသည် ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းအား “ငါ့အား အနည်းငယ်မျှသော အနာရောဂါသည် ဖြစ်၏၊ ငါ၏ အနာရောဂါသည် တိုးပွါးရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ယခု ငါသည် စောစောကပင် ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား သတ္တမ အားထုတ်ခြင်း၏အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရဟန်းသည် အနာရောဂါမှ ထမြောက်၏၊ အနာရောဂါမှ ထမြောက်၍ မကြာသေး၊ ထိုရဟန်းအား “ငါသည် အနာရောဂါမှ ထမြောက်၏၊ အနာရောဂါမှ ထမြောက်၍ မကြာသေး၊ ငါ့အား အနာရောဂါသည် ဖြစ်ပြန်ရာသော အကြောင်းရှိ၏၊ ယခု ငါသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက် ပြုရန် စောစောကပင် ဝီရိယကို အားထုတ်တော့မည်” ဟု စိတ်ဖြစ်၏၊ ထိုရဟန်းသည် မရောက်ရသေးသော တရားသို့ ရောက်ရန် မရသေးသည့် တရားကို ရရန် မျက်မှောက် မပြုရသေးသည့် တရားကို မျက်မှောက်ပြုရန် ဝီရိယကို အားထုတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား အဋ္ဌမ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

ရဟန်းတို့ အားထုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သံကားခုမြောက် ယကမဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိဝဂ် ===

၁ - သမ္ပဇညသုတ်

၈၁။ ရဟန်းတို့ အောက်မေ့မှု 'သတိ' ဆင်ခြင်ဉာဏ် 'သမ္ပဇဉ်' မရှိလတ်သော်၊ သတိ,သမ္ပဇဉ် ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား အရှက်အကြောက် 'ဟိရိဩတ္တပ္ပ'သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပ မရှိလတ်သော် ဟိရိဩတ္တပ္ပ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဣန္ဒြေစောင့်စည်းမှု 'ဣန္ဒြိယသံဝရ'သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ မရှိလတ်သော် ဣန္ဒြိယသံဝရ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား အကျင့်သီလသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ အကျင့်သီလ မရှိလတ်သော် အကျင့်သီလ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ' သည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ သမ္မာသမာဓိ မရှိလတ်သော် သမ္မာသမာဓိ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏဒဿန' သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ ယထာဘူတဉာဏဒဿန မရှိလတ်သော် ယထာဘူတဉာဏဒဿန ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ငြီးငွေ့မှု 'နိဗ္ဗိဒါ' ဉာဏ်နှင့် တပ်ခြင်းကင်းမှု 'ဝိရာဂ'ဉာဏ်(မဂ်ဉာဏ်)သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် ဝိရာဂဉာဏ် မရှိလတ်သော် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် ဝိရာဂဉာဏ် ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန'သည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်သည် အခက်အရွက် ပျက်စီးခဲ့မူ ထိုသစ်ပင်၏ အပွေးသည် လည်းကောင်း၊ အခေါက်သည် လည်းကောင်း၊ အကာသည် လည်းကောင်း၊ အနှစ်သည် လည်းကောင်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သတိ,သမ္ပဇဉ် မရှိလတ်သော် သတိ,သမ္ပဇဉ် ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဟိရိဩတ္တပ္ပသည် အကြောင်းချို့တဲ့၏၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပ မရှိလတ်သော် ဟိရိဩတ္တပ္ပ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဣန္ဒြိယသံဝရသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။ပ။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသည် အကြောင်း ချို့တဲ့၏။

ရဟန်းတို့ သတိ,သမ္ပဇဉ် ရှိလတ်သော် သတိ,သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ဟိရိဩတ္တပ္ပသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပ ရှိလတ်သော် ဟိရိဩတ္တပ္ပနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ဣန္ဒြိယသံဝရသည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ဣန္ဒြိယ သံဝရရှိလတ်သော် ဣန္ဒြိယသံဝရနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အကျင့်သီလသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ အကျင့်သီလ ရှိလတ်သော် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား သမ္မာ သမာဓိသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ သမ္မာသမာဓိ ရှိလတ်သော် သမ္မာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်မှု 'ယထာဘူတဉာဏဒဿန'သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏၊ ယထာဘူတဉာဏဒဿန ရှိလတ်သော် ယထာဘူတဉာဏဒဿနနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ငြီးငွေ့မှု နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် တပ်ခြင်းကင်းမှု ဝိရာဂဉာဏ်(မဂ်ဉာဏ်)သည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်နှင့် ဝိရာဂဉာဏ် ရှိလတ်သော် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် ဝိရာဂဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန'သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏။ ရဟန်းတို့ သစ်ပင်သည် အခက်အရွက်နှင့် ပြည့်စုံခဲ့မူ ထိုသစ်ပင်၏ အပွေးသည် လည်းကောင်း၊ အခေါက်သည် လည်းကောင်း၊ အကာသည် လည်းကောင်း၊ အနှစ်သည် လည်းကောင်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် သတိသမ္ပဇဉ် ရှိလတ်သော် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ဟိရိဩတ္တပ္ပသည် အကြောင်းပြည့်စုံ၏၊ ဟိရိဩတ္တပ္ပ ရှိလတ်သော်။ပ။ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်မှုနှင့် လွတ်မြောက်မှုကို သိသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အမြင် 'ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန' သည် အကြောင်း ပြည့်စုံ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိဝဂ် ===

၂ - ပုဏ္ဏိယသုတ်

၈၂။ ထိုအခါ အသျှင်ပုဏ္ဏိယသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးနောက် မြတ်စွာဘုရားအား - အသျှင်ဘုရား "မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်သည် တစ်ခါတစ်ရံ ထင်လာပါ၏၊ တစ်ခါတစ်ရံ မထင်လာပါ၊ အကြောင်းကား အဘယ် ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။ ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသို့ကား မချဉ်းကပ်တတ်၊ (ဤသို့ဖြစ်လျှင်) မြတ်စွာဘုရား၏ တရား ဒေသနာသည် မထင်လာ။ ပုဏ္ဏိယ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားလည်း ရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်၏၊ ဤသို့သော အခါ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာသည် ထင်လာ၏။ ပုဏ္ဏိယ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါ တရားလည်း ရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်၏၊ ဆည်းကပ်ကား မဆည်းကပ်။ပ။ ဆည်းကပ်လည်း ဆည်းကပ်၏၊ မေးကား မမေး။ပ။ မေးလည်း မေး၏၊ နားစိုက်၍ကား တရားကိုမနာ။ပ။ နားစိုက်၍လည်း တရားကိုနာ၏၊ နာပြီး၍ကား တရားကို မဆောင်။ပ။ နာပြီး၍လည်း တရားကိုဆောင်၏၊ ဆောင်အပ်ပြီး သော တရားတို့၏ အနက်ကိုကား မဆင်ခြင်။ပ။ ဆောင် အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်၏၊ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုကား မကျင့်၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရား ဒေသနာတော်သည် မထင်လာသည် သာတည်း။

ပုဏ္ဏိယ အကြင်အခါ၌ကား ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရားရှိ၏၊ ချဉ်းကပ်လည်း ချဉ်းကပ်၏၊ ဆည်းကပ် လည်း ဆည်းကပ်၏၊ မေးလည်း မေး၏၊ နားစိုက်၍လည်း တရားကို နာ၏၊ နာပြီး၍လည်း တရားကို ဆောင်၏၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော တရားတို့၏ အနက်ကိုလည်း ဆင်ခြင်၏၊ အနက်ပါဠိကို သိ၍ တရား အားလျော်သော အကျင့်ကိုလည်း ကျင့်၏၊ (ဤသို့ဖြစ်လျှင်) မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် ထင်လာ၏။ ပုဏ္ဏိယ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသူအား မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်သည် စင်စစ် ထင်လာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိဝဂ် ===

၃ - မူလကသုတ်

၈၃။ ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ တရား အားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အခြေခံ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ် ကြောင်း ရှိကုန်နည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့ သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ရှေ့သွား ရှိကုန် သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ် ရှိကုန်သနည်း" ဟု

ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့အား အဘယ်သို့ ဖြေဆိုကုန်မည်နည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားလျှင် အခြေခံ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ထုတ်ဆောင်သူ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဆိုအပ်သော တရားစကား၏ အနက်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ (ဉာဏ်တော်၌) သာ ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (အထံမှ) ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားကြရပါကုန်လိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

"ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ - ရဟန်းတို့ အကယ်၍ သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ငါ့သျှင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အခြေခံ ရှိကုန်သနည်း၊ တရား အားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ ကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ပေါင်းဆုံရာ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် ရှေ့သွား ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်သနည်း၊ တရားအားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်သနည်း၊ တရား အားလုံးတို့သည် အဘယ်လျှင် အနှစ် ရှိကုန်သနည်း" ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ ရဟန်းတို့ ဤသို့ အမေး ခံရသော သင်တို့သည် ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်လော့ -

"ငါ့သျှင်တို့ တရားအားလုံးတို့သည် အလိုဆန္ဒလျှင် အခြေ ခံရှိကုန်၏၊

တရားအားလုံးတို့သည် နှလုံးသွင်းမှု 'မနသိကာရ'လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်၏၊

တရားအားလုံးတို့သည် တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊

တရားအားလုံးတို့သည် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ ပေါင်းဆုံကုန်၏၊

တရားအားလုံးတို့သည် တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' လျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်၏၊

တရားအားလုံးတို့သည် အောက်မေ့မှု 'သတိ' လျှင် အကြီးအကဲ ရှိကုန်၏၊

တရားအားလုံးတို့သည် သိမှု 'ပညာ'လျှင် လွန်ကဲမှု ရှိကုန်၏၊

တရားအားလုံးတို့သည် လွတ်မြောက်မှု 'အရဟတ္တဖိုလ်'လျှင် အနှစ် ရှိကုန်၏" ဟု (ဖြေဆိုကြကုန်လော့)။

ရဟန်းတို့ ထိုသာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိသည့် ပရိဗိုဇ်တို့ အမေးခံရသော သင်တို့သည် ဤသို့ ဖြေဆိုကြကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိဝဂ် ===

၄ - စောရသုတ်

၈၄။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် လျင်စွာ ပျက်စီးရ၏၊ ကြာရှည်စွာ မတည်နိုင်။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မရိုက်နှက် မပုတ်ခတ်သင့်သူကို ရိုက်နှက် ပုတ်ခတ်၏၊ အကြွင်းမဲ့ယူ၏၊ မိန်းမကို သတ်၏၊ သတို့သမီးကို ဖျက်ဆီး၏၊ ရှင်ရဟန်းကို လုယက်၏၊ မင်းဘဏ္ဍာတိုက်ကို လုယက်၏၊ အလွန်နီးရာ၌ ခိုးမှုကို ပြု၏၊ သိုမှီး 'သိမ်းဆည်း' မှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် လျင်စွာ ပျက်စီးရ၏၊ ကြာရှည်စွာ မတည်နိုင်။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် လျင်စွာ မပျက်စီး၊ ကြာရှည်စွာ တည်နိုင်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မရိုက်နှက် မပုတ်ခတ်သင့်သူကို မရိုက်နှက် မပုတ်ခတ်၊ အကြွင်းမဲ့ မယူ၊ မိန်းမကို မသတ်၊ သတို့သမီးကို မဖျက်ဆီး၊ ရှင်ရဟန်းကို မလုယက်၊ မင်းဘဏ္ဍာတိုက်ကို မလုယက်၊ အလွန် နီးရာ၌ ခိုးမှုကို မပြု၊ သိုမှီး 'သိမ်းဆည်း' မှု၌ လိမ္မာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ခိုးသူကြီးသည် လျင်စွာ မပျက်စီး၊ ကြာရှည်စွာ တည်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိဝဂ် ===

၅ - သမဏသုတ်

၈၅။ ရဟန်းတို့ "သမဏ" 'ငြိမ်းအေးသူ' ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ "ဗြာဟ္မဏ" 'မကောင်းမှုမျှောပြီးသူ' ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ "ဝေဒဂူ" 'အသိဉာဏ်သို့ ရောက်သူ' ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ "ဘိသက္က" 'သမားတော်' ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ "နိမ္မလ" 'အညစ်အကြေး မရှိသူ' ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ "ဝိမလ" 'အညစ်အကြေးကင်းသူ' ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ဉာဏီ” ‘ဉာဏ်ရှိသူ’ ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင် သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ “ဝိမုတ္တ” ‘လွတ်မြောက်သူ’ ဟူသော ဤအမည်သည် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော မဖောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သိသော မြတ်စွာဘုရား၏ အမည်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူး အပေါင်းသို့ ငြိမ်းအေးပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ (မြတ်သောအကျင့်ကို) ကျင့်သုံးပြီး ဖြစ်၍ မကောင်းမှုကို မျှောပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူး အပေါင်းသို့ အသိဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ သမားတော် ဘိသက္ကမည်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမဲ့ဂုဏ်သို့ ရောက်အပ်၏။ အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူး အပေါင်းသို့ အညစ်အကြေး ကင်းသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ စင်ကြယ်သူဖြစ်သော အညစ်အကြေး မရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ အကြင် ဂုဏ်ကျေးဇူး အပေါင်းသို့ ဉာဏ်ရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရောက်အပ်၏၊ လွတ်မြောက်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမဲ့ ဂုဏ်သို့ ရောက်အပ်၏။ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူး အပေါင်းသို့ ရောက်ပြီးသော စစ်မြေပြင်ကို အောင်ပြီးသော ထိုငါသည် အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်၍ (လူအများကိုလည်း) လွတ်စေခဲ့၏၊ (ထိုငါသည်) ကျင့်ပြီးဖြစ်သော (ကိလေသာ) ငြိမ်းအေးပြီးသော အလွန် ယဉ်ကျေးသော ဆင်ပြောင်ကြီးသဖွယ် ဖြစ်ပေ၏။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိဝဂ် ===

၆ - ယသသုတ်

၈၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်း သံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်းတို့၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူလတ်သော် ကောသလမင်းသားတို့၏ ဣစ္ဆာနင်္ဂလမည်သော ပုဏ္ဏားရွာသို့ ရောက်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာ (အနီး) ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် သတင်းစကား ကြားကြကုန်၏- “အချင်းတို့ သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ ရဟန်းပြုသည့် သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဂေါတမသည် ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာအနီး ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအသျှင် ဂေါတမ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပျံ့နှံ့၍ထွက်၏ - ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။ပ။ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာ(ပုဂ္ဂိုလ်)တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ကောင်းသည်သာတည်း ဟု (ကြားကြကုန်၏)။

ထိုအခါ၌ ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် ထိုညဉ့်လွန်သော အခါ၌ များစွာသော ခဲဖွယ် စားဖွယ်ကို ယူကုန်၍ ဣစ္ဆာနင်္ဂလတောအုပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးလျှင် အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်၌ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ တည်နေကုန်၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်နာဂိတသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်နာဂိတကို - နာဂိတ

ငါးတို့ကို လုယက်ရာ၌ တံငါသည်တို့ ကဲ့သို့ ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံရှိသူတို့ကား အဘယ်သူတို့နည်းဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသူတို့ကား ဣစ္ဆာနင်္ဂလရွာသား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ပါတည်း၊ များစွာသော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို ယူ၍ အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်၌ မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ ရဟန်းသံဃာကို လည်းကောင်း ရည်မှန်းပြီးလျှင် တည်နေကြပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

နာဂိတ ငါသည် အခြံအရံ အကျော်အစောနှင့် မဆက်ဆံလို၊ အခြံအရံ (အကျော်အစော)သည်လည်း ငါနှင့်အတူ မဆက်ဆံစေလင့်၊ နာဂိတ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲ ရသော ဤကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရနိုင်သူသည် မစင်ကြယ်မှု 'ကာမ' ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု 'မိဒ္ဓ' ချမ်းသာ၊ လာဘ် ပူဇော်သကာ (အကျော်အစော) ချမ်းသာကို သာယာ (ခံစား) ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ၌ သည်းခံတော်မူပါ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ၌ သည်းခံတော်မူပါ၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါသည်ကား မြတ်စွာဘုရား၏ သည်းခံဖို့ရာ အခါပါတည်း၊ အသျှင်ဘုရား အခုအခါ၌ နိဂုံးသူ နိဂုံးသား ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလေရာရာ အရပ်သို့ စိတ်ညွတ်ကြကုန်လျက် သာလျှင် လိုက်ကြပါလိမ့်မည် အသျှင်ဘုရား၊ မိုးကြီးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းလတ်သော် နိမ့်ရှိုင်းရာ အရပ်သို့ ရေတို့သည် စီးကျကြကုန် သကဲ့သို့၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် ယခုအခါ၌ နိဂုံးသူ နိဂုံးသား ဇနပုဒ်သူ ဇနပုဒ်သား ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလေရာရာ အရပ်သို့လျှင် စိတ်ညွတ်ကြကုန်လျက် သာလျှင် လိုက်ကြပါလိမ့်မည်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ သီလ ပညာတော်သည် ထိုသို့ ကြီးမားတော်မူခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

နာဂိတ ငါသည် အခြံအရံ (အကျော်အစော) နှင့် မဆက်ဆံလို၊ အခြံအရံ အကျော်အစောသည်လည်း ငါနှင့် မဆက်ဆံစေလင့်၊ နာဂိတ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲရသော ဤ (ကာမဂုဏ်) မှ ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရနိုင်သူသည် မစင်ကြယ်မှု 'ကာမ' ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု 'မိဒ္ဓ' ချမ်းသာ၊ လာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစော ချမ်းသာကို သာယာ (ခံစား) ရာ၏။ နာဂိတ အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း ဘဲရသော (ကာမဂုဏ်) မှ ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရနိုင်ကုန်သော နတ် အချို့တို့သော်လည်း သာယာ ခံစားကုန်ရာ၏။ နာဂိတ စုရုံးပေါင်းဆုံ၍ ဂိုဏ်းဖွဲ့နေခြင်းကို အားထုတ်၍ နေကုန်သော သင်တို့အားသော်လည်း "အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲရသော ဤ(ကာမဂုဏ်)မှ ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို ဤအသျှင်တို့သည် အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရကြလေယောင်တကား။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်တို့သည် စုရုံးပေါင်းဆုံ၍ ဂိုဏ်းဖွဲ့နေခြင်းကို အားထုတ်နေကုန်၏" ဟု (စိတ်အကြံဖြစ်နိုင်၏)။

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ အချင်းချင်း ချိုင်းထိုးခြင်းဖြင့် ပြင်းစွာရယ်ကြ ပြင်းစွာ မြူးထူးကြသော ရဟန်းတို့ကို တွေ့မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား "အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲ ရသော (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်မှု 'နေက္ခမ္မ' ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု 'ပဝိဝေက' ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု 'ဥပသမ' ချမ်းသာ၊ သိမှု 'သမ္ဗောဓ' ချမ်းသာကို ဤအသျှင်တို့သည် အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း

မရကြလေယောင်တကား။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်တို့သည် အချင်းချင်း ချိုင်းထိုး ကစားခြင်းတို့ဖြင့် ပြင်းစွာ ရယ်ကုန် ပြင်းစွာ မြူးထူးကုန်၏” ဟု (စိတ်အကြံဖြစ်၏)။ (၁)

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ အိပ်မှု ‘သေယျ’ ချမ်းသာ၊ (ဝဲယာ) နံတောင်း ပြောင်းလှည့်အိပ်မှု ‘ပဿ’ ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ‘မိဒ္ဓ’ ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် နေကြသော ရဟန်းတို့ကို တွေ့မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား “အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းဘဲရသော ဤ(ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်မှု ‘နေက္ခမ္မ’ချမ်းသာ၊ ကင်းဆိတ်မှု ‘ပဝိဝေက’ ချမ်းသာ၊ ငြိမ်းအေးမှု ‘ဥပသမ’ ချမ်းသာ၊ သိမှု ‘သမ္ဗောဓ’ ချမ်းသာကို ဤအသျှင်တို့သည် အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်း မရကြလေယောင်တကား။ ထို့ကြောင့်ပင် ဤအသျှင်တို့သည် အလိုရှိတိုင်း ဝမ်းပြည့်အောင် စား၍ အိပ်မှု ‘သေယျ’ ချမ်းသာ၊ (ဝဲယာ) နံတောင်း ပြောင်းလှည့် အိပ်မှု ‘ပဿ’ ချမ်းသာ၊ ငိုက်မျဉ်းမှု ‘မိဒ္ဓ’ ချမ်းသာကို အားထုတ်လျက် နေကုန်၏” ဟု (စိတ်အကြံဖြစ်၏)။ (၂)

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ တည်ကြည်စွာ ထိုင်သော ရွာနီးကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား “ယခုအခါ၌ ဤအသျှင်ကို အရံစောင့်သည် လည်းကောင်း၊ သာမဏေသည် လည်းကောင်း လုပ်ကျွေးလိမ့်မည်၊ ထိုရဟန်းကို ထိုသမာဓိမှ ရွေ့လျောစေလိမ့်မည်” ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား ရွာနီးကျောင်းနေမှုဖြင့် ဝမ်းမမြောက်။ (၃)

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ တောအရပ်ဝယ် မျက်တောင် တစ်လှုပ်လှုပ် ငိုက်မျဉ်းလျက် ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား “ယခုအခါ၌ ဤအသျှင်သည် ဤငိုက်မျဉ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ တစ်ခုတည်းသော သဘောဖြစ်သည့် တောဟူသော အမှတ်သညာကို သာလျှင် နှလုံးသွင်းပေလိမ့်မည်” ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်းနေမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက်မိ၏။ (၄)

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ တောအရပ်ဝယ် မတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား “ယခုအခါ ဤအသျှင်သည် မတည်ကြည်သော စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်စေလိမ့်မည်၊ တည်ကြည်ပြီးသော စိတ်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်လိမ့်မည်” ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်း နေမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက်မိ၏။ (၅)

နာဂိတ ငါသည် ဤသာသနာတော်၌ တောအရပ်ဝယ် တည်ကြည်သော စိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုင်နေသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏။ နာဂိတ ထိုငါ့အား “ယခုအခါ ဤအသျှင်သည် မလွတ်မြောက်သော စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်စေလိမ့်မည်၊ လွတ်မြောက်ပြီးသော စိတ်ကိုလည်း စောင ရှောက်ပေလိမ့်မည်” ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံဖြစ်၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တော ကျောင်းနေမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက်မိ၏။ (၆)

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်တို့ကို ရသော ရွာနီးကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှုကို စွန့်၏၊ တောစွန်ဖြစ်သော ကျောင်းတို့ကို စွန့်၏၊ ရွာ နိဂုံး မင်းနေပြည်သို့ ဝင်ရောက်နေ၏။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းတို့အား ရွာနီးကျောင်း၌ နေမှုဖြင့် ဝမ်းမမြောက်။ (၇)

နာဂိတ ဤသာသနာတော်၌ ငါသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်တို့ကို ရသော တောကျောင်းနေ ရဟန်းကို မြင်ရ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုလာဘ် ပူဇော်သကာ အကျော်အစောကို စွန့်ပစ်ပယ်ရှား၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေမှုကို မစွန့်။ တောစွန်ဖြစ်သော ကျောင်းတို့ကို မစွန့်။ နာဂိတ ထို့ကြောင့် ငါသည် ထိုရဟန်းအား တောကျောင်း နေမှုဖြင့် ဝမ်းမြောက် မိ၏။ (၈)

နာဂိတ အကြောင်အခါ၌ ခရီးရှည်သွားသော ငါသည် ရှေ့မှဖြစ်စေ နောက်မှဖြစ်စေ တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ မတွေ့မမြင်ရ၊ နာဂိတ ထိုအခါ၌ ငါ့အား အယုတ်သဖြင့် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကို စွန့်ရန် ပင် ချမ်းသာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိဝဂ် ===

၇ - ပတ္တနိကုဇ္ဇနသုတ်

၈၇။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် သပိတ်မှောက်ရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့အား လာဘ်မရစိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ ရဟန်းတို့အား အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ ရဟန်းတို့အား နေရာမရ စိမ့်သောငှါ အားထုတ် ၏၊ ရဟန်းတို့ကို ဆဲရေး၏၊ ရေရွတ်၏၊ (ခြိမ်းခြောက်၏)၊ ရဟန်းအချင်းချင်း ကွဲပြားစေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား ၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ ကို ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် သပိတ်မှောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် သပိတ် လှန်ရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - ရဟန်းတို့အား လာဘ် မရစိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ ရဟန်းတို့ အား အကျိုးမဲ့ဖြစ် စိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ ရဟန်းတို့အား နေရာ မရစိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ ရဟန်းတို့ ကို မဆဲရေး၊ မရေရွတ်၊ (မခြိမ်းခြောက်)၊ ရဟန်းအချင်းချင်း မကွဲပြားစေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဥပါသကာအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် သပိတ် လှန်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိဝဂ် ===

၈ - အပ္ပသာဒပဝေဒနီယသုတ်

၈၈။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိကုန်လတ်သော် ဥပါသကာတို့သည် မကြည်ညိုမှုကို သိစေရာကုန်၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - လူတို့အား လာဘ် မရစိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ လူတို့အား အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ လူကို ဆဲရေး၏၊ ရေရွတ်၏၊ (ခြိမ်းခြောက်၏)၊ လူအချင်းချင်း ကွဲပြားစေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏။ မကျက်စားသင့်သော နေရာ၌လည်း ထိုရဟန်းကို တွေ့မြင်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိကုန် လတ်သော် ဥပါသကာတို့သည် မကြည်ညိုမှုကို သိစေကုန်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိကုန် လတ်သော် ဥပါသကာတို့သည် ကြည်ညိုမှုကို သိစေကုန်ရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - လူတို့အား လာဘ် မရစိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ လူတို့အား အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ လူကို မဆဲရေး၊ မရေရွတ်၊ လူအချင်းချင်း မကွဲပြားစေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏။ ကျက်စားသင့်ရာ၌ ထိုရဟန်းကို တွေ့မြင်ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ ရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိကုန် လတ်သော် ဥပါသကာတို့သည် ကြည်ညိုမှုကို သိစေကုန်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

၉ - ပဋိသာရဏီယသုတ်

၈၉။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် ပြန်လည် အောက်မေ့စေမှု 'ပဋိသာရဏီယကံ' ကို ပြုရာ၏။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - လူတို့အား လာဘ်မရစိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ လူတို့အား အကျိုးမဲ့ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားထုတ်၏၊ လူကို ဆဲရေး၏၊ ရေရွတ်၏၊ (ခြိမ်းခြောက်၏)၊ လူအချင်းချင်း ကွဲပြားစေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး) မဲ့ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)မဲ့ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ် (ကျေးဇူး) မဲ့ကို ဆို၏၊ တရားနှင့်စပ်သော လူတို့၏ ဝန်ခံမှုကိုလည်း မမှန်စေ။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိ လတ်သော် သံဃာသည် ပြန်လည် အောက်မေ့စေမှုကို ပြုရာ၏။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် ပြန်လည် အောက်မေ့စေမှု 'ပဋိသာရဏီယကံ' ကို ငြိမ်းစေရာ၏၊ (ရုပ်သိမ်းရာ၏)။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - လူတို့အား လာဘ် မရစိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ လူတို့အား အကျိုးမဲ့ ဖြစ်စိမ့်သောငှါ အားမထုတ်၊ လူကို မဆဲရေး၊ မရေရွတ်၊ (မခြိမ်းခြောက်)၊ လူအချင်းချင်း မကွဲပြားစေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး) ကို ဆို၏၊ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်(ကျေးဇူး)ကို ဆို၏၊ တရားနှင့် စပ်သော လူတို့၏ ဝန်ခံမှုကိုလည်း မှန်စေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါရှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား အလိုရှိလတ်သော် သံဃာသည် ပြန်လည် အောက်မေ့စေမှု ပဋိသာရဏီယကံကို ငြိမ်းစေရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၉) ၄ - သတိပဋ် ===

၁၀ - သမ္မာဝတ္တနသုတ်

၉၀။ ရဟန်းတို့ ထိုအထူး ယုတ်မာမှုရှိသော ရဟန်းအား ပြုအပ်သော တဿပါပိယသိကကံ ပြုခံရသော ရဟန်းသည် တရားရှစ်မျိုးတို့၌ ကောင်းစွာ ကျင့်ရမည်။ ပဉ္စင်းခံ မပေးအပ်၊ နိဿရည်း မပေးအပ်၊ သာမဏေကို မလုပ်ကျွေးစေအပ်၊ ရဟန်းမိန်းမများအား ဆုံးမသူ ဟု သမုတ်ခြင်း 'ဘိက္ခုနော ဝါဒက သမ္မုတိ' ကို မသာယာအပ်၊ သမ္မုတိရသော်လည်း ရဟန်းမိန်းမတို့ကို မဆုံးမအပ်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော သံဃာ့သမ္မုတိကို မသာယာအပ်၊ တစ်စုံတစ်ခုသော သီးခြားဌာန (အကြီးအကဲအရာ)၌ မထားအပ်၊ ထိုကံရှင် ရဟန်း အရင်းပြုသဖြင့် (အာပတ်မှ) မထစေအပ်။ ရဟန်းတို့ တဿပါပိယသိကကံ ပြုခံရသော ရဟန်းသည် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့၌ ကောင်းစွာ ကျင့်ရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် သတိပဋ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== (၁၀) ၅ - သာမညဝဂ် ===

၉၁-၁၁၆။ ဗောဇ္ဈာဥပါသိကာ၊ သိရိမာ၊ ပဒုမာ၊ သုတနာ၊ မနုဇာ၊ ဥတ္တရာ၊ မုတ္တာ၊ ခေမာ ဥပါသိကာ၊ ရုစီ၊ စုန္ဒီမင်းသမီး၊ ဗိမ္ဗီဥပါသိကာ၊ သုမနာမင်းသမီး၊ မလ္လိကာမိဖုရား၊ တိဿာဥပါသိကာ၊ တိဿ မာတာ၊ သောဏာဥပါသိကာ၊ သောဏမာတာ၊ ကာဏာဥပါသိကာ၊ ကာဏမာတာ၊ နန္ဒမာတာ ဥတ္တရာ၊ မိဂါရ မာတာ ဝိသာခါ၊ ခုဇ္ဇုတ္တရာဥပါသိကာ၊ သာမာဝတီဥပါသိကာ၊ ကောလိယမင်းသမီး သုပ္ပဝါသာ၊ သုပ္ပိယာ ဥပါသိကာ၊ နကုလမာတာသူကြွယ်မ၊ (ဤဥပါသိကာမတို့အား အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိ ဥပုသ်ကို ဟောတော်မူ သည်) ။ (၁-၂၆)

ငါးခုမြောက် သာမညဝဂ် ပြီး၏။

ဒုတိယ သုတ်ငါးဆယ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ရာဂပေယျာလ ===

၁၁၇။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အထူးသိရန် တရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - မှန်ကန်စွာ သိမြင်မှု 'သမ္မာဒိဋ္ဌိ'၊ မှန်ကန်စွာ ကြံစည်မှု 'သမ္မာသင်္ကပ္ပ'၊ မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုမှု 'သမ္မာဝါစာ'၊ မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်မှု 'သမ္မာကမ္မန္တ'၊ မှန်ကန်စွာ အသက်မွေးမှု 'သမ္မာအာဇီဝ'၊ မှန်ကန်စွာ အားထုတ်မှု 'သမ္မာဝါယာမ'၊ မှန်ကန်စွာ အောက်မေ့မှု 'သမ္မာသတိ'၊ မှန်ကန်စွာ တည်ကြည်မှု 'သမ္မာသမာဓိ'တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အထူးသိရန် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ (၁)

၁၁၈။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အထူးသိရန် တရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်း ရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော(ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ)သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်ကုန်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို (ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ အတွင်းသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ အပသန္တာန်၌ ညိုကုန်သော ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသော အရောင်ရှိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ပ။ ဝါရွှေကုန်သော ဝါရွှေသော အဆင်း ရှိကုန်သော။ပ။ နီကုန်သော နီသော အဆင်း ရှိကုန်သော။ပ။ ဖြူကုန်သော ဖြူသော အဆင်း ရှိကုန်သော။ပ။ ဖြူသော အရောင်ရှိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ ထို(ရုပ်)တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ "(ငါ) သိ၏၊ (ငါ) မြင်၏" ဟု ဤသို့ အမှတ် 'သညာ' ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ရာဂ ကို အထူးသိရန် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ (၂)

၁၁၉။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အထူးသိရန် တရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ - (အတွင်းသန္တာန်၌) (ကသိုဏ်း) ရုပ်ရှိသည်ဖြစ်၍ (အပသန္တာန်၌လည်း) (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ အတွင်းသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း) ရုပ်ကို မရှုမူ၍ အပသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏၊ "တင့်တယ်၏" ဟူ၍ သာလျှင် နှလုံးသွင်း၏။ ရူပသညာတို့ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ ပဋိဃသညာတို့ လုံး၀ချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္တသညာတို့ကို လုံး၀ နှလုံးမသွင်းမူ၍ "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတန(စျာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ "ဝိညာဏ်သည် အဆုံး မရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတန (စျာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတန စျာန်ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတန(စျာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏။ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန (စျာန်)သို့ ရောက်၍ နေ၏။ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန် ကို လုံး၀ လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို အထူးသိရန် ဤတရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ (၃)

၁၂၀-၁၄၆။ ရဟန်းတို့ ရာဂကို ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ပ။ ထက်ဝန်းကျင် ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်စီးရန်။ တပ်မက်မှု ကင်းရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန် စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရား ရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည်။ (၄-၃၀)

၁၄၇-၆၂၆။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ ကို။ပ။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို။ အမျက်ထွက်မှု ‘ကောဓ’ ကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု ‘ဥပနာဟ’ ကို။ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု ‘မက္ခ’ ကို။ အပြိုင်ပြုမှု ‘ပဠာသ’ ကို။ ငြူစူမှု ‘ဣဿာ’ ကို။ ဝန်တိုမှု ‘မစ္ဆရိယ’ ကို။ လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ ကို။ စဉ်းလဲမှု ‘သာဌေယျ’ ကို။ ခက်ထန်မှု ‘ထမ္ဘ’ ကို။ ခြုတ်ခြယ်မှု ‘သာရမ္ဘ’ ကို။ ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ ကို။ အလွန်ထောင်လွှားမှု ‘အတိမာန’ ကို။ ယစ်မူးမှု ‘မဒ’ ကို။ မေ့လျော့မှု ‘ပမာဒ’ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ပ။ ပိုင်းခြား၍သိရန်။ ထက်ဝန်းကျင်ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။ ကုန်ခန်းရန်။ ပျက်စီးရန်။ ကင်းရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန်စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရားရှစ်မျိုးတို့ကို ပွါးများကြရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၃၁- ၅၁၀)

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ပြီး၏။